

LYMINĂ DIN LYMINĂ

Publicație editată de
Parohia «Înălțarea Domnului» - Tulcea

Anul I, nr.1 (septembrie-decembrie 2008)

Lumină din lumină

Anul I, nr. 1, (septembrie-decembrie 2008)

Președinte onorific:

Preot Cadiu Petre

Colegiul de redacție:

Redactor Șef: Preot Aurelian Ciocan

Redactori:

Preot Petre Cadiu

Preot Viorel Vasile Carp

Prof. Radu Pandelea

Prof. Simona Florența Ciocan

Secretar de redacție: ec. Mirela Gherasim

Tehnoredactare: ec. Larisa Gabriela Bratu

Corectură: prof. Cornelia Pandelea

Foto: Adelin Parmac

Coperta 1: Icoana Sfântului Ierarh Nicolae, ocrotitorul corăbierilor

Coperta 4: Biserica "Înălțarea Domnului" Tulcea - imagine de exterior și interior

Sponsor: SC ASAN COMP SRL

Tipărit la

HARVIA S.R.L. Tulcea

Str. Trandafirilor nr. 10

Telefon: 0240 512 651

ISSN: 2065-1899

S U M A R

- 1 Binecuvântarea **Preasfințitului Părinte Visarion, Episcopul Tulcii**
- 2 Capela Înălțarea Domnului Tulcea
- 4 Prof. Doina Lelia Postolache "Slujitori ai bisericii ortodoxe tulcene și personalități din viața bisericească în Cimitirul "Eternitatea" al orașului Tulcea
- 6 Pr. Cadiu Iustinian Petre, "Asceza, disciplinarea sufletului și a trupului"
- 7 Pr. Aurelian Ciocan "Pastorația la începutului mileniului III"
- 12 Pr. Vasile Viorel Carp "Raportul dintre preoția mozaică și cea a Noului Testament"
- 14 Prof. Simona Florența Ciocan "Discreție și smerenie"
- 15 Prof. Radu Pandela "Interferențe religioase cu obiectul limba și literatura română"
- 16 Prof. Gică Gică "Numele împăratului Traian în toponimia și onomastica românească"
- 17 Prof. Nicoleta Caulea Popescu "Homo religiosus" în viziunea lui Mircea Eliade
- 18 Prof. Isac Moisev "Credința nădejdea și dragostea"
- 19 Prof. Mariana Smolei "Mătur poteca spre biserică"
- 24 Psiholog Monica Pavel "Violența în familie – tabu sau realitate"
- 25 Minunea din tren
- 25 Drepta educație
- 26 De la Sfinții Părinți
- 27 jr. Speranța Toma "Plenitudinea vieții"
- 28 elev Daniel Bălan "Biserica – o insulă salvatoare în mijlocul vieții"
- 29 Eseuri tematice: Despre Îngeri
- 31 elev Raluca-Elena Mihail, "Îngerii din viața noastră"
- 32 elev Loredana Jelescu, "Sfinții Îngeri"
- 32 elev Cristian Stîngheru, "Cunoștința de Dumnezeu"
- 33 elev Elena Claudia Dobre, "Sfinții Îngeri"
- 34 Alexandru Bălăușescu, "Nepăsare", "Război"
- 34 David Nichiforov, "La Schit", "Slobozire"
- 35 Valentin Andronache, "Rugăciune"
- 35 Epitrop Teodor Boșneag, "Hramul Bisericii – aleasă bucurie duhovnicească"
- 36 Consilier parohial Ion Bratu, "Anul Nou Bisericesc Înnoirea nădejzii și sârguințelor"
- 37 Pr. Ciocan Aurelian, "Identitatea istorico-religioasă a colindelor de Crăciun"
- 39 Din activitatea parohiei
- 40 Evenimente deosebite desfășurate în cadrul Parohiei Înălțarea Domnului

Bucurie mare ne-a produs inițiativa preoților slujitori ai bisericii „Înălțarea Domnului” din Tulcea de a edita acum la început de lună decembrie o revistă religioasă.

Intitulată „*Lumină din lumină*” această publicație se vrea să fie un mijloc propice de împărtășire a adevărului revelat credincioșilor, dar și un îndemn spre înfăptuirea faptelor celor bune evanghelice.

Ne exprimăm convingerea că și acest buletin parohial, la fel ca și celelalte existente în orașul nostru, va spori zestrea spirituală a enoriașilor întru cominicarea din nesecatul potir al învățăturii celei adevărate pentru ca la rândul lor să fie ei lumină pentru alții.

Împărtășind arhierasca noastră binecuvântare ostenitorilor, editorilor și cititorilor acestei publicații, rugăm pe Dumnezeu să reverse harul Său asupra tuturor iar „*Lumina Lină a Sfintei Slave*” să ne învăluie pe toți.

VISARION

+ VISARION
Visarion
Episcopul Tulcii

EPISCOPUL TULCII

Capela Înălțarea Domnului Tulcea

Capela a Cimitirului *Eternitatea* din Tulcea, cameră mortuară până în anul 1992, când devine capelă de cimitir, cu avizul Protoieriei Tulcea și binecuvântarea IPS Lucian Florea și când se aprobă reparații capitale. Compusă din capelă și cameră mortuară, surmontate de o impunătoare turlă-clopotniță, pictura murală fiind executată de Ștefan Dănilă. Pictura exterioară la arcadă unește capela cu casa mortuară. Camera mortuară este pictată în întregime, cu vitralii, reprezentându-i pe sfinții episcopi ai Tomisului.

Capela a fost înzestrată cu stranc, tron, centrală termică și sistem de aer condiționat, Sfinte vase, Sf. Chivot, Sf. Evanghelie, veșminte, toate celelalte obiecte necesare cultului, sfințite de IPS Lucian în cadrul slujbei marii sfințiri, prilej cu care parohul noii parohii *Înălțarea Domnului* a fost ridicat la demnitatea de iconom stavrofor. Catapeteasma capelei este adusă de la o biserică din județ. Reparații capitale între anii 1990-1994. Capela a fost sfințită pe 3 iunie 1996 de IPS Lucian, arhiepiscop al Tomisului, prilej cu care pr. paroh Cadiu Petre a fost ridicat la rangul de iconom stavrofor pentru osteneala depusă. Pisania capelei spune: *„Cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh s-a renovat această biserică cu hramul «Înălțarea Domnului» cu sprijinul conducerii locale și prin efortul și munca voluntară a credincioșilor tulcenii în perioada 1992-1993, în zilele IPS arhiepiscop Lucian Florea al Arhiepiscopiei Tomis-Constanța”*.

Cimitirul *Eternitatea*, străjuit de capelă, este o donație a familiei Calinic, pe cheltuiala căreia s-a construit capela.

În luna iunie 2008, la inițiativa P.C. Preot Ciocan Aurelian, a luat ființă Asociația umanitară *Pro Eternitatea* - Tulcea, având ca membri fondatori pe P.C.Pr. Cadiu Justinian Petre, P.C.Pr. Carp Viorel și D-na Stoica Elena, Asociația având un spectru larg de activitate social-filantropică.

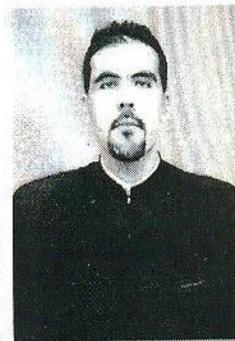
CADIU IUSTINIAN PETRE - PREOT PAROH

Născut în 10.01.1951, în Sulina, din părinții Dumitru și Natalia. Clasele primare și gimnaziale le-a urmat în Tulcea, Seminarul Teologic la Buzău (1969-1974), apoi Facultatea de Teologie București (1975-1979), absolvită cu lucrarea *„Cultul Sfințelor Moaște în părțile Dobrogei”*. Hirotonit diacon la 1.01.1981, în Catedrala din Constanța, de PS episcop-vicar Epifanie Norocel Tomitanul. Hirotonit preot în ziua de 6 ianuarie 1981, în Catedrala *„Sf. Apostoli”* din Constanța, de același arhieru, pe seama Bisericii din Nalbant. Preot II între anii 1990-1994, la Biserica *„Schimbarea la Față”* din Tulcea. În aceeași perioadă a făcut reparații capitale la Capela *„Înălțarea Domnului”* a Cimitirului *„Eternitatea”* Tulcea, a înzestrat-o cu cele necesare cultului și a pictat-o, pregătind sfințirea din 3 iunie 1996, săvârșită de IPS Lucian, arhiepiscop al Tomisului, în cadrul căreia a fost hirotesit iconom stavrofor. În perioada 1992-1994 a acordat asistență religioasă bolnavilor din Secția de oncologie Tulcea. În 1997 a înființat Capela Spitalului Județean Tulcea, cu hramul *„Sf. Evanghelist Luca, doctorul”*, până în anul 2000 i-a făcut reparații capitale, a dotat-o și a pictat-o, acordând asistență religioasă bolnavilor din spital. A fost inspector școlar de Religie între anii 1991-1997 și profesor de Religie între 1991-2002. Căsătorit cu Marioara, n. 15.09.1952, Isaccea, absolventă a Liceului din Isaccea. Au o fiică, Mihaela-Ana, n. 10.03.1996, Tulcea. Este membru fondator al Asociației Umanitare *Pro Eternitatea Tulcea*.

Articole în periodice: *Duminica a II-a după Rusalii*. În: Cuvânt bun, an 2, nr.18, iunie 2004, pag.9-10; *Fumatul – un păcat împotriva firii*, Cuvânt bun, an 3, nr.29, iunie 2005, p.7; *Despre Rugăciune*, Cuvânt bun, an 4, nr.43, august 2006, p.10.

CIOCAN AURELIAN - PREOT II

Născut în 6.12.1975, în satul Viile, comuna Ion Corvin, județul Constanța, din părinții Iordan și Niculina. A urmat clasele primare și gimnaziale la Școala Generală din Viile, Liceul de Chimie Industrială Buzău, Școala de cântăreți bisericești de pe lângă Episcopia Buzăului, Facultatea de Litere și Teologie-Universitatea Ovidius Constanța (2002), cu lucrarea de licență *„Cristalizarea Simbolului de credință niceo-constantinopolitan în vremea primelor două sinoade ecumenice”*.

Profesor de religie în Constanța, la Liceul de Informatică și Telecomunicații (1998-1999), Grupul Școlar Industrial Tomis (1999-2000), Școala generală nr.1 "Grigore Sălceanu" (2001-2002). Hirotonit diacon în 20.07.2002, în Biserica „Sf. Ilie Tesviteanu” din Techirghiol, de IPS dr. Teodosie. A fost hirotonit preot în ziua de 21 iulie 2002, în Biserica „Sf.Nicolae” din comuna I.C.Brătianu, județul Tulcea, de IPS dr.Teodosie, arhiepiscopul Tomisului, pe seama Parohiei „Înălțarea Domnului” Tulcea, unde slujește ca preot II. Masteratul obținut în 2004, în cadrul Universității „Ovidius” Constanța. În anul 2006 s-a înscris la doctorat în cadrul Facultății de Teologie Constanța, având ca teză în lucru, „Condițiile mântuirii: har, credință și fapte bune în lumina Noului Testament”. Profesor și spiritual la Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Ioan Casian” Tulcea.

A coordonat rubrica „Testul creștinului ortodox” din publicația „Cuvânt Bun” a Protoieriei Tulcea. Căsătorit cu Simona Florența, n. 9.09.1978, din localitatea Baia, județul Tulcea, absolventă a Facultății de Litere și Teologie - Secția Istorie.

Au o fetiță, Elena-Alexandra, n.01.07.2001. În 28.02.2007, a fost decorat de I.P.S.Teodosie, Arhiepiscopul Tomisului, cu CRUCEA DOBROGEI, pentru activitatea deosebită în slujba Sfintei Biserici și a neamului românesc.

Articole

- în periodice: *Concurs de muzică religioasă*. În: Cuvânt bun, an 1, nr. 4, aprilie 2003, p.7; *Vindecarea Slăbănogului*. În: Cuvânt bun, an 1, nr. 5, mai 2003, p.3; *Sfânta Liturghie-Jertfa comuniunii și sfințirii vieții credincioșilor*. În: Cuvânt bun, an 1, nr. 6, iunie 2003, p.4; *Postul-călăuză spre Taina Împărăției*. În: Cuvânt bun, an 2, nr.15, martie 2004, pag.12-13; *Învierea Domnului - Triumful Bucuriei*. În: Cuvânt bun, an 2, nr.16, aprilie 2004, pag.4-5 ; *Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel-un nou urcuș duhovnicesc*. În: Cuvânt bun, an 2, nr.18, iunie 2004, pag.12-13; *Icoana-o fereastră sesizabilă a lumii spre ceea ce este mai presus de lume*. În: Cuvânt bun, an 2, nr.21, septembrie 2004, pag.6-7; *Scopul și semnificația rugăciunii de seară în viața religioasă creștină*.

În: Cuvânt bun, an 2, nr. 22, octombrie 2004, pag.14-15; *Înălțare și Desăvârșire*, Cuvânt bun, an 3, nr.29, iunie 2005, p.5-6; *Dogmele în Biserica Ortodoxă*, Cuvânt bun, an 3, nr.32, septembrie 2005, p.11-12, în nr.33, octombrie 2005, p.11-12 (*Împărțirea dogmelor*), nr.34, noiembrie 2005, p.11-13 (*Noțiunea dogmei la teologii ortodocși mai noi*); *Identitatea colindelor de Crăciun în modernismul contemporan*, Cuvânt bun, an 3, nr.35, decembrie 2005, p.7-8; *Predică la Duminica a II-a după Paști (a Tomii)*, Cuvânt

bun, an 4, nr. 39, aprilie 2006, p.5-7; *Creștin și telespectator*, Cuvânt bun, an 4, nr. 39, aprilie 2006, p.7-8; *Înălțarea Domnului*, Cuvânt bun, an 5, nr. 52, mai 2007, p.9;

- în volume: *Contribuția ierarhilor tomitani la apărarea ortodoxiei în vremea primelor două sinoade ecumenice*. În: *Un deceniu în slujba școlii și a bisericii, Tulcea 9-10 noiembrie 2002*, Constanța, Editura Europolis, 2002, pag.137-140. A publicat articole la ziarul *Inedit* din Tulcea, la revista *Lumină pentru toți*, în revista *Steaua Dobrogei*, în revista *Armonii XX*, în revista *Daima*.

Din luna Iunie 2008 este președinte și membru fondator al Asociației Umanitare Pro Eternitatea-Tulcea, de la 01.09.2008, este profesor titular pe catedra de Religie Ortodoxă la Colegiul Economic Delta Dunării Tulcea; este fondator al revistei parohiale *Lumină din Lumină*.

CARP VIOREL-VASILE PREOT III

Pr. Carp Viorel – Vasile s-a născut pe 15 septembrie 1980, în Tulcea. În perioada 1996 - 2001 a studiat la Seminarul Teologic Ortodox „Sf. Apostol Andrei și Sf. Ioan Casian”, Tulcea. În anul 2005 a absolvit Facultatea de Teologie – Secția Teologie Pastorală, Universitatea „Ovidius”, Constanța.

Căsătorit cu Sorina Valentina, absolventă a Facultății de Drept din cadrul Universității „Ovidius” Constanța, n. 06.10.1981, au o fiică Maria, n.23.06.2008.

A publicat articole în revista „Cuvânt bun”, este membru fondator al Asociației umanitare Pro Eternitatea Tulcea.

A urmat o perioadă (2005-2006) în care a studiat în cadrul unui master de „Drept canonic și instituții europene” din cadrul Facultății de Drept – Universitatea „Ovidius”, Constanța.

A fost profesor de religie la Colegiul Agricol „Nicolae Cornățeanu”, Tulcea, în perioada martie-iunie 2006, urmând ca din martie 2008 și până în prezent să ocupe postul de profesor de religie la Colegiul Economic, Tulcea

În perioada: 19 februarie 2006 - 14 octombrie 2006 a ocupat funcția de diacon în Parohia „Sf. Grigorie Luminătorul”, Tulcea, iar între 14 octombrie 2006 și 1 aprilie 2007 a avut funcția de Preot III la Parohia „Sf. Grigorie Luminătorul”, Tulcea.

De la 1 aprilie 2007 și până în prezent ocupă postul de Preot III la Parohia „Înălțarea Domnului”, Tulcea.

Slujitori ai bisericii ortodoxe tulcene și personalități din viața bisericească în Cimitirul „Eternitatea” al orașului Tulcea

În cimitirul orașului odihnesc mulți dintre slujitorii bisericilor orașului cu preotesele și descendenții lor, cântăreți bisericești, epitropi, artiști plastici care au pictat biserici și catapetesme, meșteri lemnari și sculptori, constructori de biserici, credincioși care au făcut parte din comitetele de construcție ale vechilor și actualelor lăcașuri de cult. Din păcate, multe din mormintele lor ne rămân necunoscute, iar trecerea anilor a șters orice urmă. Cercetarea documentelor de arhivă, coroborată cu cercetarea fiecărui mormânt din cimitirul vechi, ne descoperă o parte din cei a căror existență a fost strâns legată de viața bisericilor și mănăstirilor județului, după cum urmează: Monahul ARCADIE VASILIU (Act de moarte nr.282/6.07.1892, ortodox, 49 ani, domiciliat la Monastirea Saon, comuna Niculițel, fiul lui Vasile Lețiuscoi, decedat, și a Paraschivei Lețiuscoi, în viață, d.5.07.1892, în Tulcea,

în casa din str. Română nr.185, martori Ion Condrea, 50 ani, și Sofia Condrea, infirmieri - CRSC, Reg. 149/1892, f.42v). Protosinghel G H E O R G H E ATHANASSOFF (Act de moarte nr.148/17.03.1892 al preotului protosinghel Gheorghe Athanassoff, 85 ani, ortodox, văduv, fiul defuncțiilor Athanasse și Eudochia Constantinoff, d.16.03.1892, în casa din str. Bassarabilor

nr.105 - CRSC, Reg.148/1892, f.75v). BONJUG NICHITA (4.04.1886, Congaz-1961), învățător, etnograf, folclorist, muzeolog, publicist, monografist. Fiul primului preot român din Congaz (azi, Rândunica), Bonjug S. Ion - (a slujit în biserica veche, d.11.11.1891, Act de moarte nr.36/1891) și al Elenei n. Croitoru. Căminul cultural din localitate a purtat numele preotului. ȘTEFAN BORȘ (1858-1928), ing. constructor, primar și senator conservator (1894-1911), n. județul Neamț. Membru în „Comitetul lucrărilor pentru înălțarea acestui monument amintitor al veșniciei reanexării a Dobrogei către Țara Mamă”; în 1905 construiește clădirea care în 1988 devine sediul Casei Armatei; a construit bisericile din Poșta, Traian, Nufăru, Frecăței și Palatul Pescărilor Statului, împreună cu Robert Flamm, între anii 1910-1914; a executat între

1893-1895 lucrările de reconstrucție a Palatului administrativ (azi, Muzeul de Artă). CONSTANTIN BRAND-ABUR (1904-1986), preot. Hirotonit în 15.08.1928 pe seama Bisericii "Sf. Dumitru" din suburbia Tudor Vladimirescu, pe care a reclădit-o. A mai slujit la bisericile din Partizani, Sarinasuf-Plopu și Mahmudia. Locuitoarea satului T. Vladimirescu, Maria Manea, deține o carte poștală ilustrată din vremea terminării bisericii, cu chipul preotului și chemarea "Ajutați cu obolul vostru construcția bisericii din suburbia «Regele Carol I» - Tulcea". BRĂTESCU IOAN (1849-27.06.1931), învățător și soția sa CALIOPE (1857-9.12.1929), părinții geografului Constantin Brătescu (30.09.1882, Câșla-1945), membru al Academiei Române și ai arhitectului Gheorghe Brătescu (27.02.1891, Câșla-1969), care a terminat biserica din Chilia Veche.

Monahul IOSIF BURUIANĂ (Act de moarte nr. 139 din 8.04.1886, 66 ani, dom.Tulcea, necăsătorit, d.7.04.1886, ora 3 dimineața, în casa din str. Sf. Împărați nr.30, Colore de Galben, martori Ion Vârneanu, 55 ani, agricultor și Pancu Stoian, 62 ani, aprod, medic verificador Dimitre Mihăilescu - CRSC, Reg. 84/1886, f.143). CEZAR CALENIC (19.05.1940 - 18.06.2004), profesor

de limba și literatura română, director al Liceului „Spiru C. Haret”. A publicat numeroase articole didactice și Monografia satului Nifon; școala satului natal îi poartă numele. ENACHE CARDAȘ (3.05.1848, Isaccea - 15.08.1938), pictor bisericesc și Romulus Alex. Cardaș (1905-1924). CLEMENTINA CARDAȘ n. Rosalimos 1901-1963), soția pictorului Geo Cardaș (n.17.10.1891, Tulcea - d.11.01.1979, București), fiul lui Enache Cardaș. PELAGHIA CRUSTALEV (Act de moarte nr.383/2.10.1893, nație rusă, domiciliată comuna Congaz, căsătorită cu pr. Ștefan V. Crustalev, 63 de ani, domiciliat Congaz, d.1.10.1893 în Tulcea, în casa din str.17 Noiembrie nr.15 Colore de galben, 60 de ani, martori Ion A. Gavriil, 35 ani și Alexandru Elefteriu, 40 ani, funcționari - CRSC, Reg.159/1893, f.93).

ȘTEFAN CRUSTALEV, preot (Act de moarte nr. 299/2.07.1896, fiul defuncților Vasile și Martha Crustalev, domiciliat în comuna Satu Nou pendinte de comuna Congaz, d.31.06.1896 în Tulcea, în casa din str.14 Noiembrie nr.15, 75 de ani - Reg.182/1896, vol.I, f.151); decesul este înregistrat în matricola Bisericii „Sf. Nicolae” Tulcea la nr. crt. 32, mort de „bătrânețe”. „Venit din comuna Satu Nou și mortu (indescifrabil) Sf. Nicolai”, prohodul oficiat de pr. Z. Livovschi la Biserica „Sf. Împărați” Tulcea, cf. CFP, Biserica „Sf. Nicolae” Tulcea D2/1892-1900, f.104v). Preotul Ștefan și Pelaghia Crustalev sunt părinții Zenoviei Tarasov (fapt confirmat în 18.04.2007 de doamna Tarasov Elvira, n.1983, domiciliată în Brașov, strănepoată a lui Nicolae, frate al preotului Mihail), soția preotului Mihail Tarasov, în timpul căruia a fost construită și sfințită biserica actuală din satul Letea. Familia Tarasov este strâns legată de istoria bisericilor din acest sat: bunicul preotului Mihail, preotul Gavriil Tarasov, a construit în jurul anului 1815 lăcașul vechi de închinăciune din vremea stăpânirii otomane.

CONSTANTIN DOBRESU, preot (1915-1972) și prezbitera MINODORA (29.07.1919-martie 2003). A slujit la Biserica „Sf. Împărați” Tulcea, Pârlita (Victoria), Telița, Crișan - Caraorman, C.A. Rosetti-Letea, la biserica "Sf.Treime" comuna Mihail Kogălniceanu (17.05.1964 - 1971), cu filialele Rândunica și Lăstuni. Secretar la Protoieria Tulcea.

NICOLAEN.ECONOMO, preot (Act de moarte nr.368/20.09.1893, 85 de ani, nație greacă, protecție română, pensionar, căsătorit cu Eudochia, 67 ani, d.18.09.1893, ora două post meridiană, în casa din str.Cuza Vodă nr.24, martori Vachi Uzumtoma, 36 ani și Costache I. Mârza, 37 ani, funcționari - Reg.159/1893, vol.II, f.85v). ENE IOAN (1937-1998), preot. În ultimii ani ai vieții a slujit la Biserica din Telița. CONSTANTIN GĂVENEA (28.05.1911, Chioara, județul Ialomița - 17.01.1994), grafician. Învățător la Sarichioi, profesor de desen la Liceul de băieți. A pictat Biserica din Sarichioi și a fost președintele comitetului de construcție a bisericii, sfințită în 22 noiembrie 1936. IANCU ANDREI (30.11.1914-18.09.1960), preot. IONESCU NICOLAE (1900-13.03.2004), preot și protoiereu. Paroh al Bisericii „Sf. Nicolae” din orașul Tulcea. A construit sediul Protoieriei Tulcea. JERPĂLĂU GHEORGHE (1945-1999), preot. A slujit la bisericile Valea Teilor și "Schimbarea la Față" Tulcea. Cursuri de doctorat în teologie la Institutul

Teologic din București (1977-1980). Specializare la École Biblique et Archéologique Française din Ierusalim. A publicat studii și articole în revistele bisericești ale Patriarhiei Române și în ziarul „Învierea” din Ierusalim (pr.E. Drăgoi, Ierarhi și preoți de seamă la „Dunărea de Jos”, Galați, Editura Arhiepiscopiei și Dunării de Jos, 1990, p.236). LAZĂR VICTOR (5.04.1913-9.12.1986), preot și prezbitera VERONICA (4.10.1913-1992). A slujit la bisericile din Frecăței, Valea Nucarilor și „Acoperământul Maicii Domnului” Tulcea (1970-1986). PATAPIE LEBEDOV (LEBEDEFF) (1848-29.05.1926), preot și prezbitera ACHELINA (1853-6.12.1923). Paroh la Biserica "Acoperământul Maicii Domnului" Tulcea din 28.08.1885. NICOLAE LOZANOVSKI (4.04.1889-31.03.1961), preot. A slujit la bisericile din Crișan și Caraorman. ION MAZILU (15.04.1915-7.11.1989), preot și prezbitera VALERIA (25.12.1915-). A slujit la Parohia "Sf. Gheorghe" Isaceea, Sarinasuf - Plopu și „Schimbarea la Față” Tulcea. NECULAI MORUZOV (6.12.1838-1927), preot și prezbitera MARIA. A slujit la biserica din Telița construită în vremea turcilor și, din 1885, la Biserica "Schimbarea la Față" Tulcea. Cuscrul preotului Ieremia Trofimescu, prin căsătoria fiicei sale Theodossia cu Grigore Trofimescu, viitor cântăreț la aceeași biserică. ALEXANDRU NEGRU, preot (Act de moarte nr.448/23.12.1894 preot sachelar Alexandru Negru, nație și protecție română, 79 ani, căsătorit cu Ecaterina, 64 de ani, d.21.12.1894, ora 5 dimineața, în casa din str. Fariseului nr.4 Colore de galben, martori Ion Oprea, 60 ani, muncitor și Zaharia Chilianu, 50 ani, agricultor, medic constator George V. Manicea - CRSC, Reg.nr.168/1894, vol.II, f.25v). A slujit la Biserica „Sf. Împărați” Tulcea, unde la anul 1880 slujea și preotul Ion Negru (DJTAN, CFP, D1/1879-1883 Biserica „Sf. Împărați” Tulcea, f.32; viitor paroh la Biserica din Meidanchioi, azi Valea Teilor; înhumat în cimitirul satului). Hirotonit în 1869, la 1879 avea 60 de ani. A făcut parte din conducerea Comunității Școlare din Tulcea ("Comitetul Eforiei Școalei române din Tulcea"). Atestat după 1860, originar din Galați, în 1873 semna cu titlul onorific de sachelar, cf.T. Mateescu, Slujitori ai bisericii românești din Dobrogea în timpul stăpânirii otomane, p.163. NISTOR I. NICOLAE (1912-1990), preot. Hirotonit pe seama bisericii din Rachelu la 1.10.1937. A slujit aproape 40 de ani la Biserica „Sf. Împărați” Tulcea (1951-1990). A slujit și la Pardina, unde a întocmit un important șir cronologic al slujitorilor bisericii. COSTIN PATRICHI (10.11.1909, Vârlezi, județul Covurlui - 1965), preot. Hirotonit în 18.01.1932. A slujit la Ceatalchioi (1945-1965).VASILE PAVLOV (1900-1973), pictor, "Rapsod în culori al Deltei" și Ghinița Pavlov (1907-1993). A făcut și pictură bisericească în județul Tulcea. POPESCU B. NICOLAE (6.09-1913 - 13.09.1983), preot și preoteasa MARIA (3.09.1916-?).

DIMITRE S. SCORENOVICI (Act de moarte nr.395/7.10.1893, nație russă, domiciliat Tulcea, cântăreț bisericesc, văduv, d.5.10.1893, în Tulcea, ora 8 seara, în casa sa din str.Grivitza nr.61, martori Efrem Hagî Antonoff, 60 ani, cizmar și Iacob Chercionschy, 50 ani, pescar - CRSC, Reg.159/1893, f.99). CONSTANTIN TAFRALI (Act de moarte nr.108/2.04.1899), fiul lui Gheorghe Tafrali (1791-24.12.1846) - secretar al Patriarhiei Constantinopolului - și tatăl filologului și arheologului Oreste Tafrali (înhumat în cimitirul „Eternitatea” din Iași, Parcela 14I. rând 3). ANGHELCA TEODORESCU (soția cântărețului bisericesc Apostol Teodorescu, purtătorul Condiții de milă a bisericii din Alibichioi - Manuscrisul de la Azaclău,1859), (Act de moarte nr.343/16.10.1895, Anghelca, 52 ani, națiune și protecție română, domiciliată Tulcea, căsătorită cu Apostol Teodorescu, 60 ani, „cântăreț”, d.15 octombrie 1895, ora 10 dimineața, în str.Buna Vestirei Col. de Roș, martori Gheorghe Paraschivescu, 39 ani, și Grigore Mihăilescu, 22 ani, funcționari, medic verificator Leon Iarchi, 37 ani - CRSC, Reg.175/1895 vol.I, f.173). ANDREI TRITEANU (1914-1990), preot și preoteasa-învățătoare LIDIA (1915-1982). DUMITRU ȚARĂ (oct.1905-21.05.1978), preot și protoiereu și prezbitera EMILIA (iunie 1912-martie 1937), soră a preotesei Veronica Lazăr. Hirotonit pe scama bisericii din Sabangia (1.02-1.09.1931). Paroh la Biserica "Schimbarea la Față" Tulcea. Alături, mormântul Melaniei Țară (1885-1953), mama preotului. Recăsătorit cu preoteasa Vera n. Condrașov, d.27.11.2001, Ovidiu, județul Constanța. PETRE VĂRARU (1935-2001), pictor și Văraru Melania (1923-1988). A făcut pictură bisericească în județul Tul-

cea. GRIGORE VIȘINIOFSCHY, preot (Act de moarte nr.359/8.12.1886, 84 ani, domiciliat în Tulcea, căsătorit cu Agapia, 55 ani, domiciliată în Tulcea, d.6.12.1886, orele 2 post meridiane, în casa sa din str.Bassarabilor nr.65 Colore de Galben, martori Chyriac Fucigiu, 43 ani, pantofar și Petru Milan Chyroff, 46 ani, medic verificator Thadeu Piaseschy, 29 ani - CRSC, Reg. 85/1886, f.161). VASILE VLASACHIS (1873-1946), preot și prezbitera ATENA (1882-1955). A slujit la Biserica „Buna Vestire” din orașul Tulcea (1919-27.08.1946). Monumentul construit de Felice Rutta-Tulcea. Prof. MARIN GHIRINDAC, fost învățător în Balabanca, fiul Ilenei A. Burghilea, strănepotul preotului Gheorghe Burghilea care a slujit la Biserica Veche din Satu Nou (Traian) și care este înhumat în curtea bisericii satului. Fotografia face parte din colecția Maria Raicu, domiciliată în Traian, datează din 1942 și a fost trimisă în 17 octombrie același an lui Ion A.Burghilea. Este înhumat în parcela fam.I.Antippas.

Notă: Actele de stare civilă citate fac parte din Colecția Registre de stare civilă a Primăriei Tulcea, deținută de Direcția Județeană a Arhivelor Naționale și se referă numai la perioada 1879-1904. Unele date sunt preluate direct de la mormintele mai sus pomeniților, de la rude ale decedaților sau sunt rezultatul documentării în alte arhive.

Dumnezeu să-i odihnească în pace pe toți cei pomeniți! Prezentul tulcenilor este clădit și pe osteneala vieții lor.

Abrevieri: CRSC = Colecția Registre de stare civilă; CFP = Colecția Fonduri parohiale.

Prof. Doina Lelia Postolache

Asceza, disciplinarea sufletului și a trupului

Asceza este un exercițiu, este o angajare pentru disciplina sufletească și trupească, este ca un fel de gimnastică a trupului și a sufletului. Biserica noastră este, prin ea însăși, ascetică. Cere omului post, a fixat zile anume pentru post, zile în care nu se poate mânca orice. Or, faptul acesta de a alege o mâncare de post, de o mâncare în care nu se poate mânca într-o zi de post, este deja o asceză, o angajare în asceză. Cineva care este obișnuit cu postul, nu-și mai pune problema și că ar putea să nu postească. Cineva care știe zilele de post nu ocolește zilele de post sau nu așteaptă alte zile, că ele vin și așa după zilele de post, și atunci se

poate mânca orice.

Deci asceza este o preocupare care îl angajează pe om într-o lucrare de disciplină sufletească și trupească.

Putem vorbi și de o asceză a trupului și de o asceză a sufletului,

numai în concepția noastră despărțim sufletul de trup, pentru că, în realitate, noi nu cunoaștem sufletul despărțit de trup sau trupul despărțit de suflet. Pentru că noi, dacă vedem un trup mort, să zicem un cadavru, în realitate, în existența umană, sufletul nu este pus într-un cadavru pe care îl însuflețește, ci trupul face parte integrantă din ceea ce este omul.

Așa că noi, în realitate, nu cunoaștem cum e sufletul fără trup, nici trupul fără suflet, ci prin intermediul ascezei explorăm propria noastră ființă dihotomică.

Pr. Petru-Iustinian Cadiu

Pastorația la începutul mileniului III

Întemeiată pe viața și activitatea lui Iisus Hristos, Păstorul și Modelul Suprem, pastorația reprezintă temelia pe care se zidește întreaga activitate a preotului. Ca formă de slujire, pastorația „este dinamism și tensiune pe linia desăvârșirii morale, a mântuirii personale și sociale!” (1)

Atunci când Mântuitorul i-a trimis pe Sf. Apostoli la propovăduire (Matei 28, 19) i-a împuternicit după modelul slujirii Sale cu cele trei caracteristici esențiale ale preoției: propovăduirea Evangheliei Sale.

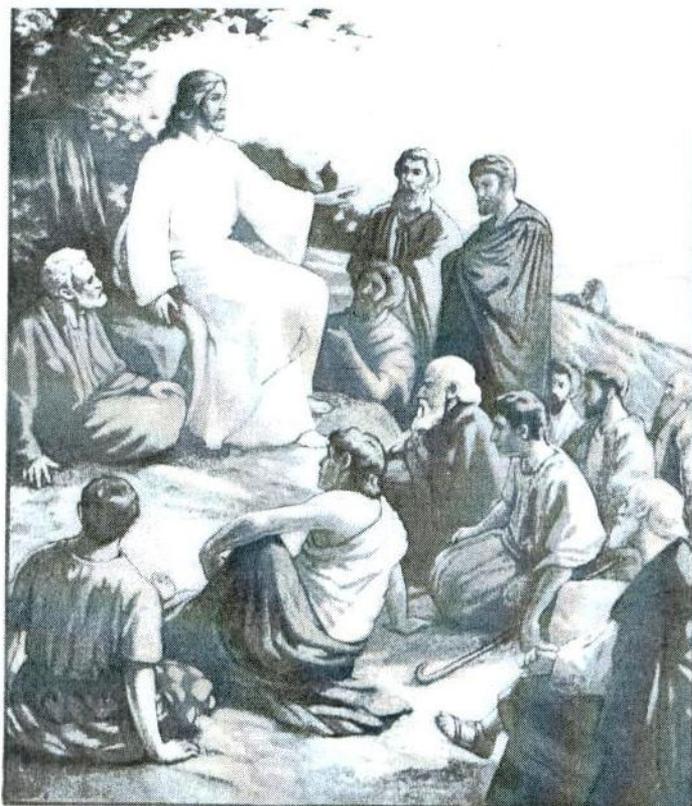
Iisus Hristos, își desfășura activitatea printre oameni buni și răi, printre sănătoși și bolnavi, printre leproși și păcătoși pentru ca astfel să facă din viața cotidiană a lumii „o închinare înțeleaptă” (Rom. 12, 1). Preotul este înzestrat cu aceeași putere taumaturgică și sfințitoare. „Prin Duhul Învierii, Trupul lui Hristos, Biserica – are misiunea de a fi instrument al lui Dumnezeu pentru a smulge de la umanitate, forțele distrugătoare ale răului.” (2) În toate manifestările vieții noastre religioase și bisericești este lucrarea lui Dumnezeu și nădejdea celui tare, stă în frica de Domnul. (Prov. lui Solomon 14, 26).

Sf. Ap. Pavel ne dă un îndemn plin de semnificații: „Tuturor m-am făcut toate, ca, măcar pe unii să dobandesc” (3) (1Cor. 9,22).

A dobandi pe oameni pentru Hristos este necesar a avea ca mod de lucru, un tact deosebit: „Tactul, adică priceperea a ne purta înțelepțește cu oamenii, este de obicei roada unei adevărate maturități în cugetare, care vine odată cu înaintarea în varstă, dar această calitate ne este necesară chiar de la începutul activității noastre”. (4). Și totuși priceperea o putem dobandi și prin iubire. „Să vă iubiți unul pe altul, precum Eu v-am iubit pe voi... întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți Ucenicii mei” (Ioan 34,36)1

Pastorația este strâns legată atât de mântuirea creștinului, cât și de înaintarea în cunoașterea omului și a societății întregi „Suntem responsabili unii față de alții în dezvoltarea umanității însăși și toți creștinii în fața lui Dumnezeu pentru ce am făcut pentru noi și pentru toți cei din jurul nostru.” (5). În mijlocul credincioșilor preotul trebuie „să ia parte la toate manifestările nevătămătoare ale lumii avându-și toată știința conducerii turmei sale în visteriile sufletului său” (6).

Obstacole și greutăți se iveșe, dar comportarea preotului trebuie să fie astfel încât să dobândească, admirația, „să fie cucernic dar lipsit de mândrie, temut, dar iubit, autoritar, dar popular, drept, dar larg la suflet, smerit, dar slugarnic, aspru, dar înțelegător” – spune Sf. Ioan Gură de Aur, Aceasta pentru că Preoția se ocupă cu sufletul care-i din Dumnezeu și dumezeiesc, care-i părtaș nobleței celei de sus și tinde spre noblețea aceea... Preoția, știința vindecării sufletelor urmărește să înaripeze sufletul, să-l smulgă din lume, să-l dea lui Dumnezeu. Preoția urmărește să facă să locuiască prin Duhul Sfânt, Hristos în

inimile oamenilor. (7) (Sf. Grigorie de Nazianz)

Pentru o mai bună existență a semenilor noștri avem datoria de a ne aduce propria contribuție, întrucât „preoția zboară de pe pământ la cer, ducând lui Dumnezeu cu mare grabă cererile noastre”, așa cum spune Sf. Efrem Sirul, în „Cuvant drespre preoție”.

Preoția este centrată, orientată spre Dumnezeu, dar ceea ce aduce lui Dumnezeu este firea umană; îl ridică pe om, problemele lui, condiția umană în toată problematica ei. (8)

PASTORAȚIA INDIVIDUALĂ ȘI PASTORAȚIA COLECTIVĂ

Îndatorirea preotului de a conduce spre mântuire pe enoriașii săi, se poate să se realizeze atât cu mai mulți credincioși, deodată, cât și cu fiecare în parte. Ambele metode au fost folosite și de Mântuitorul și de Sfinții Apostoli. Iisus Hristos a vorbit mulțimilor de pe munte (Matei 5,1), de pe marginea lacului Ghenizaret, în templu (Luca 2,46), în pustie înaintea a peste 5000 de oameni (Ioan 6,10), dar a învățat și prin case particulare: în casa Mantei și a Mariei (10,33-42) a lui Zaheu Vameșul (Luca 19,1-8), în casa lui Petru, în convorbirea de taină cu Nicodim (Ioan 3.1-2), în convorbirea cu femeia samarineancă (Ioan 4, 5-16) etc.

Sf. Apostoli au predicat mulțimilor, dar și prin case particulare. „Și toată ziua, în templu și prin case nu încetau să învețe și să binevestească pe Hristos Iisus.” (Fapte 5,42).

SFINTELE TAINЕ ȘI IERURGII ÎN PASTORAȚIA INDIVIDUALĂ

Prin Sfintele Taine, Mântuitorul nostru Iisus Hristos își prelungește în lume opera Sa mântuitoare, vine la noi și face sălaş în sufletul nostru... sugrumă păcatul în noi, ne dă din însăși viața Sa și din propria Sa desăvârșire și ne face părtași ai biruinței Sale. (9)

În orice împrejurare a vieții sale, credinciosul are trebuință de harul și de binecuvântarea lui Dumnezeu, de aceea Biserica prin preoții săi, are chemarea și îndatorirea de a îmbunătăți, de a sprijini pe credincioși, binecuvântându-le viața în orice împrejurare prin Sf. Taine și Ierurgii. (10) Iconomia Tainelor lui Dumnezeu cere să fie făcută de o preoție demnă, de Modelul și Păstorul Suprem Iisus Hristos, pentru că El îl reprezintă pe preot, în calitatea de continuator și împlinitor al Evangheliei Sale, scaldându-l în baia iubirii jertfitoare și dezinteresate față de semenii, ceea ce asigură păstorului o atitudine ziditoare în mijlocul enoriașilor, este iubirea sinceră și caldă dată de ei. Iubirea îl determină pe preot să-și prețuiască enoriașii, să-i ajute și să le știe a răbda unele abateri, cu un cuvânt, să fie păstorul cel bun, *nedând nicio pricină de sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată.* (II Cor 6,3) (11)

Pe cât sunt de necesare Sf. Taine pentru mântuire, pe atât de important este rolul preoților în aceste momente esențiale din viața omului.

Pe lângă scopul harismatic, Sf. Taine au un rol pastoral, întrucât prin săvârșirea lor, Biserica și preotul acționează direct asupra enoriașilor care le primesc sau asupra acelor care au o oarecare legătură cu primirea lor. Ca slujbe ale cultului divin ortodox alcătuite din ceremonii, rugăciuni, citiri biblice și cântări religioase, Sf. Taine îndeplinesc și o lucrare de întărirea credinței și promovarea vieții religioase morale. În pastorația individuală un rol hotărât îl reprezintă Taina Spovedaniei. Prin această Taină se pătrunde în adâncul sufletesc, se deschide un dialog al conștiinței și, din acest punct de vedere, spovedania devine o instituție de pedagogie divină, prin care se poate cârmui sufletul prin rosturile sale cele mai adânci în direcția unei educații în sens creștin și în sensul societății în care trăiește. (12)

Între Duhovnic și penitent se creează o legătură sufletească favorabilă orientării credinciosului spre o viață curată în Hristos Domnul. Duhovnicul este dator să păstreze această legătură și să devină un cârmuitor permanent al credincioșilor săi, un judecător înțelept al faptelor și al gândurilor lor, un mângâietor la care fiii săi duhovnicești să găsească în orice împrejurare soluții și dezlegări în greutățile prin care le e dat să treacă. (13) Duhovnicul știe că „*Fiul Omului a venit în lume să caute și să mântuiască pe cei pierduți*” (Luca 19,10) iar el reprezintă în fața parohiei pe Fiul Omului. El trebuie să afle cauza care deter-

mină pe unii enoriași să părăsească Biserica și pe Hristos, căzând în sectarism. Cu ajutorul spovedaniei se pot afla mai ușor aceste cauze și se pot găsi mijloace de a o înlătura. Și prin spovedanie, preotul are posibilitatea de a scoate la iveală calitatea de bun păstor.

Alături de Sf. Taine, și Ierurgiile sunt mijloace ale pastorației individuale. În activitatea de păstor sufletesc, cel mai bun prilej care i se oferă preotului spre a sta de vorbă cu credincioșii este prin Ierurgii. Prin slujba care sfințește casa, familia și tot ce înconjoară pe credincios, poate împărtăși cu folos și frumoase roade, învățătura creștină, să ajute sufletul omenesc să se înalțe la Dumnezeu. (14) Locul special și principal de slujire a preotului este biserica, dar din acest nucleu de sfințenie, lucrarea de binecuvântare și sfințire trebuie să iradiază în toate colțurile enoriei sale. Slujba cerută de credincioși la casele lor, vizitarea enoriașilor și cunoașterea vieții lor, stabilirea unei apropieri duhovnicești cu ei este o continuare directă a slujirii în biserică. (15)

Un alt rol al Ierurgiilor în viața credincioșilor este acela de a-i determina să renunțe la superstiții și practici religioase greșite, scoțându-i din labirintul misticismului, fanatismului și recuperându-i în matca sănătoasă a Bisericii. (16)

VIZITELE PASTORALE INDIVIDUALE

După Sf. Taine și Ierurgii, un loc important în pastorația individuală îl ocupă vizitele personale, făcute de preot la casa fiecărui creștin. Necesitatea vizitelor la casele credincioșilor se impune prin faptul că cei ce s-au rupt de dreapta credință fac astfel de vizite nu numai la adepții lor, ci și credincioșilor noștri care sunt astfel în pericol de a se desprinde oricând din sânul Bisericii. Totodată, trebuie să fim conștienți că unii enoriași care nu vin la Biserică, sunt bolnavi sufletește, iar cercetarea celor bolnavi este o obligație pentru fiecare. „*Bolnav am fost și m-ați cercetat*” (Matei 25,36). Mântuitorul ne arată că „*Păstorul cel bun își pune sufletul pentru oile Sale*” (Ioan 10,11), iar atunci când una se rătăcește merge și o caută (Luca 15,4-9). Cu prilejul vizitelor efectuate la casele credincioșilor, preotul poate să urmărească lărgirea și adâncirea cuvântului lui Dumnezeu în fața sufletelor enoriașilor săi, să-i întărească în credință, să le stimuleze trăirea religioasă. (17) După scopul urmărit vizitele personale individuale pot fi de mai multe feluri:

1. Vizite de cunoaștere a credincioșilor din parohie. Se face imediat după numirea preotului în parohie. Preotul va fi însoțit de cântareț, își notează datele esențiale în registrul de evidență a activității pastoral-misionară

2. Vizite de cunoaștere mai profundă și de îndreptare a enoriașilor. Preotul poate efectua aceste vizite sigur, va urmări întărirea lor în dreapta credință, îndreptarea deprinderilor rele și combaterea superstițiilor. Va cerceta pe bătrâni și bolnavi.

3. Vizite pastorale la cererea credincioșilor, pentru oficierea diferitelor slujbe religioase.

4. Vizitele pastorale prilejuite de Ajunul Crăciunului, al Bobotezei sau molitfa Postului Mare. Va fi însoțit de cântareț și va urmări ca fiecare credincios să înțeleagă rostul și foloasele slujbelor oficiate cu această ocazie.

5. Vizite pastoral-misionare propriu-zise, prin care preotul va urmări să lămurească învățăturile controversate și răstălmăcirile sectanților. Se vor efectua la familiile sectare, vecinii, rudele și simpatizanții acestora. Preotul va fi însoțit de un credincios al parohiei, cunoscător al învățăturilor ortodoxe și al Sfintei Scripturi.

Stabilirea datei efectuării vizitelor pastorale rămâne la latitudinea preotului. Recomandat este să se țină seama de ocaziile și împrejurările pe care le impun anumite situații speciale și care ușurează foarte mult pătrunderea preotului în familie și în sufletele credincioșilor.

Vizitele pastorale individuale au o importanță deosebită întrucât, cu prilejul lor, preotul va putea să-și cunoască enoriașii din parohie atât de bine încât va afla mai ușor și la timp toate neajunsurile și nevoile lor roade materiale și spirituale. (18)

I se poate întâmpla preotului să fie primit cu răceală, sau cu atitudine și cuvinte urâte. Preotul care constată că a fost de mai multe ori la o familie și vizitele sale rămân fără rezultat, s-ar putea. Dar oricât de mari ar fi greutățile și oricât de spinoase ar fi cărările, nu trebuie să fie sceptic și să-și piardă nădejdea în biruință. **"Îndrăzniți, Eu am biruit lumea"**.

CULTUL DIVIN PUBLIC ÎN PASTORAȚIA COLECTIVĂ

Pastorația individuală stă la temelia pastorației colective întrucât țelul pastorației este instalarea unei vieți duhovnicești în toată parohia, stabilirea unei legături morale între fiecare credincios în parte și între toți credincioșii laolaltă **"ca toți să fie una"**. Preotul este **"iconom al tainelor lui Dumnezeu"** sfințind cu harul dat la preoție, evenimentele vieții credincioșilor. El liturghisește aducându-l pe Hristos pe Sfânta Masă și în Sfântul Potir și dându-l ca hrană spirituală, pentru iertarea de păcate și pentru întărirea celor ce îl vor și îl recunosc pe Dumnezeu simțindu-i puterea și ajutorul. Preotul este în mijlocul credincioșilor **"lumina"** de vârf, care se vede de pretutindeni și **orientează corabia vieții tuturor, precum farul pe mare în nopțile cu întuneric greu și furtuni care acoperă luna și stelele.** (19)

Preotul este în liturghie, în slujire continuă în biserică, acasă, pe drum, în familie, în gândurile și toate activitățile lui. Viața credincioșilor este raportată la cea a păstorului ei. Și viața credincioșilor este o liturghie, întrucât nu participă doar ca spectatori, ei sunt parte integrantă din slujbă. Această luptă duhovnicească, **liturghia după liturghie** este purtată și de credincioși, dacă văd asta în păstorul lor. Calitatea de păstor, adună viața publică și cea

privată (personală) într-una singură și anume în viața de preot. (20) În prezența credincioșilor, în Sf. Biserică (participanți la săvârșirea cultului divin public), preotul se definește a fi omul liturgic prin excelență. Pastorația individuală se desăvârșește în cea colectivă, în fața Sfântului Altar.

Sfânta Liturghie este un Tabor nesfârșit în care se lucrează permanent transfigurarea luminii. (21) În ceasul cald al Sfintei Liturghii, păstorul reușește să deschidă sufletele credincioșilor spre dulceața, lumina, pacea, fericirea și dreptatea lui Dumnezeu. (22) Sf. Liturghie este nu numai taina

comunicării și a darului, ci este și taină a cuvântului, iar obligativitatea propovăduirii cuvântului lui Dumnezeu în Biserică este primordială și mereu necesară. Acolo unde nu predică preotul, vor veni alții care să abată de la adevăr și de la Biserică pe cei care, dornici de adevăr, nu l-au aflat la preot și sunt ușor înșelați de cei care au arătat ravnă în slujirea minciunii.

Pentru ca predica să fie de actualitate, trebuie să aibă putere de transfigurare a vieții omenești și să dea răspunsuri creștine la năzuințele și realizările omului din zilele noastre pentru că Biserica nu este izolată sau ruptă de realitățile vieții credincioșilor, ci este în lume și pentru lume. Pentru necesitățile pastorației actuale sunt de preferat mai ales predicile catehetice care pot fi ținute atât în cadrul Sfintei Liturghii, cât și în cadrul celorlalte slujbe. Prin astfel de predici credincioșii sunt luminați în învățătura cea adevărată și în normele moralei creștine. (23) Preotul trebuie să se îngrijească de cuvânt în pastorația sa, în orice împrejurare, **să predice cuvântul străduind cu timp și fără timp (II Tim. 4.2)**, să explice, să-i facă pe credincioși să cunoască adevărul în care cred și pe care îl practică, în viața lor religioasă. (24).

Dar cea mai autentică predică este predica faptei. Nimic nu poate fi mai edificator pentru credincioșii pe care îi păstorim decât concordanța între cuvânt și faptă. Această consecvență între cuvânt și faptă este cerută mai mult ca oricând astăzi, fiindcă de ea depinde în mare măsură păstrarea credincioșilor în Biserică. (25)

Ne putem folosi așadar, de multe mijloace pentru mântuirea propriului nostru suflet și al turmei dată nouă spre păstorire, conștienți fiindcă pentru un scop sfânt nu ne putem folosi decât de mijloace sfinte. (26)

PASTORAȚIA CONTEMPORANĂ ÎN PAROHIE

Societatea românească are, în vremea noastră, o înfățișare complet nouă, comparativ cu trecutul. Odată cu schimbarea calitativă a mentalităților, odată cu pătrunderea culturii în toate căminele, prin carte, presă, radio, televiziune, școală, ce au pricinuit instalarea unei civilizații în toate genurile de realități, care cer preotului pe lângă vocație, același nivel de adaptare socială. (27)

Dacă odinioară preotul era nevoit să se limiteze la o activitate pastorală de tip liturgic, mulțumindu-se cu săvârșirea Sfintei Slujbe, în Biserică și la casele credincioșilor, astăzi nu mai poate rămâne în acest gen de activitate. Pastorația ne cheamă să conștientizăm problemele actuale ale vieții sociale în care Biserica ființează. Problemele de natură morală, care devin tot mai îngrijorătoare pentru tână generație, drogurile, alcoolismul, fumatul, desfrâul, divorțul, abandonul familial și avortul sunt păcate care devin tot mai prezente în viața tinerilor.

Problemele sociale, sărăcia, șomajul, copiii cu handicap, copiii străzii, grija pentru bătrâni și orfani, pentru bolnavi și cei din închisori, sunt tot atâtea domenii în care implicația Bisericii este tot mai cerută. (28)

Mai mult ca oricând „*în pastorația creștină de astăzi, preotul trebuie să urmărească păstoria spirituală, vindecarea sufletească, luminarea cunoștințelor prin înlăturarea confuziei care domnește în lume, împăcarea oamenilor, prin dezvoltarea spiritului de solidaritate socială, prin stimularea sentimentelor nobile și prin dezvoltarea dragostei de aproapele nostru*” (29)

Libertatea religioasă de după 1989 a deschis câmpul unei acțiuni de evanghelizare și de prozelitism din partea sectarilor, care constituie de asemenea motiv de îngrijorare pentru activitatea pastoral-misionară, mai ales la orașe.

Ținând cont de toate aceste situații, în rândul păstoriților noștri se pot crea câteva programe și inițiative cu caracter pastoral-misionar, pentru a face din pastorație o cale eficientă de integrare a Bisericii în viața societății și de ieșire în întâmpinarea problemelor care se pun credincioșilor ei.

În primul rând, dezvoltarea conștiinței de enoriaș, a responsabilității că suntem mădulare vii ale obștii

creștine sau a unei parohii care, trebuie să devină pentru fiecare familie caldă, primitoare și binefăcătoare. Revigorarea formelor de cultivare a vieții duhovnicești (post, rugăciune, spovedanie, împărțășania, milostenia).

O importanță deosebită trebuie acordată tineretului. Tinerii trebuie atrași la Biserică, cu frumusețea, seriozitatea și autenticitatea slujbei liturgice.

1. Este necesară organizarea unei seri duhovnicești sau catehetice cu tinerii, mai ales cu cei care nu mai sunt cuprinși în sistemul de predare a religiei.

2. Să-i atragem în cadrul orelor de religie sau printr-o bună colaborare cu profesorul de religie;

3. O mare atenție preotul trebuie să o acorde copiilor, fiindcă chipul preotului din copilărie rămâne definitiv întipărit în sufletul omului și-i poate lumina multe momente de cumpănă grea mai târziu în viața adultă;

4. Sprijinirea și încurajarea tinerilor cu vocații speciale;

5. Însesnirea consultului medical gratuit bolnavilor din parohie.

Revigorarea și reactivarea Comitetului Parohial, (care de multe ori este formal) pentru a face ca membrii lui să desfășoare un adevărat apostolat laic: liturgic, pastoral, misionar, educativ-social. Acest comitet poate forma doar nucleul care să strângă în jurul său și al preotului toată comunitatea (30), colaborarea cu organismele administrativ-parohiale trebuie să fie perfectă.

Preoții sunt lucrătorii vici, și nu stăpânii ei. (31)

Grija ca la strană să fie un cântăreț bun este de asemenea de real folos, pentru a putea încuraja cântarea comună în Biserică, fapt care ar avea cale mai sigură și mai frumoasă înrâvnirii. Biserica ar fi plină și vie, fiindcă mulți creștini nu vin la slujbă fiindcă le este greu să rămână spectatori la ceva ce nu înțeleg, ore întregi.

Legătura strânsă și colaborarea dintre preoți și credincioși în cadrul aceleiași parohii, face ca această comunitate să fie vie și puternică. Valoarea unei parohii nu se apreciază după numărul credincioșilor, după bunurile pe care le posedă, după situarea ei într-un anumit loc, sau după întinderea geografică, ci după nivelul vieții duhovnicești care se realizează și se trăiește în ea, după înălțimea conștiinței de enoriaș și după unitatea și colaborarea cu preotul la realizarea marilor acțiuni, menite să ducă pe oameni la mântuire. (32)

Ioan Slavici în nuvela *Popa Tanda*, îl elogiază pe părintele Trandafir, care, prin exemplul personal, a reușit să schimbe fața morală și materială a Sărăcenilor. Despre asta, Mihai Eminescu scria în ziarul *Timpul*, că „*e un mărgăritar de preot românesc, vrednic, a figura în orice carte de citire.*”

Acest preot a fost omul vremii sale în chip exemplar. (33). Se cuvine ca și noi să fim oameni ai vremii noastre, preoți autentici în slujirea adevărată.

CONCLUZII

Pastorația individuală se desăvârșește în pastorația colectivă, iar pastorația colectivă se întărește prin cea individuală. Mijloacele și metodele pastorale sunt productive în masa societății noastre numai dacă sunt încununate de o viață ireproșabilă a păstorului. Unul singur este Păstorul cel Bun. Însă fiecare dintre noi ne putem însuși această demnitate în măsura în care ne asemănăm cât mai mult în faptă, trăire și cuvânt cu Păstorul Suprem – Hristos Domnul. Predica vie a păstorului îi ușurează misiunea de a îndruma pe calea mântuirii pe păstoriții săi. **El este făcătorul de bine al societății.** Preoția nu este o profesie, dar a fi de profesie făcător de bine este o mare dăruire. (34) Păstorul de suflete vrea ca toți oamenii să se mântuiască. El trebuie să-i învețe cum să o facă. De aceea, misiunea preoțească este mare și frumoasă, preotul e fratele tuturor oamenilor. E cel de care oricine se poate sprijini. **E prietenul, fratele și părintele tuturor.** (35)

Preot Aurelian Ciocan

1. Ierom. Drd. Irineu Pop. **Responsabilitatea preotului în slujirea credincioșilor și a lumii de astăzi, în B.O.R., anul CI** (1983), nr. 7-8, p. 501

2. I.M.R., Tillard, **Jesus Crist, Vie du monde**, în *Irenicon*, tom LV (1982), nr. 3, p. 339, apud. Protos Lucian Florea, **Sf. Taine și ierurgii în pastorația preotului, în Îndrumar Bisericesc, Galați 1989, p. 151**

3. Sf. Grigorie cel Mare, **Cartea regulei pastorale**, traducere rom. de pr. prof. dr. Alexandru Muisiu, Sibiu, 1987, p. 36

4. Sf. Ioan Gură de Aur, **Despre preoție, III, 4**, trad. de Pr. D. Fecioru în B.O.R. XXVI (1974), nr. 1-2, p. 71

5. Pr. prof. dr. Dumitru Radu, **Slujind lui Dumnezeu, slujim oamenilor**, în „Îndrumător Bisericesc”, Ramnicu-Valcea 1986, p. 88

6. Sf. Ioan Gură de Aur, **Despre preoție...**, trad., rom. cit. P 987

7. Sf. Grigorie de Nazianz, **Despre fugă**, apud., Prof. Constantin Pavel, **Preotul pilduitor al vieții morale a credincioșilor**, în B.O.R. XCVI (1978), nr. 7-8, p. 765.

8. Pr. Prof. Ion Buga, **Pastorală, calea preotului**, editura Sf. Gheorghe-Vechi, București 1999, pg. 58

9. Nicolae Cabasila, **Despre viața în Hristos**, trad.

rom. de Pr. Prof. Teodor Bogodae. București 1989, p. 146

10. Protos. Lucian Florea, **Sfintele Taine și Ierurgii în pastorația preotului** în „Îndrumător Bisericesc”, Galați, 1989, p. 151

11. Vasile Coman, Episcopul Oradei, **Îmbunătățirea activității – pastoral misionare a preotului** în B.O.R.CII (1984), nr. 8-10, p. 602

12. Pr. Prof. Petre Vintilescu, **Spovedania, prilej de păstorire individuală**, în „ST” 1949, nr. 9-10, p. 8-10

13. Pr. Mihai Colotelo, **Gânduri pentru taina mărturisirii în pastorație**, în *Îndrumător Bisericesc*, Sibiu, 1989, p. 71

14. Protos. Lucian Florea, **Sf. Taine și Ierurgii...**, p. 150

15. Pr. Prof. Ion Buga, op. cit. p. 183

16. Protos Lucian Florea, op. cit. p. 152

17. Pr. Constantin Dovidanu, **Vizitele pastorale individuale**, în *Îndrumător Bisericesc*, Galați, 1985, p.51

18. Ibidem p. 53

19. Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului, **Preotul în Biserică în lume și acasă**, Sibiu 1996, p. 91

20. Ibidem p. 92

21. Pr. Prof. Ion Buga, op. cit. p. 151

22. Pr. Marian Negulescu, **Către tinerii preoți**, în „Îndrumător Bisericesc”, Buzău 1983, p. 74

23. Pr. Asist. Dr. Nicolae Necula, **Preotul ortodox și cerințele pastorației contemporane**, în „Îndrumător Bisericesc”, Buzău, 1985, p. 55

24. Pr. Prof. Sorin Cosma, **Rolul misionar al preotului predicator**, în „Îndrumător Bisericesc”, Oradea, 1988, p. 51

25. Pr. Asist. Dr. Nicolae Necula, op. cit. p. 55

26. Pr. Teodor Popa, **Vecernia Duminicală, nou termen de activitate misionară** în „Îndrumător Bisericesc”, Galați, 1989, p. 150

27. Dr. Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului, Crișanei și Maramureșului, op. cit. p. 93

28. Pr. Prof. Nicolae D. Necula, **Tradiție și înnoire în slujirea liturgică**, vol II., Galați 2001, p. 255

29. APOSTOLAT SOCIAL, **Pilde și îndemnuri pentru cler**, Ed. II București, 1949, p. 79

30. Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula, op. cit. 456

31. Pr. Iosif David, **Implicațiile misiunii preoțești**, în „Altarul Bărbatului” 1992, nr. 1-2, p. 23

32. Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula, **Parohia, spațiu de activitate pastoral-misionară a preotului** în C.B. LVII (2002), nr. 1-2, p.75

33. Pr. Alexandru Enache-Ghimbov, **Să ne reamintim de Popa Tanda** în *Îndrumător Bisericesc*, Sibiu, 1989, p.84

34. Antonie Plămădeală, Mitropolit al Ardealului, op. cit. p- 284

35. Ibidem p. 284

Raportul dintre preoția mozaică și cea a Noului Testament

În lucrarea sa "Depre preoție", Sfântul Ioan Gură de Aur zice: "Înfrișoșitoare și cu totul cutremurătoare erau și preoția și slujba adusă lui Dumnezeu în timpul legii vechi, înainte de venirea harului, de pildă: clopoțeii și rodiile (Ies. 28, 29-30), pietrele scumpe, cele de pe piept și cel de pe umăr (Ies. 28, 9-12), mitra, chidara, (Ies. 28, 36), haina lungă până la călcâie (Ies. 28, 4, 27), tabla cea de aur (Ies. 28,32) sfințele sfinților, tăcerea adâncă din lăuntru templului. Dar, dacă te uiți la preoția și slujba lui Dumnezeu acum, vei vedea că cele înfrișoșitoare și cele cu totul cutremurătoare ale legii vechi sunt mici și că în această privință sunt adevărate cele spuse de Pavel despre legea veche, "că legea veche cu toată slava ei, era fără de slavă, față de legea nouă din pricina slavei covârșitoare a acesteia." (II. Cor. 3,10)

Sfântul Apostol Pavel în epistola "Către Evrei" vorbește despre preoția lui Iisus Hristos în comparație cu preoția lui Aaron și Moise. Sfântul Apostol Pavel arată că Mântuitorul întruchiează și pe Moise, cel care a dat Legea și pe Aaron-marele preot și pe Sine ca învățător și arhieru.

Deseori Dumnezeu a grăit poporului ales prin prooroci și în cele din urmă prin Fiul Său. Prin El s-a făcut curățirea și a așezat de-a dreapta Slavei celei înalte (Evrei 1, 3) devenind slujitor al oamenilor către Dumnezeu. Pe Dumnezeu nu-L putea nimeni împăca, mai bine cu omul decât preotul prin rugăciune și jertfă.

MÂNTUITORUL – ARHIERU, MIJLOCITOR AL OMULUI CĂTRE DUMNEZEU

Dacă Aaron a fost Arhieru al Legii vechi, Arhieru al Legii noi a fost Iisus Hristos. Arhieru al Legii vechi, numit și marele - preot, este membrul societății care realizează legătura între Dumnezeu și oameni. De aceea, el trebuie să fie "îngăduitor cu cei neștiutori și rătăciți, deoarece și el este cuprins de slăbiciune; și pentru aceasta dator este să aducă și pentru sine jertfa pentru păcate ca și pentru popor" (Evrei 5, 2-3).

Față de arhieru al Vechiului Testament, Iisus Hristos, luând trup omenesc, a înțeles ce poate face mai bun pentru oamenii Săi și, în același timp, a putut mai bine interveni pentru a ameliora starea de păcat a oamenilor.

Pentru a fi mijlocitor nu este suficient să fii ales dintre oameni, ci trebuie să fii pe placul lui Dumnezeu. Așa a fost ales Aaron și chemat spre a sluji lui Dumnezeu. Sfântul Apostol Pavel spune: "Nimeni nu-și ia singur cinstea pentru sine, ci chemat de Dumnezeu, ca și Aaron. Așa și Iisus Hristos nu S-a mărit El însuși a fi arhieru, ci Cel ce a grăit către El: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut» (Evrei 5, 4-5)". Dacă nu a jertfit pentru Sine, totuși Mântuitorul S-a rugat pentru Sine, pentru Ucenici,

pentru oameni și nu S-a rugat oricum, ci cu "lacrimi și strigat tare" (Evrei 5,7).

Arhieria Mântuitorului este scoasă în evidență de Sfântul Apostol Pavel care citează din psalmul lui David "Tu esti preot în veac după rânduiala lui Melchisedec" (Ps. 119, 4; Evrei 5, 6).

MELCHISEDEC, PREOTUL-REGE DIN SALEM

După ce Avraam salvează pe Lot din robie, se reîntoarce la Ierusalim. În drumul său trece prin "Valea regelui" unde este întâmpinat de regele Salemului. Tot în

această vale, Avraam se întâlnește cu regele-preot Melchisedec (Fac.14, 18) care l-a întâmpinat cu pâine și vin.

Potrivit mărturiilor biblice rezultă că Melchisedec a fost rege în cetatea Salem, în care mai târziu se va afla casa davidică. Din neamul regelui David va descinde Mesia, care va aduce jertfa de împăcare a omenirii cu Dumnezeu. Acest personaj biblic, Melchisedec, este nu numai rege, ci și "preot al Dumnezeului Celui Prea Înalt".

Regele preot Melchisedec avea credință într-un Dumnezeu transcendent, stăpân la toată creatura văzută și nevăzută, care este cel mai înalt dintre toți zeii. Dumnezeu Cel Prea Înalt, pe care Moise îl preamărește, după trecerea minunată prin Marea Rosie, prin cuvintele: "Doamne, cine este asemenea Ție între dumnezei?" (Deut. 10, 17).

Preoția lui Melchisedec nu era o preoție primită printr-un act solemn, printr-o sfințire, ca mai târziu preoție levitică, ci era ca după vechiul obicei, ca în capul familiei primul născut să împlinescă funcția de preot.

Caracterul de jertfă al darului adus de Melchisedec este vădit. Despre regele Melchisedec găsim referiri atât în cartea Facerea (14, 14-20), cât și în Psalmi (109, 4). El a adus în calitate de preot darul său și acesta a constat din pâine și vin, care reprezintă sacrificiul nesângeros și care a prefigurat jertfa euharistică.

Odată cu jertfa, Melchisedec rostește o binecuvântare: **“și binecuvântat să fie Dumnezeu Cel Prea Înalt, care a dat pe dușmanii tăi în mâinile tale.”** (Fac. 14- 20). Este o binecuvântare dată de Dumnezeu lui Avraam, prin intermediul regelui din Salem, preotul Sau, Avraam a recunoscut binecuvântarea pe care nu o putea rosti decât un preot **“Și Avraam I-a dat zeciuiala din toate”** (Fac. 14- 20). Cum zeciuiala din pradă trebuia oferită divinității, Avraam o dă preotului Dumnezeului său.

Sfântul Ioan Hrisostom mărturisește **“căci după limba ebraică Malki înseamnă rege, iar Tsedek dreptate”**, numele cetății Salemului traducându-se prin pace.

Melchisedec ca rege al dreptății și al păcii prefigurează în această dublă calitate pe Mântuitorul. Ca rege al dreptății a fost văzut Mântuitorul, de profetul Ieremia (23, 50), iar ca rege al păcii de profetul Isaia (9, 5): **“Înger de mare sfat, sfințit minunat, Dumnezeu tare, biruitor, Domn al păcii, părinte al veacului ce va să vină”**. Ca rege al dreptății și al păcii, Iisus Hristos a adus dreptatea în lume, a împăcat pe cele din cer cu cele de pe pământ

și a întemeiat acea împărăție, în care dreptatea și pacea sunt împreună, împărăție evocată atât de frumos de psalmist în cuvintele: **“mila și adevărul se vor întâmpina, dreptatea și pacea se vor săruta”** (Ps. 85, 11).

Arhieria Mântuitorului este superioară arhieriei Vechiului Testament. Așa cum știm, Mântuitorul nu făcea parte din tribul lui Levi, ci din seminția lui Iuda, incompatibilă cu preoția lui Aaron, deci de nerealizat dacă persoana nu ar fi fost Iisus Hristos. Preoția levitică a fost o copie și o umbră a unei realități viitoare. O mare deosebire între arhieria Vechiului Testament sacrifica în primul rând pentru iertarea greșelilor sale și apoi pentru iertarea păcatelor poporului. Mântuitorul aduce jertfă numai pentru oa-

meni, însuși trupul Său, dar nu și pentru Sine, căci El era fără de păcat: **“Hristos însă venind Arhiereu al bunurilor viitoare, prin cortul mai mare și mai desăvârșit, nu de mână făcut, adică nu al acestei făpturi, nici cu sânge de țapi și de viței, ci cu sângele Său, a intrat odată pentru totdeauna în Sfânta Scriptură, aflând răscum-părare veșnică”** (Evrei 9, 11-12).

Mântuitorul se substituie omenirii suferind nu pentru păcatele Sale, ci pentru păcatele poporului. Legătura cu Dumnezeu nu se poate întemeia fără jertfă, **“căci fără vărsare de sânge nu se dă iertare”** (Evr. 9, 21). Mântuitorul s-a adus pe Sine jertfă, devenind jertfa și Jertfitorul.

Preoții Legii Vechi aduceau jertfe lui Dumnezeu în fiecare zi, pe când jertfa lui Iisus a curățit prin puterea sa toată lumea. Jertfa de pe Golgota a avut loc o singură dată, dar se continuă pe pământ în jertfa euharistică, dând oamenilor posibilitatea să se poată împărtăși din binefacerile jertfei de pe Cruce.

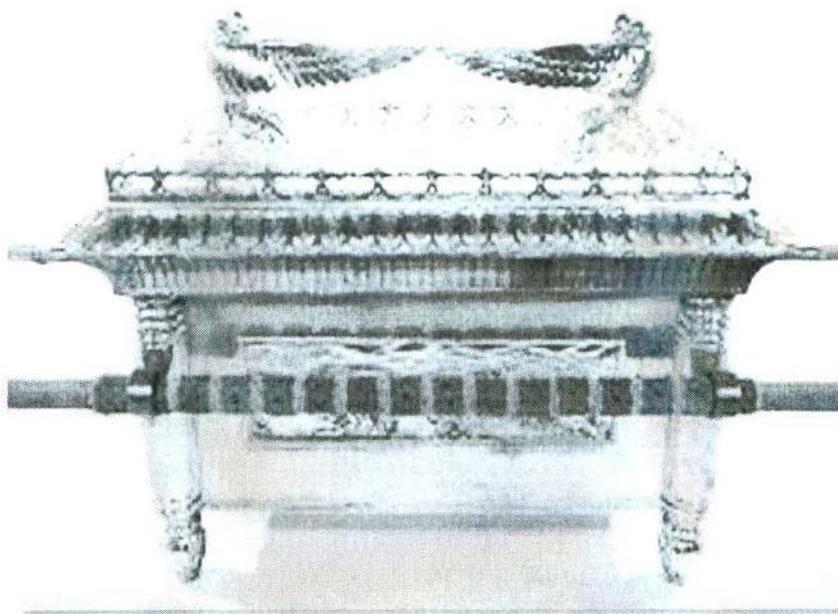
Arhierii Legii Vechi erau muritori și neputincioși, având la rândul lor păcate. Mântuitorul, fiind totdeauna viu,

poate să se roage pentru noi și poate să ne curețe de păcat cu o singură jertfă. După ce S-a jertfit a șezut de-a dreapta Tatălui, arătând astfel vrednicia și suficiența sacrificiului Său.

Deci preoția lui Iisus Hristos este superioară față de cea a lui Aaron, dovadă că preoția levitică a fost neputincioasă în a îmbunătăți viața

spirituală a oamenilor. Superioritatea preoției Noului Testament nu constă numai în persoana care a adus-o, ci și în jertfa adusă de Mântuitorul Hristos prin: locul unde se aduce, calitatea ei, efectele ei asupra credincioșilor.

Iisus Hristos a deschis o nouă cale către Templul cel din ceruri. Această jertfă se aduce de către preoții Săi când săvârșese Sfânta Euharistie în mod nesângeros și tainic, căci El este: **“Cel ce aduce, Cel ce se aduce, Cel ce primește”**. Preotul pregătește numai condițiile ca jertfa de pe Golgota să fie adusă neconținut de Hristos în cer și să devină prezentă pe altarul Bisericii văzute.

Discreție și smerenie

**„Iisus le-a poruncit cu asprime zicând:
vedeți nimeni să nu știe (Mt. 9,30)**

Trăim într-o lume în care publicitatea ocupă un loc de frunte. De la personalități cunoscute și până la oameni simpli, toți vor să li se facă cunoscute meritele, reale sau închipuite, ba chiar să fie amplificate.

Însă felul de a gândi al Mântuitorului este altul. În Predica de pe Munte îi îndrumă pe toți astfel: „**Luați aminte de faptele dreptății voastre să nu le faceți înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei, astfel nu veți avea plată de la Tatăl vostru Cel din Ceruri. Deci când faci milostenie, nu trâmbița înaintea ta cum fac fătarnicii în**

sinagogi și pe ulițe, ca să fie slăviți de oameni: adevărat grăiesc vouă: și-au luat plata lor, tu însă, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta, ca milostenia ta să fie într-ascuns și Tatăl tău, Care vede în ascuns, îți va răsplăti ție” (Mt 6,1-4).

Modestia este cea mai mare virtute în creștinism. O găsim prezentă în viața trăitorilor autentici și-n toată literatura duhovnicească.¹

Un bătrân din pateric zice așa: „*cel ce își dorește și își arată faptele sale cele bune pentru fericirea, lauda și slava de la oameni, acela este asemenea cu omul care seamănă sămânța sa pe deasupra pământului și nu umblă cu grapa peste dânsa ea s-o acopere și venind păsările cerului, mănâncă toată sămânța și-i rămâne în zadar toată osteneala. Iar cel ce își tănuiește și își ascunde faptele sale cele bune, acela este asemenea omului care, semănându-și sămânța sa, îndată o acoperă cu țărână și ea rămâne, răsare, crește și rodește.*”²

Sfinții Părinți erau discreți nu numai cu faptele de milostenie, ci și cu nevointa lor proprie, cu postirile și cu rugăciunile ce le făceau. Ba mergeau până acolo încât,

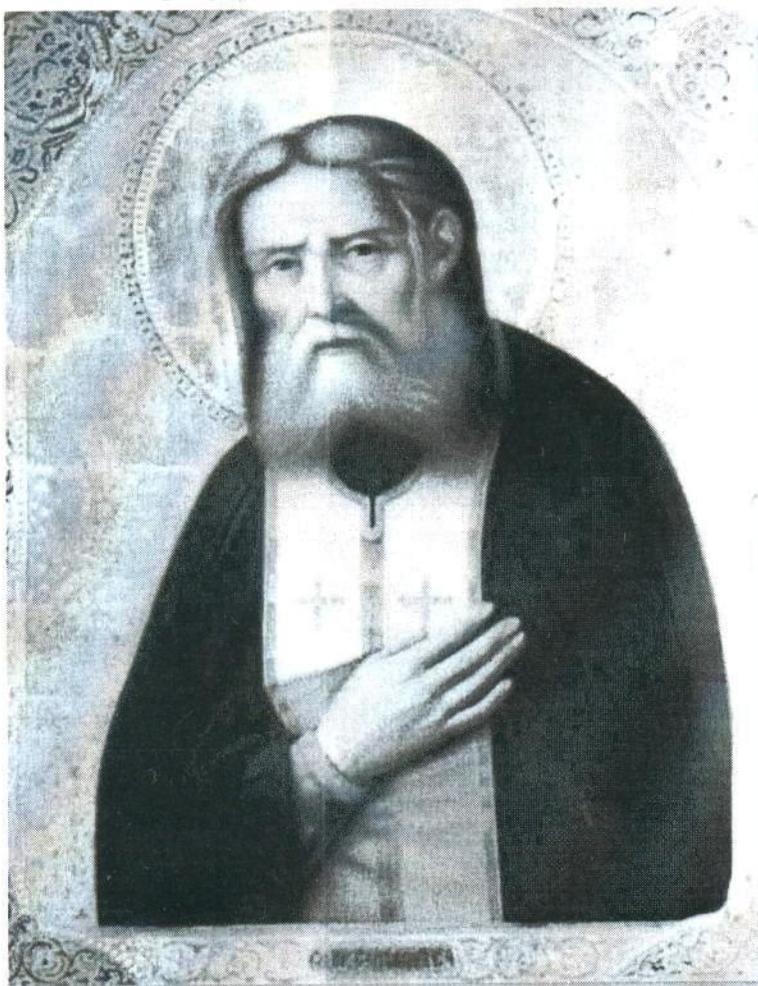
atunci când o preocupare frumoasă le era (cunoscută) deconspirată, n-o mai socoteau ca atare, ci o socoteau „*păcat și lucru răsuflat și neplăcut lui Dumnezeu*”.

De ce se fereau Părinții să nu le fie descoperite faptele cele bune și să nu fie lăudați? „**Cine se cunoaște bine pe sine însuși acela vede cât de mic este și nu este încântat de laudele omenești**”.

Modul corect de a proceda atunci când ai făcut un lucru bun este să-l tănuiești. Dacă totuși fapta s-a descoperit și te laudă oamenii, gândește-te la păcatele tale,

pe care lumea nu le știe, **smereste-te**, și, pe lângă toate acestea, mulțumește-i lui Dumnezeu pentru că El este pricina a tot binele. Doar colaborând cu harul Său ai reușit să faci ceea ce ai făcut.

Toate faptele bune nerăsplătite de oameni, prin laude, și le răsplătește Dumnezeu și pe pământ, dar mai ales în Ceruri. Acesta este modul creștinului tuturor timpurilor de a gândi. Discreția din acest punct de vedere are o mare însemnătate în viața noastră. Mântuitorul Însuși ne-o pune adesea în fața ochilor sufletești atunci când săvârșea o minune (o vindecare), spunându-ne de exemplul celor doi orbi tămăduiți (Mt. 9,30)

„vedeți nimeni să nu știe”.

Prof. Simona Florența Ciocan

¹ Bogdan – Aurel Tecleanu, Metaforă și misiune, Trinitas, Iași 2007, p. 184

² Pateric, Alba Iulia, 1990, p. 357

³ Toma de Kempis, Urmarea lui Hristor, Timișoara, 1995, p. 15

Interferențe religioase cu obiectul limba și literatura română

Cu toate că religia este unul din obiectele de învățământ din România, există și alte obiecte al căror conținut se interferează cu religia.

Dintre ele, limba și literatura română deține unul din locurile de frunte, deoarece, așa cum spunea unul din foștii mei profesori universitari. „«Biblia» este cea mai valoroasă carte de literatură, din toate timpurile”.

Pentru a înrăuri spiritual elevii, îndreptându-le pașii spre minunatele roade ale moralei creștine, am folosit de nenumărate ori exemple desprinse atât din „Vechiul Testament”, dar mai ales din „Noul Testament”.

Iată unul din exemplele sugestive date la orele de limba română, la capitolul VERBUL, modul INDICATIV, timpul perfect compus: „2. Și s-a schimbat la față înaintea lor și a strălucit (P.V.) fața lui ca soarele, iar hainele s-au făcut (P.N.) (albe) ca lumina” / 3. Și iată, s-au arătat (P.V.) lor Moise și Ilie, vorbind cu el.” (Matei – 17, 2-3)

La capitolul modul INFINITIV se va da exemplul: «Se cade sămbăta a face bine sau a face rău? / A mântui un suflet, sau a-l pierde?...» (Marcu, cap.3, alin.4)

La capitolul modul GERUNZIU a fost dat exemplul:

„Și luând cele șapte pâini și peștii, mulțumind a frânt și a dat ucenicilor, iar ucenicii mulțimii.” (Matei, cap.15, alin.36)

Au fost folosite pentru exemplificare, la capitolul NUMERĂLUL, textele următoare: „19. Și a poruncit mulțimii să șadă pe iarbă și luând cele cinci pâini și cei doi pești și căutând la cer, a binecuvântat și frângând a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulțumilor. / 20. Și au mâncat toți și s-au săturat și au luat rămășițele de firmituri douăsprezece coșuri pline. / 21. Iar cei ce mâncaseră erau bărbați ca la cinci mii, afară de femei și de copii”. (Matei, cap.14, alin. 19-21)

Cap. 25/15. Și unuia i-a dat cinci talanți, iar altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după puterea lui...” (Matei 25//alin.15)

Pentru diferențierea cazului D de cazul G a fost ales exemplul: 12/alin.17 „Și răspunzând Iisus, le-a zis: «Dați Cezarului cele ale Cezarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu»” (Marcu, 12/alin.17)

Evident, exemplele ar putea continua.

În cazul literaturii, chiar manualele prevăd capitole speciale cu conținut religios. Astfel, în manualul de clasa a V-a de la editura „All” există capitolul PARABOLA BIBLICĂ ilustrat de „Pilda pomului bun și a pomului rău” (pag.184-185), prevăzut cu cuvinte și cu șapte exerciții pe text (pag.185). Evident, conținutul moralizator al celor șase alineate din Evanghelia după Matei este menit să aibă

urmări pozitive în educația morală a copiilor. Desigur s-au citit și alte parabole biblice: „Pilda fiului rătăcitor”, „Pilda talanților”, „Pilda smochinului neroditor, a grăuntelui de muștar și a aluatului”, „Pilda despre cei chemați la cină” etc.

Manualul de clasa a VII-a, din editura „Corint” are alocate două pagini la capitolul „Psalmul”, ilustrat cu „Psalmul păstorului” (psalmul lui David – 22, alin.1-7).

Aici este subliniat efectul moralizator prin urmările concrete ale îndrumării de tip religios.

Primul alineat, „Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi” este concretizat cu grija lui Dumnezeu față de oricare creștin (pășunea „morală” a textului religios, îndrumarea, mila, iubirea). Alternanța monologului credinciosului cu Dumnezeu duce la armonizarea relației dintre om și divinitate, implicarea ambelor părți fiind clar reliefată.

Textul este urmat de douăzeci și opt de exerciții (chiar dacă sunt numai șapte exerciții de interpretare a textului).

Este definit psalmul cu trăsăturile sale specifice apărând și alți psalmi din literatura română: „Doamne, toate...”, de Alexandru Macedonschi, „Monodie II” de Cezar Baltag și „Psalm” de Tudor Arghezi. Apare și o bibliografie minimală.

Tot în acest manual apare și un alt capitol religios „PARABOLA BIBLICĂ”, ilustrat cu „PARABOLA

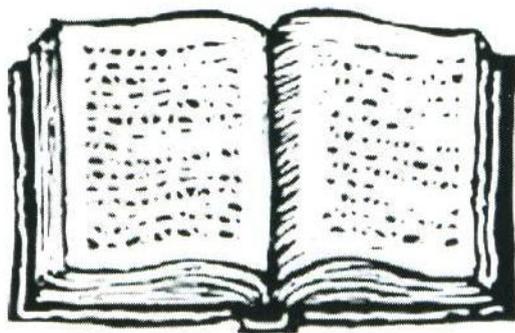
FIULUI RISIPITOR” (treizeci și două de alineate după Evanghelia lui Luca). Textul este urmat de douăzeci de exerciții aplicative (pag 212-213) având inserate diferite observații și o definiție a parabolei biblice.

„Parabola despre oaia pierdută” (Evanghelia după Luca, cap. 15, alin. 1-7) în manualul de clasa a V-a, editura „Humanitas, pag. 267. Se dă atât definiția parabolei, cât și a parabolei biblice, relevându-se trăsăturile ei caracteristice. Dicționarul cultural explică trei cuvinte noi: „farisei”, „cărturar”, „vameș”

Patru exerciții sub forma unor întrebări aplicate pe textul parabolei vor clarifica sensurile pildei, constituind îndreptarul moral pentru micii ucenici întru morala creștină. Manualul de clasa a VII-a de la Editura Humanitas, are un capitol mic, Psalmi (o pagină), ilustrat cu psalmul 145, al lui David, menit să glorifice pe Dumnezeu, atotputernicul și atotștiutorul. O definiție a psalmului și trei exerciții aplicative încheie acest capitol.

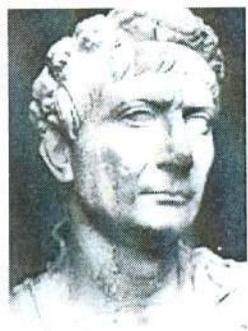
Observăm că nu toate manualele cu un capitol cu literatură religioasă și nu a avut îndrumări suplimentare de lectură, multe exerciții aplicative, S.C.L.

*Profesor Radu Pandelea
Școala „I.L. Caragiale” - Tulcea*

Numele împăratului Traian

în toponimia și onomastica românească

Lingviștii sunt de părere că numele împăratului Traian s-a perpetuat în limba română prin cuvântul „troian”. În Dicționarul explicativ al limbii române substantivul „troian” are următoarele sensuri: întăritură primitivă făcută de popoarele antice, constând dintr-un

dig lung de pământ, un șanț de apărare, iar mai recent sensul de „*îngrămadire mare de zăpadă adusă de vânt și așezată în formă de valuri sau nămeți*”. Un alt sens este acela de „*morman sau grămadă*”.

Despre transformarea lui Traian în substantivul comun „troian” aflăm informații în studiile semnate de Vasile Bogrea și Iorgu Iordan.

Lingvistul V. Bogrea argumentează explicațiile sale legate de cuvântul „troian” prin cercetările efectuate pe teren. El susține că „Via Traiana” este numită de olteni „Calea Troianului”, și că în Banat troian este sinonim cu „uliță” sau „stradă”, iar că în unele sate din județul Argeș era și numele „*anumitor cusături sau ornamente cusute pe pânză*”.

Continuându-și studiile, V. Bogrea arată că numele de „Podul lui Traian” este folosit și pentru rămășițele podului de la Isaccea, folosit odinioară de turci pentru trecerea din Dobrogea în Basarabia. Un alt argument este faptul că la Isaccea există și o „Movilă a lui Traian”.

În lucrarea lui Iorgu Iordan „Toponimia românească” găsim toponimele Troian, Troianul. El menționează mai multe așezări cu aceste denumiri în județele Argeș, Vâlcea, Ilfov, Teleorman, Iași și Galați.

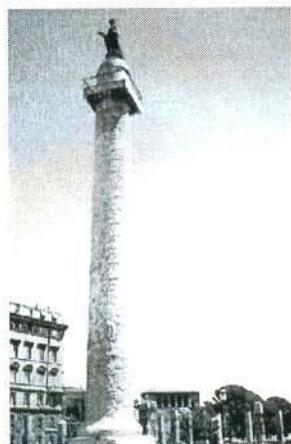
Despre denumirile „Valul lui Traian” din județele Brăila, Constanța, Galați și Tulcea, Iorgu Iordan arată că valurile de pământ sunt numite de țărani „troiene”, la fel ca și „valurile” de zăpadă.

Studiile despre toponimia contemporană arată că în România se găsesc 15 localități numite Traian și că ele sunt situate în județele Brăila, Constanța, Bacău, Arad, Galați, Ialomița, Iași, Neamț, Olt și Tulcea. Cele mai multe localități numite Traian se află în Dobrogea, prin

faptul că denumirile turcești au fost înlocuite de administrația românească după anul 1878. Astfel, în județul Constanța se găsește satul „Valul lui Traian”, datorită prezenței valului de pământ de acolo. În județul Tulcea, în comuna Cerna, se află satul Traianu.

Multe străzi din marile orașe din România poartă numele de Traian. Nu trebuie uitate școlile care poartă numele de Traian.

Un alt aspect asupra căruia vom insista este frecvența numelui Traian în antroponimia românească. Cu privire la originea numelui Traian, academicianul Alexandru Graur, în lucrarea „Nume de persoane”, susține următoarea opinie: „*dacă numele latin Traianus s-ar fi păstrat neîntrerupt în românește, el ar fi trebuit să fie pronunțat Trăian. Dar numele s-a pierdut și el a fost reluat curând din cărți. El are la noi o formă mult mai apropiată de cea latină.*” Tot Al. Graur arată că „*nu știm ce înseamnă la origine numele Traian*”.

În spațiu și timp, preluarea numelui de botez Traian de către români s-a realizat dinspre Banat spre Bucovina. În Dobrogea, prezența numelui Traian este atestată după anul 1878, în mai multe așezări, dintre care amintim: Măcin, Tulcea, Cernavodă, Hârșova, Babadag etc.

În privința frecvenței numelui de Traian pe categorii socio-profesionale, pe primul loc se situează intelectualii. În prezent, mulți consideră că prenumele Traian este învechit, el fiind purtat mai mult de cei de vârstă a treia, sub diferite variante. Cea mai răspândită variantă populară românească a numelui Traian este Trăian, variantă folosită și în limbaj curent, mai ales la țară. Există variante care sunt întâlnite doar în anumite zone ale țării. Varianta Traia pentru Traian se întâlnește în Banat, iar în Crișana se folosește varianta Treianu (Treian).

Devenind uzual, în onomastica românească este normal să găsim și alintări ale numelui Traian. Dialectologul Teofil Teaha, în lucrarea „*Graiul din valea Crișului Negru*” dă următoarele variante: Trăienică, Trăianuț, Trăienel, Trăienuc etc.

În onomastica românească numele de botez Traian s-a înrădăcinat pe cale genealogică, dar fără să atingă răspândirea străvechilor nume românești Ion, Gheorghe, Vasile, Nicolae etc. În ultimele decenii Traian a devenit un nume din ce în ce mai rar.

În județul și municipiul Tulcea, conform listei abonaților telefonici din anul 2000, aveau prenumele de Traian 37 de abonați în municipiul Tulcea, 4 în Murighiol, 3 în Cerna, 3 în Babadag, 2 în Măcin, 1 în Sulina, 1 în Baia, 1 în Maliuc, 1 în Turcoaia. De remarcat că în localitatea Beidaud, până în anul 1970, au existat 4 persoane cu prenumele Traian, din care 3 aromâni.

În lista abonaților din comuna Cerna am găsit variantele Trăian și Traiana, iar în municipiul Tulcea Troiana. Situația cu numele și prenumele Traian din județul și municipiul Tulcea este relativă, având în vedere că există mulți abonați la telefonie mobilă.

Devenind uzual, prenumele Traian a înregistrat, în multe zone și perioade, o popularitate mai mare și datorită unor personalități. Amintim pe Traian Vuia (inginer și pionier al aviației mondiale), Traian Lălescu (profesor universitar), Traian Săvulescu (profesor universitar și președinte al Academiei Române), Traian Demetrescu (traducător – scriitor), Traian Coșovei (scriitor tulcean) etc. În rândul personalităților politice nu putem să nu-l cităm pe Traian Băsescu – primul Traian ales președinte al României.

Din familia numelui Traian fac parte și unele prenume extrem de rare, formate prin preluarea celui alt

nume al împăratului Traian, Ulpus, precum și prin derivare, Troiana. În lista abonaților din municipiul și județul Tulcea am întâlnit o singură dată forma Troiana, dar nu și formele Ulpui (Ulpia) fără a fi sigur că ele nu există.

Despre forma Ulpui (Ulpia) se știe că era numele gentilic al împăratului Traian. O formă interesantă este cea a prenumelui dublu, întâlnit în combinație cu Traian – Decebal sau Decebal – Traian (prenumele fostului ministru Remeș). În lista abonaților din municipiul Tulcea am găsit combinația Traian – Vasile.

În microstudiul de față au rămas multe aspecte necercetate și care vor face obiectul altor comunicări.

În toamna aceasta se vor împlini 1910 ani de la urcarea pe tronul Imperiului roman a împăratului Traian (98-117), eveniment cu adâncă semnificație în istoria poporului nostru.

Bibliografie selectivă

* Vasile Bogrea, *Pagini istorico-filologice*, Ed. Dacia, Cluj, 1971

* N. A. Constantinescu, *Dicționar onomastic românesc*, Ed. Academiei, București, 1967

* Al. O. Cristureanu, *Zilele împăratului Traian*, Cluj, 1998

* Al. Graur, *Nume de persoane*, Ed. Academiei, București, 1965

* Iorgu Jordan, *Toponimia românească*, Ed. Academiei, București, 1963

prof. Gică Gică

Despre „homo religiosus” se poate spune că are o istorie lungă. Pentru că am ales să tratez în acest articol despre acest concept, așa cum este el

„Homo religiosus” în viziunea lui Mircea Eliade

înfățișat în opera lui Mircea Eliade – personalitate marcantă în filosofia românească și nu numai – consider că este utilă pentru început o scurtă prezentare a istoriei conceptului, pentru o mai bună înțelegere a viziunii acestui filosof asupra problemei în

dezbatere. Îmi voi îngădui, așadar, să realizez acest lucru în următoarele rânduri. În Antichitatea păgână, la romani, la creștinii antici și medievali, „homo religiosus” desemna persoanele care aveau o responsabilitate religioasă sau trăiau o viață religioasă intensă.

În Antichitatea păgână, la romani, la creștinii antici și medievali, „homo religiosus” desemna persoanele care aveau o responsabilitate religioasă sau trăiau o viață religioasă intensă. Cu această semnificație, conceptul a rămas neschimbat până în timpul Reformei protestante care, defavorizând aspectul obiectiv și instituțional, a introdus un factor subiectiv și individual. Se pare că „homo religiosus” a atins apogeul în epoca modernă. În secolul nostru, „homo religiosus” are sensul medieval de „leader” religios, dar și sensul specific tradiției protestante liberale, inițiate de Schleiermacher (Schleiermacher era de părere că religia înseamnă conștiința interioară a dependenței complete de Dumnezeu). Înainte de a dezbate viziunea lui Mircea Eliade despre omul religios, este necesar a prezenta, chiar dacă fugitiv, miza sa. Astfel, trebuie menționat că punctul de plecare al metodei eliadiene este faptul istorico-religios, deoarece „homo religiosus” este înrădăcinat în istorie. Ceea ce trebuie subliniat, însă, este că istoria formelor religioase pentru acest filosof nu înseamnă cronologie, perspectivă diacronică, ci sinteze mentale, perspectivă sincronică a faptelor și a documentelor religioase. Așa cum remarca Wilhelm Dancă, „*utilizând cu precădere două categorii de izvoare, marile religii asiatice și tradițiile orale ale popoarelor care nu au cunoscut scrisul, Eliade reface istoria religioasă a omenirii*”. Totodată, metoda sa este și fenomenologică, întrucât orice fapt religios constituie o experiență sui generis, provocată de întâlnirea omului cu sacrul. Această perspectivă fenomenologică are scopul de a înțelege esența și structura fenomenului religios, perceput simultan sub aspectul condiționării istorice și sub aspectul comportamentului omului religios. Metoda lui Eliade s-a finalizat într-o tipologie și o morfologie a omului religios. Faptele descoperite sunt analizate și clasificate într-o perspectivă generală, cu intenția de a descifra mesajul transmis de

documentele religioase. Studiul comparat al religiilor a permis filosofului interpretarea tuturor întâlnirilor omului cu sacrul și, totodată, perceperea mesajului pe care „homo religiosus” îl transmite neconștient oamenilor, încă din preistorie. Acest mesaj poate fi rezumat astfel: omul nu se poate realiza doar în dimensiunea istorică, ci are nevoie și de dimensiunea transcendentă în care este introdus prin legătura cu sacrul. De fapt, „*obiectivul central al hermeneuticii lui Mircea Eliade este morfologia, tipologia și fenomenologia sacrului, a cărui interpretare presupune disocierea fundamentală dintre sacru*

și profan”. Mircea Eliade demonstrează în operele sale că sacralitatea constituie pentru cei ce o trăiesc și o acceptă, un factor de unitate și sinteză. Deschiderea spre sacralitate este inerentă condiției umane, structurii conștiinței umane și nu este un stadiu al istoriei acestei conștiințe. Conștiința lumii reale și semnificative este legată de descoperirea sacrului.

Mircea Eliade este preocupat să descopere toate semnificațiile sacre ale lumii moderne, secularizate, și să pună în valoare toate simbolurile și miturile camuflate. Filosoful consideră că omul nu se poate debarasa de mituri, pentru că ele revin întotdeauna în

viața sa într-o formă camuflată. «Dacă omul modern desacralizează Cosmos-ul și existența, Mircea Eliade, dimpotrivă, le „sacralizează” în mod sistematic» - remarca Adrian Marino. De fapt, punctul de pornire și cel de sosire în cadrul operei lui Mircea Eliade sunt identice: este vorba despre omul modern și de poziția sa față de natură și istorie. Dar, între punctul de plecare și cel de sosire se interpune „*horizontul arhaic*”, în care filosoful găsește elementele pentru a realiza comparația. Deoarece sacrul constituie semnificația prin excelență, esența însăși a conștiinței umane, pentru omul religios, esența precede existența. Este răsturnarea tezei existențialiste moderne, conform căreia „*existența precede esența*”. «Pentru Eliade, „homo religiosus” este însetat de ființă, de semnificație, de adevăr, care i se prezintă sub haina sacrului sau a valorilor existențiale fundamentale. Spre deosebire de omul religios, omul modern trăiește sub stăpânirea devenirii, a iluziei. Cei care adoptă viziunea eliadiană pot analiza mai bine aspectele religioase concrete (miturile și riturile) și nu trebuie să facă referință la definiții predeterminate de viziunile lor generale despre omenire. În același timp, pot aprecia mai bine manifestările profane ale religiei.» - observa Wilhelm Dancă. Dacă pentru omul religios esențialul precede existența, atunci, idealul său este „*ca tot ceea ce face să se desfășoare în chip ritual, să fie, cu alte cuvinte, un sacrificiu*”. Mircea Eliade reliefează ideea că sacrul este o parte constitutivă a omului. Sensul și semnul sacral vin de la om. În timp, și nu în eternitate, omul este mereu, în mod constitutiv, o „*ființă-întru-sacru*”, adică un om religios. Omul este religios din fire și niciodată el nu poate fi singur, datorită faptului că trăind, în el se află o parte din ființă sau din sacru. Omul societății tradiționale este un „homo religiosus”, dar comportamentul său se înscrie în comportamentul general al omului și astfel devine un domeniu de interes pentru antropologia filosofică, fenomenologie și psihologie.

Analizând forme religioase foarte vechi și diverse, Eliade a constatat că dintotdeauna omul a fost legat de sacru, de Ființă, adică a fost un „homo religiosus”. Omul arhaic trăia într-o lume a cărei realitate nu era dată de simpla existență a lucrurilor, ci de participarea lor la modele paradigmatic, la arhetipuri celeste. Teritoriile, templele și orașele aveau asemenea arhetipuri. „Centrul lumii” avea un prestigiu aparte, deoarece era un loc de întâlnire a trei regiuni cosmice (cer, pământ, infern). În acest „Centru” avusese loc crearea lumii și astfel a fost fondată realitatea ei ca beneficiară a unui act al ființelor transcendente. Orice activitate, rituală sau chiar profană își avea modelul ei într-o acțiune care îi conferea realitate. Omul arhaic era caracterizat de faptul că avea tendința de a deveni arhetipal și paradigmatic. El înclina să transforme orice eveniment istoric în funcție de niște categorii mitice. Astfel, pentru omul tradițional, individualitatea umană avea un caracter secundar, ea dispărând în fața modelelor tradiționale repetitive. Pentru el, timpul nu era linear și ireversibil. Referitor la comportamentul lui „homo religiosus” față de esențialul care-l precede, Eliade a afirmat că au existat mai multe atitudini. Acest fapt este explicabil deoarece conținutul esențialului decis în „illo tempore” este diferit de la o viziune religioasă la alta. Aceste atitudini, însă, pot fi sintetizate într-o „imitatio Dei” care comportă o revelare, o contemplare și o reactualizare periodică a gesturilor divine prin intermediul riturilor în cadrul sărbătorilor religioase. Pentru omul societăților arhaice, viața în totalitatea ei era susceptibilă de a fi sanctificată. Viața era trăită pe un dublu plan: se desfășura ca existență umană și în același timp participa la o viață transumană, aceea a Cosmosului,

a zeilor. Eliade sublinia acest aspect în *Tratat de istorie a religiilor*: „Homo religiosus» se realizează simultan pe două planuri paralele: acela al temporalului, al devenirii, al iluziei și acela al eternității, al substanței, al realității”. Ceea ce îi era caracteristic omului religios, spunea filosoful, era că acesta, indiferent de contextul istoric în care

era cufundat, credea mereu că există o realitate absolută, sacrală, care transcende orice lume, dar care, se manifestă în ea și, prin urmare, o sanctifică și o face reală. Omul religios crede că viața are o origine sacră și că existența umană își actualizează toate potențialitățile în măsura în care este religioasă, adică în măsura în care participă la realitate. În acest sens, afirma Eliade, „cu cât omul este mai religios, cu atât este mai real, cu atât se desprinde de irealitatea unei devenirii lipsite de semnificație. De aici tendința omului de a își consacra întreaga viață. Hierofaniile sacralizează Cosmos-ul, riturile sacralizează viața. Această sacralizare se poate obține și într-un mod indirect, adică prin transformarea vieții într-un ritual”. Orice act poate deveni, astfel, un act religios, la fel cum orice obiect cosmic poate deveni o hierofanie. De aici poate fi dedus un aspect foarte semnificativ: orice clipă se poate insera în Marele Timp, iar omul poate fi

proiectat în plină eternitate. În lucrarea *Sacru și profanul* – o lucrare fundamentală în bibliografia lui Eliade, în care religiozitatea este privită ca o structură ultimă a conștiinței, independentă de numeroasele opoziții dintre sacru și profan, așa cum apar ele în decursul istoriei – filosoful sublinia că „reactualizând istoria sacră, imitând comportamentul divin, omul se instalează și se menține aproape de zei, adică în real și semnificativ”. Simbolul este cel care deschide lumea și îl ajută pe omul religios să aibă acces la universal. Înțelegând simbolul, omul izbutește să trăiască universalul. Indiferent de dimensiunile spațiului său familiar, omul arhaic simțea permanent nevoia de a exista într-o lume totală și organizată, într-un Cosmos. „Omul religios nu poate să trăiască decât într-o lume sacră, deoarece numai o asemenea lume participă la ființă, există cu adevărat. Această necesitate religioasă exprimă o nestinsă sete ontologică. Omul religios este însetat de ființă”. Dacă nenorocirea face ca omul religios să se rătăcească în spațiul profan, care pentru el reprezintă ne-ființa absolută, atunci omul religios se stinge.

Cu cât omul este mai religios, cu atât el dispune de mai multe modele exemplare pentru comportamentul și acțiunile lui. Așadar, Eliade susține că omul religios nu este dat, ci el se face, apropiindu-se de modelele divine. Datorită „eternei reînnoiri” la izvorul sacralului și al realului, omului religios al societăților primitive, existența îi apare ca izbăvită de neant și moarte. Acest lucru, însă, nu se întâmplă și în cadrul societăților evoluate: aici omul are o viziune pesimistă asupra existenței, iar acest aspect poate fi explicat prin faptul că atunci când este desacralizat, Timpul ciclic devine înspăimântător.

Există multe mijloace prin care se poate ajunge la sanctificarea existenței: moartea inițiativă, abolirea timpului profan, trăirea într-un timp și un spațiu sacru etc., dar mereu rezultatul este același: trăirea pe două planuri. Omul religios încearcă să se împlinească după imaginea ideală care i-a fost dezvăluită prin mituri. Omul primitiv încearcă să atingă un ideal religios de umanitate și acest efort conține „germenele” tuturor eticilor elaborate mai târziu în cadrul societăților evoluat. Din comportamentul omului religios se poate deduce faptul că viața întru sacru presupune o metafizică, o cunoaștere, o știință. Existența umană a lui „homo religiosus” este una transparentă ontologic, nu este o existență inconștientă, atât timp cât i se permite să se cunoască pe sine și să cunoască lumea din care face parte. Acest tip de cunoaștere este religioasă, pentru că se referă la sacru sau la ființă.

Ideea esențială în opera lui Eliade poate fi considerată aceea că religiozitatea este o trăsătură umană definitorie, în pofida faptului că societățile moderne par a fi areligioase. Eliade nu credea în posibilitatea existenței unui om total areligios, pentru că «acest om areligios coboară din „homo religiosus” și, fie că vrea, fie că nu, el este și opera acestuia, s-a constituit pornind de la situațiile asumate de strămoșii săi. În esență, el este rezultatul unui proces de desacralizare». În gesturile cele mai simple ale vieții cotidiene, omul religios de tip arhaic nu este cu nimic deosebit de omul logic al tradiției culturale europene. Profanul nu este decât o nouă manifestare a aceleiași structuri constitutive a omului care, înainte, se manifesta prin expresii sacre. Ceea ce îl deosebește pe omul areligios modern de cel arhaic este că el își asumă o nouă situație existențială: el se recunoaște doar ca subiect și agent al istoriei și refuză orice chemare la transcendență. Omul areligios nu acceptă nici un model de umanitate în afara condiției umane, așa cum se lasă ea descifrată în diferite situații istorice. Omul modern „se făurește” pe sine și realizează complet acest lucru doar în măsura în care se desacralizează și desacralizează lumea. Totuși, „la orice grad de desacralizare a lumii ar fi ajuns, omul care a optat pentru o viață profană nu reușește să abolească total comportamentul religios. Până și existența cea mai desacralizată păstrează încă urmele unei valorizări religioase a Lumii”. Într-o asemenea lume, în care sensul vieții nu mai poate fi un fenomen religios – revelat, omul devine unicul factor creator de sens. Astfel, orice faptă bună, orice operă frumoasă, orice adevăr descoperit poate conferi sens existenței umane. Se poate observa foarte clar cum Eliade încearcă să ajungă la germele discursului

etic, adică la motivațiile religioase ale existenței. Singurele „obsesii” ale omului religios sunt ontologia și onticul: prin tot ceea ce face, el vrea să se situeze în inima realului. Modalitățile prin care omul religios a valorizat situația sa în Univers constituie „ontologia arhaică”. Eliade era de părere că aprofundarea ontologiei arhaice nu ar folosi doar istoricului religiilor, ci ar fi utilă metafizicii și antropologiei filosofice. Omul este structurat drept ceva ce transcende Lumea. Omul găsește sacrul în ființa sa dată înainte, dar nu cronologic, ci ontologic. În practică, faptele lui „homo religiosus” sunt dictate într-un anumit fel de nemurire, de dorința veșniciei, de speranța într-un viitor. Pentru că vrea să stea lângă izvorul ființei, omul se dă de o parte pe sine, deci istoricitatea sa și privește în viitor, care se află cumva prezent în toate opțiunile sale fundamentale. Așa cum bine observa Juan Martin Velasco, «opera lui Eliade re dă, ca puține altele, gustul pentru sacru. Ea reliefează demnitatea și coerența lui „homo religiosus” și descalifică teoriile sociologice sau teologice, grăbite spre desacralizare. Cunoașterea religiilor oferită de opera lui ajută la extinderea atitudinii ecumenice. Eliade ne pune în fața înrudirii religioase a tuturor tradițiilor și a universalității proiectului mântuitor al lui Dumnezeu. De aceea, el ne îngăduie să privim cu alți ochi fenomenul creștin însuși, revalorizând în același timp celelalte religii».

Personal, găsesc ideea imposibilității existenței unui om total areligios menită să mai dea o șansă umanității. Umanitatea mai poate, încă, aspira la mântuire. Însuși filosoful afirma la un moment dat: „Tragedia vieții mele se poate reduce la această formulă: sânt un păgân clasic, care încerc să mă creștinez. Pentru mine, ritmurile cosmice, simbolurile, semnele, magia, erotica – există mai mult și mai „imediat” decât problema mântuirii. Dar cea mai bună parte din mine am închinat-o acestei probleme, fără să pot face un singur pas înainte.” La acuzația adusă de către Emil Cioran că pune toate credințele pe același plan fără a adopta vreuna, Eliade răspundea:

„Cred că Cioran nu a înțeles niciodată că a iubi și a te strădui să înțelegi alte religii n-are nimic de-a face cu propria mea experiență. El nu crede că aș fi un om religios (un bun creștin, ceea ce, de altfel, nici nu pretind că sânt), tocmai pentru că eu mă interesez de toate posibilitățile experienței religioase. Pentru el, asta înseamnă să te porți ca un savant. Nici pe departe! Savantul ia documentele, apoi începe să le judece din punct de vedere sociologic, psihologic, antropologic. Ceea ce eu, unul, nu fac”.

...Eu mă străduiesc să înțeleg, dar nu ca un orientalist sau indianist, eu mă interez de toate posibilitățile experienței religioase. Pentru el, asta înseamnă să te porți ca un savant. Nici pe departe! Savantul ia documentele, apoi începe să le judece din punct de vedere sociologic, psihologic, antropologic.

Ceea ce eu, unul, nu fac. Eu mă străduiesc să înțeleg, dar nu ca un orientalist sau indianist". Putem afirma, așadar, cu certitudine, că Eliade a vrut și a reușit în același timp să prezinte fenomenul sacrului în întreaga sa complexitate, nu doar în ceea ce comportă el ca irațional. Mircea Eliade a fost interesat de sacru în totalitatea lui. Istoria religiilor, de la cele mai primitive până la cele mai elaborate, este constituită din acumularea de hierofanii, din manifestările realităților sacre. Între cea mai elementară hierofanie, de exemplu, manifestarea sacrului într-un obiect oarecare, o piatră sau un copac și suprema hierofanie care este pentru omul creștin întruparea lui Dumnezeu în Iisus Hristos, nu există soluție de continuitate, deoarece totdeauna se petrece același act misterios, și anume, manifestarea a ceva total diferit, a unei realități care nu aparține lumii noastre, în obiectele care sunt integrate în lumea noastră, cea profană. Problema Occidentului modern pe care o semnalează Mircea Eliade este că omul care-i aparține se simte stingher în fața anumitor forme de manifestare a sacrului. Lui îi este greu să accepte că pentru anumite ființe umane sacru se poate manifesta în pietre sau arbori. Dar, piatra sacră și arborele sacru nu sunt adorați ca atare, ci pentru că sunt hierofanii, pentru că arată ceva ce nu mai este nici piatră, nici arbore, ci sacru. Pentru cei ce cunosc o experiență religioasă, natura întreagă este susceptibilă să se dezvăluie ca sacralitate cosmică, Cosmosul, în totalitate, poate deveni o hierofanie. Opoziția dintre sacru și profan este foarte des tradusă printr-o opoziție între real și ireal sau pseudo-real. Este în firea lucrurilor ca omul religios să dorească profund să ființeze, să participe la religios să dorească profund să ființeze, să participe la realitate, să se satureze de putere. Omul arhaic nu trăia sub vremuri, terorizat de istorie. El a sistat timpul profan (omogen, istoric, liniar, ireversibil) în înlocuindu-l cu unul structura diferit – timpul sacru (eterogen, transistoric, circular, reversibil).

Mircea Eliade era de părere că pentru întâia oară, monoteismul iudaic și profetii evrei au valorizat istoria, ajungând să depășească viziunea tradițională a ciclului – concepție care asigură

oricărui lucru o eternă repetare – descoperind, în acest fel, un timp cu sens unic. Evreii au fost primii care au descoperit semnificația istoriei ca Epifanie a lui Dumnezeu și această concepție a fost reluată și aplicată de creștinism. Pentru creștini, timpul este real pentru că are un sens: Mântuirea. Filosoful a fost acuzat în mod abuziv de unii exegeți că a fost animat de concepții anti-semite (de fapt, anti-iudaice) atunci când a afirmat despre iudeo-creștinism că a modernizat omul, inventând o istorie liniară și desacralizând lumea. De fapt, crezul lui a fost acela că doar „creștinismul cosmic” specific societăților tradiționale și mentalităților păgâne – folclorice din Europa orientală (în mod special, din spațiul românesc) reușește să neglijeze elementele istorice ale creștinismului, insistând asupra dimensiunii liturgice a existenței umane. Parafrazându-l pe Petre Țuțea, conchid că filosofia lui Mircea Eliade trebuie gândită în triumful lui Dumnezeu, om și natură, în care sacru este elementul principal. Pentru filosoful Mircea Eliade, după cum am mai spus, religiozitatea este trăsătura umană definitorie. *«Drumul drept al lui Mircea Eliade este expresia unei personalități care ilustrează ideea de vocație. Oamenii seamănă prin suferința limitării, prin mișcarea lor între ei și natură, între ei înșiși și între ei și Dumnezeu: prin boală, vicii, bătrânețe, sete de fericire și moarte și se deosebesc prin împlinire – nu esențial, dac-i raportăm la Dumnezeu. Împliniții religioși „seamănă cu toată lumea”, cum spune Chesterton despre oamenii excepționali, de rangul întâi. Mircea Eliade este un om religios împlinit».*

Profesor Nicoleta Caulea – Popescu

Bibliografie:

1. Bădiliță, Cristian; Barbăneagră, Paul, „Mircea Eliade. Întâlnirea cu sacru”, Editura Echinoc, Cluj – Napoca, 2001
2. Eliade, Mircea, „Sacru și profanul”, Editura Humanitas, București, 1992
3. Eliade, Mircea, „Tratat de istorie a religiilor”, Editura Humanitas, București, 1992
4. Mircea, Corneliu; Lazu, Robert (coord.), „Orizontul sacru”, Editura Polirom, Iași, 1998
5. Țuțea, Petre, „Mircea Eliade”. Editura Biblioteca Revistei Familia, Oradea, 1992
6. Oișteanu, Andrei, „Religie, politică și mit. Texte despre Mircea Eliade și Ioan Petru Culianu”, Editura Polirom, Iași, 2007

Credința, nădejdea și dragostea

Dedic acest articol memoriei părinților mei, Vasile și Matrona, precum și memoriei surorilor mele, Olga și Elisabeta. Dumnezeu să-i odihnească!

În cele ce urmează, vreau să relatez cum, prin credință, nădejde și dragoste, am reușit să depășesc momente grele din viața mea.

... Era a doua zi de Sf. Paști, luni, 7 mai 1945... aveam 12 ani. După ce am luat masa în familia noastră formată din șapte membri, am cerut mamei voie ca după-amiază să mă joc cu copii de pe uliță.

– Îți dau voie, dar să nu cumva să te joci cu focul! – m-a avertizat mama parcă presimțind ceva.

– N-am să mă joc, mamă... În buzunarul meu, însă, era un obiect aducător de moarte: o capsă de grenadă pe care mi-a vândut-o un vlăjgan mai mare, care se ocupa cu acest „sport” periculos. Tragedia inevitabilă s-a produs. Încercând să arunc în apa Lacului Ciuperca această capsă de grenadă (introdusă într-un tub de cartuș), aceasta a făcut o explozie puternică, aruncând la pământ cei patru băieți care erau în jurul meu, care, șocați și speriați, au fugit care încotro...

Palma mâinii stângi în care s-a produs explozia era complet zdrobită, doar câteva osișoare ale degetelor mai atârnav, aveam multe răni provocate de schije rezultate în urma exploziei, iar sângele din mâna stângă curgea șiroaie...

În acel moment m-a cuprins o imensă durere sufletească, care era incomparabil mai mare decât durerea rănilor provocate de explozie. Mi-am dat seama că am greșit enorm în fața mamei mele pe care nu am ascultat-o și deci am greșit și în fața lui Dumnezeu... Am realizat că sunt ultimele clipe ale vieții mele. Cu sufletul plin de durere, pe care am pricinuit-o mie, mamei mele, fraților și surorilor mele, am ridicat ochii spre cer, am făcut semnul crucii și am spus: „Doamne, iartă-mă! Doamne, iartă-mă! Doamne, iartă-mă!”

O putere nevăzută mă silea să mă așez pe pământ și să mă întind. Dar eu în mintea mea am spus: Nu! Nu!... Nu trebuie să mă așez, trebuie să merg cât mai pot de departe spre oraș. Am ajuns pe strada Victoriei, și acolo nemaivăd putere, m-am așezat, cu mâna zdrobită și plină de sânge, pe niște trepte ale unei clădiri vechi care acum nu mai există.

Și-atunci minune mare se făcu. Dumnezeu mi-a trimis ca salvator pe „Samarineanul Cel Milostiv”. Într-adevăr a apărut un om cu o căruță trasă de un cal, m-a luat în căruță și repede m-a dus la spital... Acestui „Samarinean”, căruia îi port o veșnică recunoștință, nici acum nu-l știu numele...

La spital mi s-a amputat palma mâinii stângi.

După intervenția chirurgicală, când m-am trezit, era noapte, mama era lângă mine și ședea pe pat. În acel moment eu aiuram. La un moment dat, am văzut cum din întunericul de afară al nopții, prin fereastra de sus, a salonului, a intrat o pasăre neagră, uriașă, cu aripile întinse, se târa pe tavan... Eu, speriat de această pasăre, am spus mamei:

– Mamă, gonește această pasăre neagră care se apropie de mine, gonește-o! gonește-o!

– Unde este pasărea, nu-i nici o pasăre! Stai liniștit.

Pasărea neagră, uriașă, încet, încet se apropia de mine...

Cred că acea pasăre era moartea mea care urma să-mi ia sufletul... Atunci, mama a făcut semnul crucii, a spus o rugăciune, iar pasărea neagră a dispărut ca prin minune...

În acel moment al vieții, a acționat puterea de iubire a mamei dată de Dumnezeu, care prin credință și dragoste a alungat moartea, și m-a readus la viață...

De aceea, port o recunoștință nemărginită mamei mele

care, prin credință și iubire, mi-a dat o nouă viață (Dumnezeu s-o odihnească!)

Un alt moment de cumpănă din viața mea a fost anul 1957. Din cauza condițiilor materiale grele, am răcit și m-am îmbolnăvit de plămâni și reumatism poliarticular. Am fost internat la Spitalul studentesc din Strada Sf. Ecaterina nr.7, din București. În acea perioadă se făcea educația ateistă cu filozofia ei materialistă. În aceste condiții mulți din studenți, printre care și eu, am cam uitat de Dumnezeu.

Cu tot tratamentul făcut, boala nu trecea, ba mai mult, se agrava... Câțiva stundeți au decedat. Am stat aproape un an în acel spital și, neajutorat de nimeni, credeam că nu voi mai ieși viu. Atunci mi-am amintit de Bunul Dumnezeu, căruia i-am cerut ajutor din tot sufletul meu. Și Dumnezeu m-a ajutat. Am jucat la loto și am câștigat o sumă de bani în valoare de 1.243 lei, cât un salariu mediu de atunci.

Cu suma de 400 lei am cumpărat un medicament francezesc, similar cu cel al nostru, dar incomparabil mai bun, astfel încât într-o săptămână m-am vindecat și am și ieșit din spital, încât medicii au văzut vindecarea mea în ultima săptămână ca pe un miracol...

Din această istorie putem să învățăm că, de câte ori ne aflăm în situații disperate, să cerem Bunului Dumnezeu, din tot sufletul și din tot cugetul nostru ajutor, și El ne va ajuta.

Eu cred că pe fiecare dintre noi, la naștere, Dumnezeu ne înzestează cu multe virtuți, printre care credința, nădejdea și dragostea.

Sunt extraordinare, adevărate bijuterii filozofice, cele opt versete ale Sf. Apostol Pavel din I Corinteni, cap.13 (1-8). Citez doar un singur verset:

„Și de aș avea darul prorociei și tainele toate le-aș cunoaște, și orice știință, și de aș avea atâta credință încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt!”

De aceea, trebuie să păstrăm virtutea dragostei, pentru că, fără ea, sufletul nostru intră în închisoarea egoismului, a singurătății și deznădejdei.

Am fost profesor de matematică la Liceul „Spiru Haret”. Am iubit matematica pentru că este știința adevărilor. În matematică nici o afirmație nu este acceptată decât dacă este demonstrată. Matematica este un instrument de cunoaștere prin care putem afla structura atomului sau să prevedem peste secole cu o precizie de ordinul secundelor când va avea loc o eclipsă de soare. Dar nu trebuie uitat faptul că înțelepciunea de a utiliza matematica este dată de Dumnezeu. În Psalmul 50, în versetul 7, se spune: „Că iată, adevărul ai iubit, cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale, mi-a arătat mie”.

Pregătirea mea de specialitate de fapt este un dar al profesorilor mei de liceu. Adam Răileanu, Crâlov Vasile, Gâlcă Nicolae, Mândița Grigorescu, precum și a vestiților dascăli universitari acad. Miron Nicolescu, Victor Vâlcovici, acad. Grigore Moisil, Nicolae Teodorescu, Caius Iacob, Halanay Aristide, cărora le păstrez o vie și pioasă recunoștință.

Am predat elevilor meu matematica cu dragoste și suflet. Elevii mei nu erau stresați de acest obiect. Între mine și elevii mei se stabilea o relație sufletească, o punte de legătură telepatică. Mă bucur că în cariera mea de profesor am putut să dau o parte din dragostea pe care am primit-o de la foștii mei dascăli și elevilor mei.

Profesor Isac Moisev

„Mătur poteca spre biserică”

Despre personalitatea domnului Dan Puric se pot spune foarte multe lucruri, toate deopotrivă de importante: este actor, regizor, profesor, conferențiază prin țară și mărturisește despre „Cine suntem” ca neam. Aspectele personalității sale pot părea diferite, însă toate converg către calitatea de mărturisitor. În vremurile pe care le trăim, a vorbi mărturisind despre ființa, demnitatea și identitatea națională presupune un act de mare curaj. Înseamnă să-ți păstrezi verticalitatea coloanei vertebrale, respectarea morale creștine sau asumarea riscului de a părea mistic, patetic sau patriot. Și nu-i așa, de ce ai risca toate acestea? Doar pentru a-ți apăra identitatea de român și de creștin, n-ar merita efortul. Sunt desigur ironic la adresa celor care ar fi împotriva a ceea ce este și ceea ce face dl. Dan Puric, asumându-mi și eu un foarte mic risc. Sunt convinsă însă că merită.

În următoarele câteva rânduri voi încerca să conturez vag și modest, în calitate de om și de profesor interesat de ceea ce se întâmplă în cultura și spiritualitatea românească, propria percepție asupra personalității domnului Dan Puric.

În ultimii doi ani l-am remarcat constant, dar nu foarte des în cadrul emisiunilor televizate. Știam că Dan Puric e un gen aparte de actor și de regizor, nu-l văzusem niciodată, deși mi-aș fi dorit. Or, în cadrul acestor emisiuni l-am cunoscut într-o altă ipostază, la început surprinzătoare pentru mine. Vorbea despre moralitate, identitate, despre ortodoxie într-un cuvânt despre esența spiritulă a neamului românesc încercând o „toaletare”, o curățire a stratului gros de imoralitate, indiferență, hedonism și nesimțire remarcabilă la mulți dintre noi.

Discursul său este adesea dur și intransigent. Folosește cuvinte acuzatoare precum imbecili, cretini, securiști, călăi etc. Dacă nu-l asculți până la capăt, poți fi deranjat. Dacă n-ai și tu o brumă de verticalitate și nu ești creștin practicant, nu poți înțelege. Dan Puric explică însă: aceste cuvinte au rolul de a trezi, de a atrage atenția și nu de a jigni, așa cum cuvintele Sfântului Ioan Botezătorul - „pui de năpârcci” aveau același rost.

Treptat, începi să înțelegi și să-ți dai seama ce face Dan Puric. Încearcă să ne trezească la viață conștiința adormită, să ne determine să reacționăm și să facem ce face și el: să ne reconstruim propria ființă, redescoperindu-i esența românească și creștină. Să nu mai acceptăm mitocănia, grobianismul, manipularea sau violarea intimității noastre ca neam de către străini. Să nu-i tolerăm pe hoți, pe trădători, pe politicienii corupți sau pe mincinoși și pe securiști, ci doar, cel mult, să-i îngăduim o vreme dându-le timp să se îndrepte.

În vara anului 2008 interviurile și conferințele lui Dan Puric au fost adunate într-o carte intitulată „Cine suntem”. Citind-o cu atenție, am descoperit un Dan Puric erudit, un om care este credincios și religios în același timp: Care-i cunoaște bine din cărți sau personal pe toți mărturisitorii neamului acesta, care i-au fost modele: Dumitru Stăniloae, Petre Țuțea, Părintele Arsenie Boca, Părintele Iustin Pârveu, Valeriu Gafencu, Nicolae Steindhart și atâția alții. De asemenea, este un bun cunoscător al Evanghelicilor, al Patericului și al Sfinților Părinți, dar și al filozofiei și literaturii europene și românești. Un vorbitor care știe ce și

când să o spună aducând argumente incontestabile. Îl poți contesta pe Dan Puric, dacă vrei, nu-i poți contesta pe Sfinții Părinți.

Pe data de 18 octombrie Dan Puric ne-a oferit bucuria de a-l vedea conferențind și la Tulcea, la invitația ASCOR. Sala teatrului „Jean Bart” a fost neîncăpătoare pentru oamenii dornici să vadă și să asculte o personalitate pe care, ca și mine, o percepuseră ca fiind diferită de tot ceea ce se poate vedea în mass-media. Dan Puric mărturisește în cartea sa că „eu mătur poteca spre Biserică”, exprimându-și prin aceste cuvinte modestia și faptul că el nu e decât un mijlocitor pe care Dumnezeu l-a ales pentru a ne apropia pe noi, cei mulți, de Biserică.

Uneori este necesar ca apropierea de Biserică a oamenilor să fie determinată de cineva care nu e preot, de cineva care înțelege că a fi bun creștin nu înseamnă doar a merge la Biserică, ci înseamnă să ne manifestăm în calitate de profesioniști, de alegători sau de cetățeni ca niște buni creștini. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă să-ți mărturisești identitatea, să-ți manifesti cuviința și îngăduința, dar și să iei atitudine atunci când trebuie. Dan Puric arată în discursul său că indiferența este inacceptabilă în vremurile pe care le trăim. De aceea, explicând, a relevat că îngăduința este un dar al dragostei. Îngădui pe cineva atunci când greșește și, în spirit creștinesc, ai răbdare așteptând să se îndrepte, dacă doar îl tolerezi, nu faci decât să-ți manifesti indiferența față de oameni.

Ascultându-i vorbele în timpul conferinței, am simțit lucrarea lui Dumnezeu prin lumina și bucuria sufletească pe care dl. Dan Puric ni le-a transmis tuturor celor prezenți.

La sfârșitul întâlnirii, patronată de Prea Sfințitul Visarion, episcopul Tulcii, am avut revelația de a înțelege că tot ceea ce spune și face, neobosit dl. Dan Puric are drept motivație dragostea de aproapele. Ne-a îngăduit pe toți, generos, și a răspuns la toate întrebările și, de asemenea, ne-a dat tuturor autografe. A doua zi, l-am văzut în spectacolul „Vis”. A fost, din nou, o revelație. Însă despre calitatea de actor a d-lui Dan Puric poate voi scrie cu altă ocazie. Rostul acestor puține rânduri ale mele a fost acela de a consemna prezența în rândul tulcenilor a unei personalități special și, în același timp, de a anunța apariția cărții „Cine suntem”, carte pe care mi-aș dori s-o citească și să-i înțeleagă menirea cât mai mulți dintre noi.

Profesor Mariana Smolei

Violența în familie - tabu sau realitate

O temă a prezentului cu care se confruntă toate societățile, necesitând o luare de poziție la nivelul întregului corp social și dezvoltarea unor strategii de investigație, prevenire și control, este violența umană. Un subiect mult discutat a devenit familia, iar cercetătorii din științele sociale au acceptat ideea schimbării structurii și valorilor ei, ca și degradarea climatului de securitate și refugiu cu care este asociată în mod tradițional, aceasta.

Așadar, violența este o realitate multidimensională ce poate fi abordată din perspectivă: istorică, sociologică, biologică, antropologică, psihologică și mai ales religioasă. Din perspectivă psihologică violența se manifestă cu diferențe culturale în toate societățile.

Agresivitatea este folosită ca mijloc de structurare și de reglare a relațiilor de putere în diverse spații

publice - instituționale ori nu - și private. Agresivitatea umană are un spectru larg, putând fi orientată în mod direct împotriva celuilalt, dar și în mod indirect, împotriva unui individ sau a unui grup. Formele acestea au în comun faptul că se răsfrâng asupra semenilor, motiv pentru care se ajunge la îndepărtarea sau supunerea față de cel care agresează. În numeroase țări, violența este o problemă a prezentului, având în vedere creșterea criminalității la diferite niveluri sociale. Violența socială ca și cea interpersonală reprezintă argumente serioase pentru elaborarea unor programe educaționale, pentru promovarea conștientizării acestui fenomen, pentru mijloace non-violente de interacțiune și reglare a vieții sociale.

Conflictele datorate sărăciei, lipsei de educație și informație ori prelucrarea unei informări eronate, generează contexte de viață privată în care violența e un comportament tolerat, acceptat, fiind asimilat de copii prin imitație și reprodus ca modalitate firească de comportament interpersonal. Victimizarea produce modificări psihologice de o rezonanță amplă, dificultăți de relaționare, disfuncționalități ce-și pot pune amprenta asupra dezvoltării întregii personalități. În condițiile în care familia se dovedește a fi pentru copii un mediu mult mai periculos decât strada, avem explicația de ce una din modalitățile de apărare, a devenit fuga de acasă, violența fiind deseori invocată de către copiii străzii care au fost agresati în diverse moduri (de la abuzul sexual, la cerșit, ș.a.). Copiii aceștia au suferit toate formele de abuz - de la neglijare și bătaie la exploatarea economică și sexuală - strada devenind astfel un loc rece, însă un loc de refugiu. Din statisticile românești reiese faptul că violența se învață în primii ani de viață, în copilărie, modelele parentale având prestigiul începutului. Spațiul privat al familiei a devenit centrul de interes al societății civile și justiției, societatea privind cu neliniște ceea ce se petrece într-un spațiu care ar trebui să fie un loc de refugiu și securitate psihologică, pentru că efectele au

costuri sociale enorme.

La nivel internațional este garantat dreptul la viață, integritate fizică și psihică, însă realitatea este reflecția crudă a lipsei de eficiență a mecanismelor naționale, precum și a percepției deformate a opiniei publice.

Familia are un rol foarte important în societate, și anume rolul de socializare, ea trebuind să dea copilului un anume standard valoric precum atitudini de aderare la diverse valori sociale. Orice perturbare în interiorul familiei și din păcate în această perioadă violența domestică este în creștere, are efecte importante asupra adaptării sociale a copilului, dar și asupra structurii sale de personalitate. Structura familială este afectată în prezent de numărul membrilor săi, de capacitatea educativă a părinților, de posibilitățile reduse sau inexistente de subzistență, etc. Rolul familiei socializate se reduce tot mai mult, coeziunea

din cadrul acesteia fiind din ce în ce mai scăzută. Copiii simt din păcate foarte acut starea de încordare dintre părinți, de cele mai multe ori fiind simpli martori, dar și victime ale abuzurilor, într-un mediu care se presupune că ar trebui să le ofere siguranță și posibilitatea de a-și dezvolta o personalitate armonioasă. Pe lângă o serie de abuzuri pe care sunt obligați să le îndure, copiii sunt lipsiți de supraveghere și interes din partea părinților. Sunt familii la periferia societății, care își implică copiii în activități infracționale (cerșit, prostituție),

împrumutându-le percepțe morale, contrare eticii sociale. În concluzie, pentru a avea indivizi apti din punct de vedere al adaptării sociale trebuie să acționăm în sensul de a oferi tuturor posibilitatea de a-și dezvolta o personalitate armonioasă, să reușim prin diverse mijloace să aducem îmbunătățiri mediului familial destul de avariat în perioada actuală.

În mod cert trebuie să existe o soluție, o alternativă, iar aceasta este calea iubirii. Prin iubire putem să ne desăvârșim chiar dacă nu am ajuns nici să învățăm să citim. Prin iubire ni se descoperă tainele întregului Univers și ne desăvârșim sufletul. Investiți mai mult în iubire pentru că profitul e garantat și e foarte mare. Cunoștințele se perimează - ce se studia acum 100 de ani a fost depășit sau chiar invalidat, însă iubirea crește în valoare. În Evanghelia Sf. Luca, Iisus spune: "Fiți milostivi cum și Tatăl vostru este milostiv". Ce înseamnă a fi milostiv? - a se trata bine pe sine, a avea o inimă pentru lipsă și nevoie. Expresia "a se trata bine pe sine" este o expresie a milei care la Sf. Ev. Luca, dar și la Sf. Ev. Matei (Milă voiesc și nu jertfe) caracterizează persoana lui Hristos. Aceasta trebuie să fie atitudinea creștinului, după cum spune Iisus: "Iubește-l pe aproapele tău ca pe tine însuși". Este clar faptul că nu pot iubi pe altul dacă nu mă iubesc pe mine însumi.

"Creștinismul nu vestește agresivitatea ci iertarea"

Psiholog Monica Pavel

Minunea din tren

LA DUMNEZEU TOATE SUNT CU PUTINȚĂ

Vacanța de iarnă are un farmec aparte. În primul rând, Sărbătorile creștine, apoi zăpada care se așterne în straturi albe și strălucitoare, mirosul de cozonaci și cetină de brad împodobit cu betea, colindele care vestesc Nașterea Domnului Iisus Hristos, sunt adevărate și unice perle creștine.

Iarna?! înseamnă acel „farmec sfânt”, cum spune marele nostru poet Mihai Eminescu, și emană multă poezie și bucurie...

La aceste bucurii mă gândeam în timp ce mă aflam în gară, pe un peron. Dar, iată că vine trenul și călătorii se pun în mișcare. Da...așa este și viața noastră, o călătorie care are o țintă finală-la Dumnezeu, în împărăția Cerurilor. Însă, până atunci, ne bucurăm de fiecare minune în parte: de o floare, de un zâmbet cald și binevoitor, de însăși existența noastră pe acest pământ. Știu că minunile nu se pot explica, nu pot fi înțelese pe cale rațională. Trebuie să ai credință și, pur și simplu, te bucuri de ele prin împărtășirea cu ele.

Știu, de la orele de religie, care sunt și ele o minune dumnezeiască, că atunci când la începutul orei ne rugăm, și, faptul că există o icoană cu chipul blând al Mântuitorului, Dumnezeu este prezent la oră, ne ascultă și ne primește. Mai mult, El ne învață prin profesorul nostru că Dumnezeu este pretutindeni, chiar și aici în tren...

Cu aceste gânduri, ocup un loc într-un compartiment. Alături, se așează alți doi călători, unul dintre ei era preot. Ceea ce mi-a atras atenția a fost, atât haina, dar mai ales chipul său peste care stăpâna o liniște desăvârșită precum și o privire limpede. Celălalt călător părea preocupat, neliniștit chiar nerăbdător uneori căci îl întrebă brusc pe părinte:

- Eu nu am putut accepta niciodată teoria creștină care se referă la Nașterea Domnului. Nu am înțeles și nu pot înțelege nici acum minunea care s-a petrecut atunci. Cum oare Maica Domnului L-a născut pe Mântuitorul Hristos fără durere și fără nici o stricăciune?! Știu că dumneavoastră la predică spuneți că trupul Maicii Domnului a rămas neatins de păcat, atât înainte de Naștere, cât și în timpul Nașterii și după aceea.

- Drept ați spus. La Dumnezeu toate sunt cu puțință. Nașterea Domnului este o minune, care nu poate fi cuprinsă

cu mintea omului. Dar, priviți la lumina soarelui, care deși ajunge la noi prin fereastră. închisă fiind, căldura lui ne încălzește. Tot așa și Hristos a trecut prin trupul sfânt al Născătoarei de Dumnezeu, fără să-l strice. Iar noi, la rândul nostru, îl putem primi pe Iisus, în sufletele noastre.

Domnul acela nu a spus nimic, preț de câteva minute, semn că se întâmplase ceva în sufletul său și se gândea cum o minune atât de mare se poate întâmpla într-un tren atât de mic...

*Oana Denisa Spătaru, eleva cls. a X-a
Grupul Școlar „Liviu Rebreanu” Bălan.*

DREAPTA EDUCAȚIE

Într-o școală de lângă marginea unui oraș era un profesor foarte iubit de copii. Totdeauna, domnul profesor avea grijă de toți elevii, încercând să-i învețe cât mai multe. Dar, într-o zi, copiii au observat că unul dintre colegii lor fură și l-au pârât imediat profesorului. Acesta, însă, nu l-a pedepsit pe făptaș. După câteva zile, hoțul a furat iar, dar a fost prins imediat. Nici de această dată, domnul profesor nu l-a pedepsit. Când același lucru s-a întâmplat și a treia oară, câțiva băieți s-au dus la profesor să se plângă și i-au spus:

- Acest coleg al nostru fură mereu. Nu este bine ceea

ce se întâmplă și vă rugăm să-l dați imediat afară din școală, altfel plecăm noi.

- N-am să-l dau afară. Dacă vreți, puteți pleca toți ceilalți, dar el rămâne.

- Domnule profesor, dar cum este posibil să renunțați atât de ușor la noi toți, care v-am ascultat mereu?

Privindu-i cu blândețe, profesorul le-a explicat elevilor săi, atât de mirați de această neașteptată situație:

- Voi știți, deja, ce e bine și ce e rău. Dacă ați pleca în lume, cu siguranță că ați ști cum să vă purtați, nici nu mă îndoiesc! Dacă, însă, el ar pleca de aici, dintre noi, ce ar face? Asta de ce nu v-ați întrebat? De ce v-ați gândit doar la voi? Credeți că dacă o să-l dau afară, va fi mai bun? Dacă aici, între noi, el nu știe cum e bine să te porți, ce va face el în lume? Așa că, indiferent dacă voi rămâneți sau plecați, el va sta în continuare aici, iar eu voi avea grijă să se schimbe și să devină un om bun. Iar atunci când va dori și el acest lucru, cu siguranță că dintr-un hoț ocolit de colegi, va deveni un copil apreciat și iubit de toți cei din jurul său.

Când a aflat despre cele petrecute, impresionat de bunătatea profesorului său, băiețelul, care până atunci furase și le pricinuisese atâtea neazuri celor din jurul său, a promis că se lasă de furat. Și s-a ținut de cuvânt, fiindcă - așa cum spusese și domnul profesor - de data aceasta EL era cel care dorea din tot sufletul să fie mai bun.

POVESTEA GHIOCELULUI

O legendă despre originea ghiocelului spune că după ce a fost alungată din rai, Eva stătea și plângea. Un înger a venit să o mângâie. De la alungare, nu mai înflorise nici o floare, dar zăpada cădea fără încetare. Și cum îi vorbea îngerul Evei, acesta a prins un fulg de zăpadă, a suflat peste el și astfel a apărut primul ghiocel pe pământ. Floarea a înflorit și s-a născut speranța. În Germania exista altă legendă a ghiocelului.

Când Dumnezeu a făcut toate lucrurile pe pământ, El a rugat zăpada să meargă la flori și să ia puțină culoare de la ele. Una după alta, florile au refuzat. Atunci, foarte supărată, zăpada a rugat un ghiocel să-i dea puțin din culoarea sa, iar

ghiocelul a acceptat. Ca recompensă, zăpada îl lăsa să înflorească primul.

ȘTIAȚI CĂ...

Mulți ani la rând, ghiocerii se uscau și se transportau în magazinele europene din Turcia. Călugării au adus în Anglia bulbi de ghioceri de la Roma și au fost primii care i-au plantat în jurul vechilor mănăstiri. Din această cauză, ghiocerii au fost cunoscuți ca "flori ale bisericii".

Ghiocelul simbolizează speranța și puritatea în limbajul florilor.

ÎNTELEPCIUNE

Se spune despre avva Pimen că ajunsese la o înțelepciune foarte mare, întrecând pe mulți prin harul ce îl avea.

Mulți alergau la Sfinția Sa, ca să primească binecuvântare și sfaturi pentru viață.

Fiind întrebat, odată, de rostul cuvintelor, ce sens au ele în viață, avva Pimen a zis:

Mai bine viață fără cuvinte decât cuvinte fără viață.

IMPORTANTA SFINTEI LITURGHII

Pe avva Moise îl întrebă odată un creștin:

- Care este cea mai importantă faptă pe care o poate face un creștin?

Atunci avva a zis:

- Cea mai importantă faptă este să participe cu smerenie și credință la sfânta jertfă fără de sânge a Domnului Hristos, adică la Sfânta Liturghie.

VIRTUTEA RECUNOȘTINȚEI

La avva Amina vine ucenicul și îl roagă să-i vorbească despre

liniștea sufletului și despre iertare și iubire în Dumnezeu.

Atunci avva îi spuse:

- Sunt multe ispite în lumea de azi, dar ca să le depășești, prin ajutorul lui Dumnezeu, trebuie să-mi urmezi sfatul:

Celui ce-ți face bine trece-i numele pe o tăbliță de argint și s-o ții mereu în chilia ta, iar celui care ți-a făcut un rău mergi la malul mării și scrie pe nisip numele lui.

A fi recunoscător față de binefăcătorul tău și a fi iertător față de dușmanul tău sunt faptele cele mai plăcute la Dumnezeu.

PREZENȚA SFINȚILOR ÎN VIAȚA NOASTRĂ

Niște tineri merg la o Mănăstire, aflând că acolo trăiește avva Macarie, unul dintre oamenii plăcuți lui Dumnezeu.

Ajunghând la avva Macarie, s-au grăbit să-i pună multe întrebări despre viață, credință și rugăciune. Unul dintre tineri tăcea mereu. La un moment dat, avva Macarie i se

adrează voind să-i răspundă la vreo întrebare.

Tânărul îi zise:

- Îmi ajunge, părinte, să te privesc, să văd că ești.

Plenitudinea vieții

Motto: „Nici un om nu este o insulă. Orice om este o bucată dintr-un continent, o parte esențială.”

John Donne

Se vorbește astăzi tot mai mult despre globalizare și lumea se teme de ea pentru că oamenii tradiționali – etnii, națiuni, grupuri constituite pe baza unor idei sau interese – se tem de distrugere, de anihilare în întregul, care tinde să devină lumea de astăzi. Ne trebuie doar puțină atenție să observăm și să ne observăm că nu suntem separați decât în închipuirea noastră de ceilalți.

Suntem fiecare parte din tot, îl formăm alături de ceilalți și cred că ceea ce trebuie să facem cât mai repede este să conștientizăm pe deplin apartenența noastră la lume, la Tot, și de interacțiunea noastră inevitabilă și continuă cu restul lumii.

Și tu, omule, tinere, faci parte din lume și contribuie prin existența ta la viața și calitatea lumii.

Ia, deci, seama, privește în tine și în jurul tău și să te cunoști, să te înțelegi, să cunoști și să înțelegi lumea cu problemele ei, căci vei vedea repede că problemele lumii sunt și problemele tale, năzuințele tale, drepturile tale, datoriile sunt și ale lumii din care faci parte.

Și atunci când îți cauți un loc potrivit și cât mai comod în viață și în lume trebuie să o faci conștient și convins că și ceilalți au aceleași drepturi la fericire ca și tine.

Astăzi, mai mult ca în trecut, tu, omule – mai ales tu, tinere – ai o mare dificultate în a alege, a-ți alege un drum bun în viață, care să te ducă la fericire, la pace. Spre deosebire de epocile anterioare, tu, tinere, ești expus astăzi, asaltat continuu de nevoi, tendințe, slăbiciuni din interior trezite, hrănite și exacerbate de numeroasele ispite și tentații din exterior.

Este imperios necesar ca atunci când ajungi la un oarecare grad de maturitate să-ți formezi niște criterii de selecție cu care să-ți alegi și să-ți construiești o viață proprie liberă de ispite, de iluzii deșarte.

Iată câteva sugestii în această

privință:

Trăiește în prezent cu maximum de intensitate, fii lucid, deplin conștient de ceea ce faci în gând, sentiment, vorbă și fapt, deoarece vei răspunde pentru fiecare dintre aceste manifestări.

Sesizează oportunitățile pe care ți le oferă clipa și folosește-le din plin, uită trecutul deoarece el este doar amintire și nu te propulsa imaginar într-un viitor incert.

Cunoaște-te pe tine însuși prin autoobservare atentă și îndelungată, căutând să înțelegi de ce faci ceea ce faci.

Compară-te cu ceilalți, învață de pretutindeni cum să fii liber, fericit, evitând tentațiile înșelătoare, cântecul de sirenă al iluziilor, al lumii superficiale și agitate.

Descoperă-l pe Dumnezeu dacă nu ai făcut-o până acum, în inima ta, în ceilalți oameni și în tot ce există.

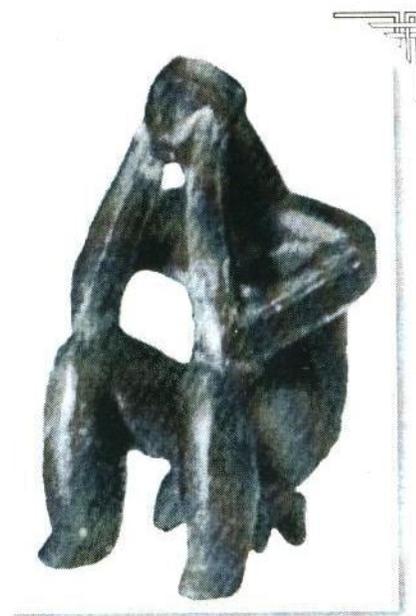
Caută cărările lui, intră în camera ta și, închizând ușa ta, cere-i lui să-ți lumineze și să-ți arate drumul cel bun în viață, să te ajute să faci buna alegere din mai multe opțiuni posibile când ești nehotărât.

Gândește, meditează mai mult la Dumnezeu și roagă-te Tatălui Nostru din ceruri pentru tot ce dorești bun pentru tine, deoarece El este sursa, suportul și țelul oricărei existențe, deci și al tău.

Te înșeli când crezi că Dumnezeu este doar o idee a oamenilor din trecut și te lași convins de explozia informațională de astăzi, dominată de Internet, goana după plăceri și confort, consumism și poluare.

După o viață de studiu și reflecții pe tema religiei, Mircea Eliade constată în cartea sa „Istoria ideilor și credințelor religioase” că „a fi, sau mai degrabă a fi om înseamnă a fi religios”.

Îl poți vedea și recunoaște pe Dumnezeu pretutindeni, poți găsi nenumărate scrieri despre El și poți întâlni oameni maturi și onești care să te ajute să te apropii de Dumnezeu.

Ieși cât mai des în natură deoarece acolo prezența lui Dumnezeu este mai vizibilă.

Merită să știi că toți marii savanți, de exemplu Albert Einstein – cel mai mare savant, mintea cea mai cuprinzătoare din câte se cunosc – a fost un om profund religios.

Iată și câteva idei pe care le doresc utile ție despre Dumnezeu și rugăciune:

Dumnezeu este absolutul al cărui relativ suntem noi, este infinitul din exterior și infinitul din noi. Există un eu în infinitul de sus, după cum există un eu în infinitul de jos, adică din noi.

Eul de jos e sufletul, eul de sus este Dumnezeu.

A pune prin gândire în atingere infinitul de jos cu infinitul de sus înseamnă a ne ruga.

Să nu smulgem nimic din sufletul omenesc ar fi o greșală, sufletul omenesc trebuie transformat.

Anumite însușiri ale minții omenesci sunt îndreptate spre necunoscut: gândirea, mișcarea, rugăciunea.

Necunoscutul este ca un ocean, iar conștiința este busola drumului în necunoscut.

Cât despre felurile rugăciunii toate sunt bune câtă vreme sunt sincere.

Dacă vrei să aprofundezi și să meditezi mai mult în acest sens, citește „Mizerabilii”, de Victor Hugo.

Jurist Speranța Toma

Biserica – o insulă salvatoare în mijlocul mării

În Sfânta Scriptură, atât în Vechiul caț și în Noul Testament, avem nenumărate mărturii care atestă necesitatea și importanța Sfintei Biserici. Astfel, Dumnezeu îi poruncește lui Moise, zicând: „Să-Mi faceți un Locaș Sfânt și Eu voi locui în mijlocul lor. (IEȘ.25.8). Însuși Mântuitorul spune că „Cel ce se jură pe templul (Biserică) se jură pe el și pe Cel care locuiește în el” (MAT. 23,21). Sfinții Apostoli urmând exemplul Mântuitorului se adună în Biserica lui Dumnezeu: „Iar ei închinându-I-se Lui Iisus Hristos Care S-a înălțat la cer) s-au întors în Ierusalim laudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin (LC. 24, 52-53). Astfel se adeverește aceea că Dumnezeu este și locuiește în SFÂNTA BISERICĂ.

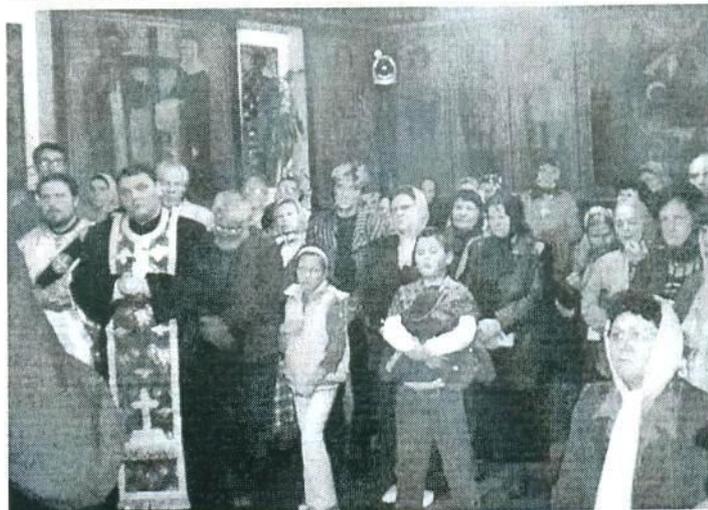
În acest Sfânt Locaș venim lepădând toată grija cea lumească și dormici de a-L asculta pe Dumnezeu Care grăiește prin Sfinții Săi Slujitori.

Pentru a putea participa la Sfintele Slujbe fiecare creștin trebuie să se pregătească atât în spiritual, cât și material pentru a se putea înfățișa cât mai curat și mai cuviincios înaintea Stăpânului. Intrând în Sfânta Biserică mergem ușor, fără a face zgomot, pentru a nu rupe șirul rugăciunii și ascultării Sfintei Slujbe. Toată partea bărbătească intră cu capul descoperit, iar partea femeiască cu capul acoperit îmbrăcate cuviincios după exemplul Maicii Domnului și ale Sfintelor femei, făcându-și fiecare Sfânta Cruce și săruta Sfintele Icoane.

Fac înaintea fiecărei Sfinte Icoane (1. a Mântuitorului din Catapeteasmă, 2. a Maicii Domnului, 3 a hramului, 4 la celelalte după mărimea sfintelor ce-i înfățișează) câte două închinăciuni, nu pe față, ci la picioare sau la mâini, mai face o închinăciuni, apoi fiecare trece la locul său, după vârstă sau demnitate. Astfel fiecare în liniște se roagă Domnului în Duh și în Adevăr, urmărind cu atenție și ascultând cu toată evlavie întreaga slujbă. Locul femeii în Biserică este în spatele bărbaților și nu printre ei, căci Dumnezeu a făcut mai întâi pe bărbat suflet viu, după Chipul Său și l-a destinat a deveni după asemănarea Sa. Privind la bărbatul creat singur, Dumnezeu a zis: „Nu e bine să fie omul singur, să-i facem ajutor potrivit pentru el” și astfel a creat-o pe femeie – Eva – din costa lui

Adam ca și Biserica din coasta lui Hristos. Deci, precum Biserica cea adevărată merge după Hristos și nu înaintea Lui, ascultându-l în toate așa și femeia trebuie să stea în Biserică în locul rânduit ei. Femeile și fetele ce se amestecă printre bărbați, provoacă sminteală, tulburări, nerânduielei urâte ce le încearcă cu grele păcate. După începerea Sfintelor Slujbe nimeni nu iese afară numai dacă are mare nevoie sau binecuvântare. Sfântul Ioan Gură de Aur zice că cei e ies afară din Sfânta Biserică mai înainte de săvârșirea Dumnezeității Liturghiei se aseamănă lui Iuda Iscariotul care, plecând de la Cina cea de Taină, s-a scufundat în întunericul nopții, s-a prăbușit din Darul Apostolii.

Toți creștinii – păstori și părinți – ne adunăm în Sfânta Biserică pentru a ne curăța de păcate și pentru a ne lumina. Ne întâlnim pentru a cere iertare de păcate, pentru a ne ajuta în viitor spre a-l mulțumi pentru toate binefacerile lui, iar nu pentru a ne întâlni aici unii cu alții, a vorbi, a râde a se face diferite neorânduielei, mințind pe cei de lângă noi. Căci zice Mântuitorul: „Vai lumii pentru sminteli, că smintelile trebuie să vină. Dar mai vai acelora prin care vine sminteala că mai de folos ar fi fost lor să-și spânzure o piatră de moară de gât și să se arunce în mare, piatră de moară de gât și să se arunce în mare, decât să smintească pe unul dintre aceștia mai mici care cred în Mine.

Fără Sfânta Biserică nimeni nu se poate mântui căci ea este TRUPUL LUI HRISTOS și numai aici ne putem împărtăși de Harul lui Dumnezeu prin Sfintele Taine, numai aici îl putem primi pe Dumnezeu în mod real prin Sfânta Împărtășanie, căci El este prezent mereu prin Jertfa Euharistică, săvârșită la fiecare Sfântă Liturghie. Numai aici putem da sufletului hrana mult râvnită - Cuvântul plin de viață al lui Dumnezeu căci scris este: „NU NUMAI CU PÂINE VA TRĂI OMUL, CI CU TOT CUVÂNTUL CARE IESE DIN GURA LUI DUMNEZEU (MAT 4,4) Așadar pentru omul dintotdeauna, biserica a fost o insula salvatoare în mijlocul mării”.

Daniel Bălan - Clasa a XI-a
Seminarul Teologic "SF. Ioan Casian" Tulcea

Sfinții Îngeri

Cei mai mari dintre îngeri au căzut în invidie și ură și s-au îndepărtat de Creator. Acești îngeri răzvrătiți au căzut din comuniunea cu Dumnezeu și s-au transformat în îngeri ai întunericului și ai neadevărului.

Îngerii care au rămas credincioși lui Dumnezeu au fost întăriți cu harul dumnezeiesc și s-au sălășluit veșnic în această stare binecuvântată. Ei sunt oglindirea slavei și strălucirii sfinților care-i înconjoară. Bucurându-se în încântarea contemplării frumuseții celei veșnice, aceștia sunt stăpâniți de o dragoste nețărmuită și se adapă nestingheriți din izvorul binecuvântărilor. Ei îl laudă pe Atotputernicul Dumnezeu fără încetare, Cel care pogoră dragostea asupra lor și le încredințează lucrări spre împlinire, pentru înfăptuirea planului dumnezeiesc. Acești îngeri sunt trimiși pentru a vesti cele mai mari evenimente din istoria mântuirii. Ca trimiși ai Lui, ei sunt mesagerii lui Dumnezeu.

Putem observa consecințele tragice care au urmat căderii îngerilor. Aceste ființe distruse au fost lipsite de binecuvântare și orice speranță veșnică. Totuși, nu au fost lipsite de darurile naturale ale ființei lor - anumite puteri și o inteligență sfredelitoare, chiar dacă iscusința care le-a rămas nu face altceva decât să-i chinuie, nu-i ajută să se căiască și nici la mântuire. Ei s-au închis cu totul izvorului dragostei, astfel încât existența lor a fost dată răului și urii. Toate puterile și toată inteligența lor sunt folosite pentru a atrage omenirea în revolta distrugătoare.

Viața este un câmp de luptă. Vai celui care luptă și nu câștigă. Dar cel care se bate cu curaj și răbdare și se încredințează vocii lui Dumnezeu va fi izbăvit de cel rău și călăuzit de harul lui Dumnezeu către victorie și veșnica binecuvântare în împărăția veșnică. Cel care îl iubește pe Dumnezeu și își pune nădejdea în El este mai puternic decât toți diavolii. Dumnezeu ne-a trimis îngerii săi, ca păzitori și protectori ai vieții noastre, pentru a-i ajuta pe credincioși în acest câmp al luptei fără sfârșit și pentru a vă călăuzi în siguranță pe calea vieții, care e înțesată cu potrivnici fără milă. Fiecare din noi a primit un înger păzitor, care să ne însoțească de-a lungul vieții, apărându-ne de răutatea diavolilor și ajutându-ne să ne cercetăm conștiința. Însuși Mântuitorul Iisus Hristos ne încredințează asupra acestui fapt, iar în cartea Faptelor, apostolii au crezut că un înger păzitor li s-a arătat luând înfățișarea lui Petru. Nu numai că fiecare persoană are îngerul ei păzitor, dar la fel are și familia lui și fiecare popor binecredincios. Din păcate sunt și persoane care refuză ajutorul îngerului păzitor sau, asemenea regelui Persiei, care „se împotriva îngerului lui Dumnezeu” și nu i-a urmat sfatul (Daniel 10:14).

Loredana Jelescu,
Clasa a XI-a D, Colegiul Economic

Cunoștința de Dumnezeu

„Iar viața veșnică aceasta este: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.” (Ioan 17,3)

Într-o discuție, un credincios, căruia Dumnezeu i-a hărăzit mulți ani de viață iar acesta nu i-a petrecut departe de El, spunea că tinerii, atunci când se gândesc să-și întemeieze o familie, nu trebuie să aleagă în cunoștință de cauză, cum s-a exprimat unul dintre interlocutori, ci trebuie să aleagă în ... cunoștință de Dumnezeu.

Acest om plin de înțelepciune se referea aici la tineri dar cu siguranță această vorbă plină de duh trebuie extinsă la fiecare dintre alegerile mai importante sau pur și simplu cotidiene pe care le facem în această viață. După cum spune clar Mântuitorul în Evanghelia de la Ioan, făcând astfel lucrurile, vom reuși să transformăm această viață vremelnică în una veșnică. Ne plângem de foarte multe ori că viața aceasta este grea, că este prea multă răutate și suferință pe lume, că nedreptatea este omniprezentă, dar oare acest lucru nu se datorează faptului că facem prea multe lucruri în necunoștință de Dumnezeu? În fiecare moment al vieții noastre, înainte de fiecare hotărâre pe care o luăm, fie că aceasta este, de exemplu, dacă să ne căsătorim ori nu cu o anumită persoană sau dacă să mâncăm astăzi pâine sau mămăligă, trebuie să ne gândim dacă suntem în cunoștință de Dumnezeu. Trebuie să vedem dacă acest lucru este bineplăcut Creatorului. Trebuie să ne gândim dacă acest lucru ne apropie cu ceva de viața veșnică. Trebuie să judecăm dacă acest lucru nu contravine învățăturilor creștine pe care le știm de la părinți și de la părinti.

Să fim în cunoștință de Dumnezeu? Să îl cunoaștem pe singurul Dumnezeu adevărat? Cum se poate acest lucru când noi suntem atât de mici, atât de limitați, atât de dependenți de ceea ce ne înconjoară? Răspunsul îl dă foarte clar Sfântul Apostol Pavel chiar dacă în cazul respectiv el nu se referă strict la această problemă. „Taina aceasta mare este; iar eu zic, în Hristos și în Biserică.” (Efes. 5,32)

Putem ajunge „în cunoștință de Dumnezeu” fiind în Biserică adică în comuniune cu toți ceilalți frați creștini împreună cu care ne împărtășim din același potir. Putem ajunge „în cunoștință de Dumnezeu” fiind în biserică adică rugându-ne cu pace pentru ca Duhul Sfânt să se pogoare și Hristos să se arate real în Sf. Împărtășanie. Putem ajunge „în cunoștință de Dumnezeu” slujindu-i lui Hristos prin slujirea pe care o dăruim celor care au nevoie de noi. Și suntem „în cunoștință de Dumnezeu” atunci când Îl primim pe Iisus Hristos în noi adică atunci când „cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste” ne apropiem de Sfânta Sfintelor, de Dumnezeiescul Altar pentru a primii Sfânta Euharistică. Iată de ce pentru a-L cunoaște pe singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe care L-a trimis și astfel să ajungem la viața veșnică trebuie în fiecare moment al vieții noastre să fim în Hristos și în Biserică.

Cristian Stingheru
Clasa a XI-a, Liceul Henry Coandă

Îngeri în Sfânta Scriptură și Sfânta tradiție

Caracterul unitar al lumii îl arată, în primul rând, originea făpturilor, toate fiind aduse în existență, din nimic, de către Dumnezeu.

Lumea, ca un ansamblu unitar și armonios al întregii creații, constă din două porți: lumea materială și lumea spirituală.

Lumea îngerilor, creată de Dumnezeu, este exprimată prin cuvântul cer, din Scriptură: "La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul" (Fac, 1,1).

Originea îngerilor

Ca și întreaga creație, îngerii sunt creați de Dumnezeu, din nimic, nu din ceva preexistent și nici din ființa lui Dumnezeu.

Învățătura Bisericii despre îngeri are la bază datele Sfintei Scripturi. Chiar dacă referatul biblic despre creație nu vorbește în mod precis, determinat, despre crearea îngerilor, acest adevăr este exprimat prin cuvintele: "La început a făcut Dumnezeu cerul și pământul" (Fac, 1, 1). Cerul înseamnă lumea spirituală a puterilor cerești, a îngerilor, iar pământul, lumea materială.

Nu se amintește, în mod expres, în referatul creației, crearea îngerilor, din cauză că evreii erau înclinați spre idololatrie. Pentru originea îngerilor putem lua în considerare următoarele versete: "Numai Tu ești Domn și numai Tu ai făcut cerurile, cerurile cerurilor și toată oștirea lor, pământul și toate cele de pe el..." (Num., 9, 6); "Pentru ca în Acesta (Fiu!) au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie Tronuri, fie Domnii, fie Căpetenii, fie Stăpâniri. Toate s-au făcut prin El și pentru El" (Col. 1,16).

Oștirea cerească sau cele nevăzute sunt lumea spirituală, iar Tronuri, Domnii etc. Sunt cete îngerești (I Petru, 3, 22; Efes., 1, 20-21).

Adevărul ca îngerii sunt creați de Dumnezeu și formează lumea duhurilor netrupești este exprimat de Biserica în Simbolul niceo-constantinopolitan, după care Dumnezeu este Creatorul "tuturor celor văzute și nevăzute" (art. 1)

Despre timpul creării îngerilor. Sfânta Scriptură nu ne spune nimic precis. Putem afirma că în momentul

căderii omului, nu numai că existau duhurile, dar unele dintre ele nu mai erau în starea de la început, deci căzuseră, îngerii existau și în ziua a patra, căci atunci când s-au făcut stelele, ei laudau pe Dumnezeu (Iov, 38, 7).

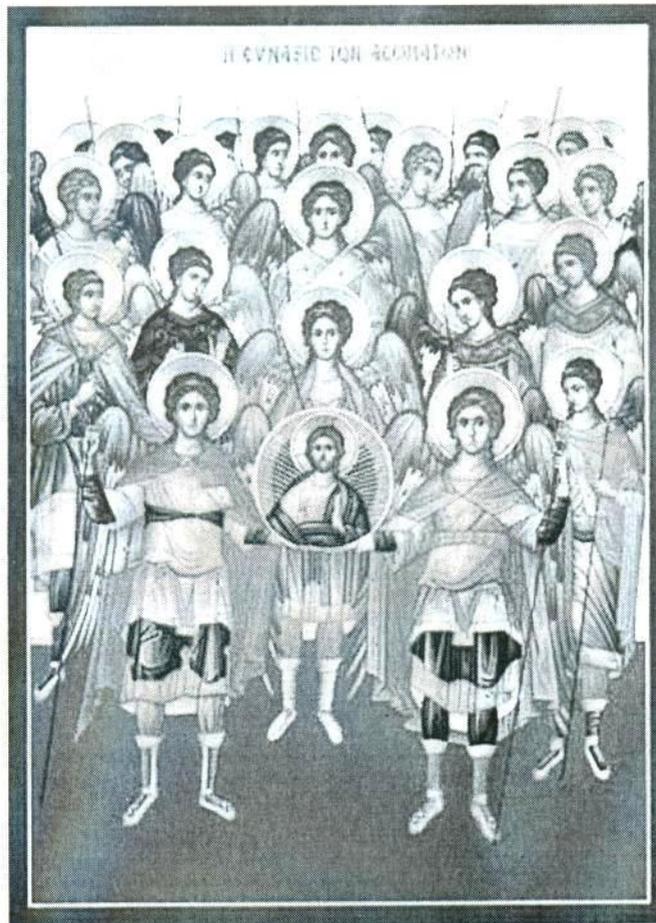
EXISTENȚA ÎNGERILOR

Ca ființe spirituale netrupești, îngerii sunt în afara condițiilor și experiențelor obișnuite prin care noi cunoaștem existența ființelor și lucrurilor.

În vechime, existența îngerilor a fost tăgăduită de saduehei (Fapte, 23, 8), iar în decursul timpului de către socinienii și teologii protestanți raționaliști care socotesc că îngerii sunt ființe fictive sau personificări ale însușirilor dumnezeiești și că

Mântuitorul Iisus Hristos și apostolii, vorbind despre îngeri, s-au acomodat credințelor iudeilor pe care aceștia le-ar fi împrumutat de la pogani și în special de la babilonieni, pe când se aflau în robie.

Existența îngerilor este afirmată, însă, în mod clar și în multe locuri din Sfânta Scriptură, de la prima ei carte până la ultime. Astfel, după scoaterea din rai a primilor oameni, îngerii păzeau drumul spre pomul vieții (Fac, 3, 24), un înger a oprit pe Avraam de a jertfi pe fiul sau Isaac (Fac, 22, 11); Iacob vede în vis, b. Betel, îngeri ai lui Dumnezeu suindu-se și coborând pe o scară între cer și pământ (Fac, 28, 12-13); îngerul Domnului se arată lui Balaam (Num., 22, 22 urm.).

NATURA ÎNGERILOR

După natura lor, îngerii sunt duhuri curate, adică

imateriale și necorporale, mult inferioare lui Dumnezeu, superioroare omului, dar mărginite și nemuritoare; Sfânta Scriptură îi numește duhuri: "Nu sunt oare toți (îngerii) duhuri slujitoare...?" (Evr., 1, 14). Fiind duhuri necrupești, la înger nu se poate vorbi de sex; (Fac, 6, 2), deci ei nu se căsătoresc, nu se înmulțesc (Matei, 22, 30) și nici nu pot să moară (Luca, 20, 35-36).

Îngerii au "o fire rațională, spirituală, liberă și schimbătoare în felul de a gândi sau de a voi, căci tot ceea ce este creat este schimbător. Numai ceea ce este necreat este neschimbător. Tot ceea ce este rațional este și liber. Așadar, pentru că îngerul are o fire rațională și spirituală este liber, iar pentru că este creat și schimbător, are facultatea de a rămâne și a progresa în bine sau de a se îndrepta spre rău" (Sf. Ioan Damascchin, Dogmatica, II, 3; trad. Rom., p. 80-81). Dar, odată căzuți, nu se mai pot pocăi și îndrepta. Numai omul are parte de pocăința din pricina slăbiciunii trupului.

"Îngerii sunt - cum afirmă

Sfântul Ioan Damascchin - lumini spirituale secundare, care își au lumina din lumina primară fără de început. Nu au nevoie de limbă și de

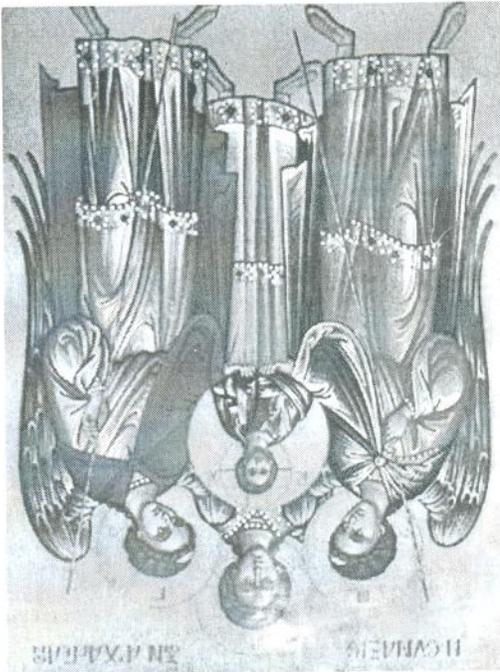
auz, ci își transmit unii altora propriile lor gânduri și hotărâri fără să rostască un cuvânt" (Ibidem).

Fiind ființe spirituale netrupești, îngerii sunt nevăzuți (Col. 1, 16). Totuși, după voia lui Dumnezeu și pentru îndeplinirea slujbei lor,

îngerii pot să ia forma omenească, de bărbat sau tânăr (II Regi, 6, 17; Fac, 32, 25), pot să vorbească omenește și să mănânce, apar îmbrăcați și uncori purtând arpi (Fac, 32, 25; Luca, 24, 4; Matei, 28, 37 Apoc, 14, 6; Isaia, 6, 2).

Deși sunt ființe spirituale necrupești, îngerii sunt circumscriși, căci atunci când sunt în cer nu sunt pe pământ și când sunt trimiși de Dumnezeu pe pământ nu rămân și în cer. (Ibidem).

Starea morală actuală a îngerilor buni este una de sfințenie și de necădătură, dar nu prin însăși natura lor, ci prin harul divin. Conlucrând cu harul divin, îngerii s-au desăvârșit în bine, așa încât nu pot să păcătuiască. Deci necădătură înaintea lui Dumnezeu este rezultatul rezistenței lor față de ispite, al persistenței în bine și al învinsului prin harul dumnezeiesc.

Începând cu Evangheliile, toate cărțile Noului Testament relatează despre multe

aparitii de înger ca despre fapte istorice. Îngerul Gavriil anunța preului Zaharia nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, (Luca, 1, 11-13); același înger vestește Sfintei Fecioare Maria nașterea ca om a Fiului lui Dumnezeu (Luca, 1, 28-32); un înger îi descoperă lui Iosif intruparea cea mai presus de fire a Fiului lui Dumnezeu și despre alte evenimente în legătura cu dumnezeiescul Prunc (Matei, 1, 20; 2, 13, 19); un înger se arată

la nașterea Mântuitorului (Luca, 2, 9-13). Îngerii slujesc lui Iisus după ispite din pustie (Matei, 4, 11) și tot un înger îi întârește în grădina din Ghetismani (Luca, 22, 43). Îngerii vestesc femeilor mitronosite învierea lui Hristos (Matei, 28, 2-8; Marcu, 16, 5-8; Luca, 24, 4-8; Ioan, 20, 12); un înger se arată apostolilor la înălțare și le anunță a doua venire întru măntuirea Mântuitorului (Fapte, 1, 10, 11). Explicând parabola neghinii, Mântuitorul pune pe înger pe același plan al realității cu Fiul Omului, cu lumea, cu parabolii etc. (Matei, 13, 37-39). Adică, îngerii sunt ființe tot așa de reale ca și celelalte ființe și lucruri din textul mijlocesc pentru oameni (Matei, 18, 10). Ei nu se confundă nici cu Dumnezeu, nici cu oamenii și nu cunosc toate pe care le cunoaște Dumnezeu (Marcu, 13, 32); ei vor însoți pe Mântuitorul la a doua venire (Matei, 25, 31; Luca, 9, 26)

Îngerii apar ca ființe personale, deosebite de Dumnezeu și de oameni. Îngerii sunt (Deut., 32, 43). În toate aceste locuri, îngerii apar ca ființe personale, deosebite de Dumnezeu și de oameni. Îngerii sunt anunțate lipsuri și sunt mărginite (Iov, 4, 17-18). În fața acestor dovezi, cuprinse în cărți anterioare captivității babilonice, afirmăm că iudeii au imprumutat credința în înger de la babilonieni este cu totul neîntemeiată. După concepțiile religioase necreștine, panteista sau dualista, spiritele sau demonii sunt numai emanatii din divinitate, iar după învățătura Sfintei Scripturi, îngerii sunt creaturi ale lui Dumnezeu.

“Îngeri din viața noastră”

În viața noastră pământească suntem cuprinși adesea de neputințele trupului, ale rațiunii și ale sufletului, suntem asaltați de ispite, amărăciune, gânduri necurate și îndoieli. Puține sunt faptele luminii și mulți oameni cred că nu există nimic dincolo de a ne naște, a trăi o viață scurtă și adesea zbuciumată și apoi moartea și neantul fără de sfârșit.

Dragostea lui Dumnezeu a adus la existență ființe raționale, capabile de a-L cunoaște, de a-L iubi și de a participa la slava Sa. Prima acțiune care a izvorât din dragostea lui Dumnezeu a fost crearea îngerilor, ființe imateriale și fără trup care Îi slujesc și sălășuiesc împreună cu El. Dumnezeu i-a adus la existență, le-a dăruit daruri nenumărate și i-a rânduit în lăcașurile cerești. Deși ființe create și înzestrate cu multe daruri și har, totuși, îngerii nu erau desăvârșiți. Ei puteau să-și manifeste dragostea pentru Dumnezeu pentru că erau înzestrați cu rațiune și cu voință liberă. Dar în același timp aveau posibilitatea să-L respingă pe Dumnezeu.

Oare se arată în chip real? Sau îi vedem prin descoperirea ochiului minții? Cu siguranță îi vedem prin descoperirea de sus, tot așa cum Creatorul are putere asupra a toată creatura, să facă așa cum dorește.

Totuși, în împărăția unde domnește Dumnezeu și voia Lui este iubită și păzită cu adevărat, aceea împărăție care este gătită pentru Sfânta Biserică a lui Hristos, oferă o experiență cu totul diferită față de ceea ce trăim în viața noastră obișnuită. Acolo nu întâlnim nici frică și nici boli, nici mâhnire și nici durere, amărăciune sau orice suferință a sufletului.

Dumnezeu ne-a trimis îngerii ca și prietenii noștri de drum; călăuze în viața creștină. Dar acest lucru, atât de important și atât de esențial pentru fiecare, nu le spune nimic multor creștini din zilele noastre.

Faptul că există și alte ființe raționale, mai desăvârșite, pe lângă noi oamenii, este un lucru general acceptat de către majoritatea credințelor lumii. Acest adevăr a fost denaturat în lumea căzută în nepăsare și prin lucrarea celui rău astfel încât oamenii au început să spună răului bine, începând să se închine la idoli.

Întreaga Scriptură, de la primul capitol până la ultimul, ne confruntă cu realitatea existenței îngerilor ca ființe vii, dinamice care Îi slujesc pe Dumnezeu și îi ajută pe oameni: Însuși Hristos ne ajută să înțelegem pe sfinții îngeri. Ne mărturisește despre dragostea care-i face pe îngeri să se bucure de mântuirea noastră și să ne vegheze de-a lungul vieții (Luca 15:10; Matei 18:10). Îngerii au vestit femeilor mironosițe învierea lui Hristos (Matei 28:5-6) și înălțarea Sa la ceruri, tot îngerii s-au arătat ucenicilor Lui și le-au spus că așa cum S-a Înălțat, tot așa se va întoarce pentru a judeca viii și morții (Faptele

Apostolilor 1:9-11). Un înger s-a arătat în închisoare Apostolului Pavel și l-a eliberat din temniță (Fapte 5:19) iar lui Corneliu i-a spus să-l caute pe Petru pentru a asculta cuvintele mântuirii (Fapte 10:7-8). În cartea Apocalipsei, Sfântul Ioan Teologul ne vorbește despre puterea pe care o au îngerii atât în cadrul împărățiilor lumesti cât și în Biserică.

Viața este un câmp de luptă. Vai celui care nu luptă și nu câștigă. Dar cel care bate cu curaj și răbdare și se încredințează voii lui Dumnezeu va fi izbăvit de cel rău și călăuzit de harul lui Dumnezeu către victorie și veșnică binecuvântare în împărăția veșnică. Cel care îl iubește pe Dumnezeu și își pune nădejdea în El este mai puternic decât toți diavolii. Dumnezeu ne-a trimis îngerii săi, ca păzitori și protegiutori ai vieții noastre, pentru a-i ajuta pe credincioși în acest câmp al luptei fără sfârșit și pentru a ne călăuzi în siguranță pe calea vieții, care e înțesată cu potrivnici fără milă. Fiecare dintre noi a primit un înger păzitor care să ne însoțească de-a lungul vieții, apărându-ne de răutatea diavolilor și ajutându-ne să ne cercetăm conștiința. Însuși Mântuitorul Iisus Hristos ne încredințează asupra acestui fapt, iar în cartea Faptelor, apostolii au crezut că un înger păzitor li s-a arătat luând înfățișarea lui Petru.

Potrivit Sfintei Scripturi, ceata oștilor cerești este fără de sfârșit (Luca 10:17-20, Apocalipsa 12:4).

Cuvântul „înger” înseamnă „trimis” sau „mesager”. Îngerii care se află la începutul ierarhiei și se mai cheamă mesageri sunt cei pe care Dumnezeu îi trimite să îndeplinească poruncile Lui în întregul univers. Arhanghelii sunt cei care poruncesc acestor trimiși dumnezeiești. Ei sunt aceia care vestesc omenirii cele mai importante și înfricoșătoare taine. De aceea Arhanghelul Gavril a fost cel care a vestit nașterea Mântuitorului din Fecioara Maria.

În icoane, îngerii sunt zugrăviți cu aripi, pentru a arăta că, deși par să ni se înfățișeze în trup omenesc, ei nu sunt îngredățiți în mișcările lor asemenea oamenilor, ci se pot deplasa cu repeziciune în orice colț al universului.

Îngerii sunt ființe create. Ei nu sunt duhuri desăvârșite asemenea lui Dumnezeu și sunt limitați în timp și spațiu, astfel încât, deși cunosc foarte multe, totuși, ca și creaturi individuale nu sunt prezenți pretutindeni în același timp (omniprezenți). Nu știm cum comunică îngerii unii cu alții, dar știm că fac lucrul acesta. De asemenea, înțeleg limbajul fără de cuvinte al sufletului nostru care strigă către ceruri și ei ne ascultă cu dragoste și îndurare.

Într-un cuvânt, îngerii ocupă un rol extrem de important în viața noastră, deoarece ei sunt cei care ne apără și ne ocrotesc de primejdiile care ne pândesc la tot pasul.

**Raluca-Elena Mihail,
Clasa a XI-a D, Colegiul Economic**

Prezența Sfinților Îngeri în Sfânta Scriptură este una comună. La fel, în viețile Sfinților, Sfinții din cer și Îngerii sunt prezențe familiare și nu sunt considerate niște imixțiuni nedorite în viața personală. Dimpotrivă, comuniunea de credință și de dragoste dintre membrii Bisericii de pe pământ și a celei din Cer, cere apropierea, și nu depărtarea unora de alții.

Noi îi iubim pe Îngeri și ei ne iubesc pe noi și, fiind împreunați în lupta noastră pentru adevăr și pentru slava lui Dumnezeu, ei ne sunt aproape, sunt cu noi pururi. Prezența Sfinților Îngeri ne-a fost mai mult decât evidentă în viața noastră.

Dacă nu simțim în noi harul lui Dumnezeu și a Îngerilor Lui, nu este o prezență familiară, este un semn că suntem departe de viața cuvioasă a Bisericii.

A trăi cuvios înseamnă a trăi cuviincios, a trăi potrivit evlaviei pe care o avem pentru Dumnezeu și ceea ce este creat de El.

Îngerii lui Dumnezeu vin și povățuiesc, vin și îi ajută pe cei Sfinți, vin și împlinesc pedeapsa lui Dumnezeu.

Îngerii ne străjuiesc, cum spune Sfântul David (PS. 33,7), dar tot ei și ne pedepsesc: „Și-a ieșit îngerul Domnului și a bătut în tabăra Asiriei o sută și cincizeci de mii, iar dimineața, la sculare, toți erau morți” (Is. 37,36). Când Sfântul Daniil era în groapă: „Dumnezeu a trimis Îngerul Său și a astupat gura leilor” (Dan 6,23). După Judecata de apoi: „Așa va fi la sfârșitul veacului: vor ieși îngerii și vor despărți pe cei răi în cuptorul cel de foc, acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților” (Mt 15:49-50).

Omul nu e singur nici când pare, că e complet singur. Dimpotrivă, tocmai când se adună în sine mai mult din împrăștierea atenției spre tot felul de lucruri sau amintiri, de lucruri exterioare, se deschide înrăuririi unor prezențe spirituale. Când se adună mai mult în rugăciune, rugăciunea lui e încălzită de rugăciunea unui duh, sau a mai multor duhuri netrupești, dacă rugăciunea e o deschidere interioară spre absolutul divin. Evogrie Monahul spune: „Cunoaște că Sfinții Îngeri ne îndeamnă la rugăciune și stau de față împreună cu noi, bucurându-se și rugându-se pentru noi”.

Dacă te rogi cu adevărat, vei afla multa întărire și

încredințare și îngerii vor veni la tine ca și la Daniil și-ți vor lumina înțeleșurile celor ce ți se întâmplă. Sfânta Scriptură vorbește și de o legătură specială între un înger și o persoană umană. Îngerul legat în mod special de către Dumnezeu cu o persoană umană trebuie să fie și un model special al acesteia. Mulțimea de îngeri trebuie să corespundă cu mulțimea de oameni.

Legătura ontologică între ordinea îngerilor și a noastră are nu numai un caracter general, ci este specificată și în mod impresional.

Desigur, așa cum fiecare om se dezvoltă spiritual în legătură cu semenii săi, așa e și cu lumea îngerească în general. Totuși conținutul spiritual al întregii lumi îngerești se comunică și înrăutățește conținutul spiritual al întregii lumi omenești prin legătura specială dintre o concretizare individual omenească a acestor lumi, concretizarea îngerească reprezentând o formă personală de model spiritual potrivit cu temperamentul unei caracterizări personale umane.

Îngerii ne aduc astfel nu numai un orizont nou de cunoaștere, care ne scapă de monotonie, ci și un ajutor în dezvoltarea originalității noastre pe linia unei frumuseți a curăției și a unui caracter superior.

Se poate observa că nu numai noi avem un folos de la îngeri, întrucât îngerii ne fac simbolurile transparente, transfigurare sau ne îndrumază în organizarea elementelor sensibile în așa fel ca să foștească pe ele realitatea spirituală.

Dar la spiritualizarea creației ei lucrează prin oameni credincioși. Și dacă din acest sens, prin om se vede îngerul și prin îngerul din om, Dumnezeu, înțelegem că ierarhia îngerească nu înseamnă o despărțire a omului de Dumnezeu. Toată creația se află într-o concentrare, într-o sobornicitate superioară, care implică o răspundere și o îndatorire de slujire a fiecăruia pentru toți și a tuturor pentru fiecare.

Cine cade în această sobornicitate, cade într-o umbră a existenței lui.

Elena – Claudia Dobre
Clasa a XI-a C, Colegiul Economic

Sfinții Îngeri

Dragostea lui Dumnezeu a adus la existență ființe raționale, capabile de a-L cunoaște, de a-L iubi și de a participa la slava Sa. Prima acțiune a izvorât din dragostea lui Dumnezeu a fost crearea îngerilor, ființe imateriale și fără trup care îi slujesc și sălășluiesc dimpreună cu El. Dumnezeu i-a adus la existență, le-a dăruit daruri nenumărate și i-a orânduit în lăcașurile cerești.

Deși ființe create și înzestrate cu multe daruri și mult har, totuși, îngerii nu erau desăvârșiți. Ei puteau să-și manifeste dragostea pentru Dumnezeu pentru că erau înzestrați cu rațiune și cu voință liberă, dar în același timp aveau posibilitatea să-L respingă pe Dumnezeu.

Îngerii au rolul de a intermedia relația omului cu Dumnezeu, ei ne transmit mesajele de la Divinitate la om și invers, de la om către Dumnezeu. Dar ei nu au doar rolul de a ne transmite mesajele lui Dumnezeu ei au rolul de a ne ghida și susține pe parcursul vieții.

Îngerii reflectă perfecțiunea divină, bunătatea și generozitatea infinită, fiind capabili de o dragoste nelimitată. Ei lucrează constant pentru binele omului, întodeauna și pretutindeni. Chiar dacă noi nu percepem prezența lor și nu le acordăm nici un gând, îngerii veghează asupra noastră în orice clipă, ne ajută în momentele dificile și ne apără de tot felul de pericole.

Nefiind îngrădiți de legile impuse de materie, ei se pot deplasa cu o viteză înimaginabilă pentru noi, care suntem constrânși de legile spațiului și ale timpului, este suficient să ne gândim la ei și imediat sunt alături de noi.

În întreg Universul fiecare ființă umană este lăsată în grija unui înger, care are sarcina de a participa la

fiecare moment din viața sa, fără s-o abandoneze niciodată. Fiecare persoană indiferent de rasă, cultură sau religia de care aparține are îngerul său păzitor.

Îngerul nostru personal ne ferește de pericolele care ne pândesc fără ca noi să le bănuim, ne îndeamnă să alegem binele și nu răul, are sarcina de a ne transmite mai departe rugăciunile noastre și intervine de nenumărate ori pentru a primi întotdeauna dragostea divină.

Îngerul nostru păzitor ne respectă deciziile, nu intervine niciodată peste voința noastră, deși știe că anumite lucruri nu ne fac bine, dar ne lasă să învățăm din propriile noastre greșeli. El ne acceptă așa cum suntem fără să ne judece, să ne critice sau să se supere pe noi. Ne iubește și ne ajută chiar și atunci când nu credem în el, când uităm de prezența lui, când nu-l băgăm în seamă și toate acestea fără a cere de la noi nimic în schimb: Ne iubește pur și simplu. Iubirea necondiționată este o iubire matură și profundă.

Atelier de creație

NEPĂSĂRE

Napăsarea ta mă doare
Și tăcerea mă-njunghie
Aș vrea să-ți spun ce-nsemni
în viața mea pustie,
dar inima ți-e surdă.
Aș vrea să îmi vorbești,
să mă alinți, să-mi spui,
ce știi, ce simți,
dar inima ți-e mută.
Aș vrea ca să dai drumul
la inima să zboare,
dar aripa ți-e frântă.
Aș vrea să te ajut să scapi
de boala nepăsării,
dar inima ta-nchegată
nu vrea ca să mă lase,
iar eu adorm pe canapea
iar tu .... în nepăsare.

RĂZBOI

A început razboiul
Lupta e în toi.
Oastea amintirilor trecute
E pe flanc, atacând
cu tunurile tristeții,
iar abuzurile spaimei
îmi rănesc ușor armata nădejdi.
Generalul Remușcare înainteză,

Punând arcașii să mă atace
Cu săgețile gândurilor negre.
Unul câte unul, soldații
din batalionul speranță, cad retezați
Sun retragerea, iar oastea fuge,
Încercând să se salveze.
Acum am ramas doar eu
Și timpul împietrit
mi-e pavăză și scut.
Rezist eroic până la ultima suflare
Dar trupul îmi cedează.
Cad în deznădejde
Murindu-mi speranța,
Fiind înconjurat de gânduri negre
și plin de remușcări.
*Alexandru Bălușescu student, anul II,
Facultatea de Teologie Constanța*

LA SCHIT

La schit prin preajma porții
De treci cumva în toiul nopții
Te umpli de mireme bune:

Smirnă, trandafir, tămâie,
Încât uiți orice durere,
Căci o blândă mângâiere
Cu suflet dulce de zefir.

Te cuprinde pe deplin

Și-ți amintește negreșit
Ca din mormântul risipit,
Cândva un suflet de creștin

Spălat în aroma de potir
S-a înalțat la cerul sfânt
Lăsând aicea pe pământ
Sfintele noastre de potir.

SLOBOZIRE

M-arunc în versul meu în veșnicie
Printre stihii de cai neciopliți,
Libertatea e o simfonie cu aripi,
Deasupra capului meu.
Daca vrei să privești soarele
Vezi frunțile sprijinind depărtarea,
Sub setea ta se-așează sub streșini
Rândunele, aripa lor n-are cum
Să răscolească trecuturi și morți,
Doar cerul este mirajul
Acestor lumi fără de capăt, și
Îngeri cu zborul întrerupt
Își aruncă părul peste umerii fiilor...
Aripi sângerează
În cămașa timpului.

*David Nichiforov
Seminarul Teologic
Sf. Ioan Casian – Tulcea*

Atelier de creație

RUGĂCIUNE

Unde ești Doamne?

De ce ai plecat,

Și de ce nu vii?

De ce nu vii când Te chem eu pe Tine?

Am înțeles. Dar n-ai plecat.

Tu ești aici; Tu ești aproape.

Eu m-am îndepărtat, la ani-lumină

Și Te caut.....

Întristat e sufletul meu până la moarte!

Întristat e sufletul meu de durere.....

Întristat este sufletul meu de singurătate.

Da, Tu ești cu mine. Dar eu, eu sunt

singur.

Sunt singur și Te caut dis-de-dimineață,

Te caut în miezul zilei și în miez de noapte!

Sufletul meu însetează după Tine!

Te caut, dar nu știu ce caut, și nu Te găsesc...

Știu că am greșit! Cu ce am greșit?

Îmi cunosc greșelile! Ce am uitat?

Ce am pierdut, ce să Îți cer?

Ce să fac să fim din nou împreună?

Am greșit, căci nu Te-am căutat

Pe tine, Adevărul și Răspunsul Absolut!

Am căutat să înțeleg cu mintea mea

Ceva de neînțeles. Am căutat răspunsuri,
nu Răspunsul.

Te caut pe Tine! Doamne, sufletul meu e
însetat....

Însetez după Tine ca un pământ pustiu și
fără apă.

Și mă rog: Fie, Doamne, voia Ta și mila Ta
Spre noi, în veci. Amin!

Valentin Andronache

Sudent Anul II Facultatea de Teologie

Constanța

Hramul Bisericii – aleasă bucurie duhovnicească

În fiecare an, de sărbătoarea „*Înălțarea Domnului*”, credincioșii parohiei noastre trăiesc unul dintre cele mai importante evenimente ale anului, sărbătoarea hramului bisericii.

Biserica noastră, cu hramul „*Înălțarea Domnului*”, cunoscută sub denumirea „*Capela de la Cimitir*”, este o bisericuță mică, construită cu dragoste și pasiune de credincioșii cartierelor din zona „*Cimitir*”.

De la bun început, bisericuța care s-a ridicat pe temelii de clădiri vechi, aproape ruinate, a devenit o a doua „casă” – „casa spirituală”, „casa de suflet” pentru mulți dintre credincioșii noștri.

Pentru mulți dintre aceștia este de neconceput să treacă o duminică sau o zi de sărbătoare fără să vină la biserică. Doar bucuria și dragostea sunt mai puternice și mai evidente în apropierea sărbătorii hramului bisericii. Pregătirile pentru sărbătoarea hramului încep chiar cu o lună înainte.

Început se fac propuneri, se iau hotărâri, se trasează sarcini, multe dintre credincioșii obișnuite ale bisericii noastre se oferă să participe la curățenie sau să facă alte treburi gospodărești, care trebuie făcute cu ocazia unui astfel de eveniment. Și câte lucruri nu sunt de făcut!

Toți cei apropiați bisericii devin „o familie” – asemenea unei familii de albine. Acum este momentul ca „*familia*” să arate că este unită, bine încheagată, dar mai ales să arate dăruirea și dragostea fiecărui membru față de „*casa sufletească*”.

Aceștia sunt factorii care fac să se treacă peste toate neajunsurile și obstacolele care apar inerent în pregătirea unui astfel de eveniment. Cu participarea și sub îndrumarea celor trei preoți ai parohiei noastre se găsește rezolvare și pentru nevoile financiare și pentru toate problemele materiale ce trebuie rezolvate.

Pe măsură ce se apropie data sărbătorii hramului, agitația și activitatea în jurul bisericii devin mai intense. Ziua începe dimineața devreme și nu de puține ori se termină la ora 12, târziu în noapte, pentru că a doua zi să se reia programul. Deși volumul de muncă este mare și cade pe umerii aceluiași persoane, oboseala acumulată se simte mai puțin și treburile par mai ușoare deoarece se muncește cu plăcere, cu dăruire, într-o atmosferă destinsă și, ceea ce este cel mai important, se simte din plin ajutorul „*Părintelui Ceresc*” și al „*Maicii Domnului*” care, ca de fiecare dată, nu-i lasă pe cei pe care-i iubește fără ajutor.

Dar iată că a venit și ziua sărbătorii hramului, care începe în ajun cu „*Slujba de vecernie*” la care participă un număr însemnat de preoți, ceea ce face ca bucuria sărbătorii să fie mai mare.

Deoarece mica noastră bisericuță devine neîncăpătoare pentru mulțimea mare de credincioși, se construiește și în fața bisericii, o scenă solidă, frumos împodobită de gospodinele noastre, pentru ca toți cei care vor să participe la slujbă să găsească un loc.

Frumusețea slujbei ținută de soborul de preoți, mulțumirea și bucuria celor care participă la eveniment ne fac să uităm de oboseala acumulată, de foame și de sete, și totul se transformă într-o bucurie și o satisfacție interioară pe care ți-o dă lucrul bine făcut și ceea ce este mai important este că „*familia*” noastră a arătat încă o dată dragostea și prețuirea față de „*casa noastră sufletească*”.

Epitrop Teodor Bojneag

Anul Nou bisericesc Înnoirea nădejdiei și sârguințelor

Luna septembrie reprezintă începutul anului bisericesc. De aceea, este bine ca fiecare dintre noi să lase necazurile deoparte și să privească plin de încredere în viitor. Odată cu prima mare sărbătoare împărătească, Nașterea Maicii Domnului, Biserica își pune nădejdea în fiecare credincios, ca prin acest nou început să vegheze în primul rând asupra celor trebuincioase sufletului și apoi celor trebuincioase trupului.

În Palestina, în orașul Nazaret locuiau doi soți drepti în fața lui Dumnezeu pe nume Ioachim și Ana. Ei erau mohorâți pentru că nu aveau copii, deoarece în acea vreme, asemenea oameni erau socotiți blestemați de Dumnezeu. Cu toate acestea ei nu au deznădăjduit și s-au rugat tot timpul la Dumnezeu, pentru a le dăruia un copil. Deși au ajuns la o vârstă înaintată, Dumnezeu le-a ascultat ruga și i-a trimis pe îngerul Gavriil, care i-a vestit lui Ioachim "Bucură-te Ioachime și te veselește că am venit să-ți vestesc că vei avea o fiică ce va naște în feciorie pe Împăratul lumii, Dumnezeu!" Apoi s-a dus la Ana și i-a zis: Ana, Ana, s-a auzit rugăciunea ta și iată, vei naște o fiică și vei pune numele Maria, de cate toate popoarele pământului se vor bucura".

De la primirea acestei vești, Ana rămâne însărcinată, iar după noua luni a născut o fiică, pe care după obiceiul Legii Vechi, la opt zile a dus-o în biserică pentru a-i pune numele. În aramaică Maica Domnului înseamnă împărăteasă, stăpână, doamnă.

Sfinții Ioachim și Ana și-au dorit-o mult pe Fecioara Maria, atât de mult încât au promis că la vârsta de trei anișori, o vor închina Bisericii, deoarece este dar sfânt

de la Dumnezeu.

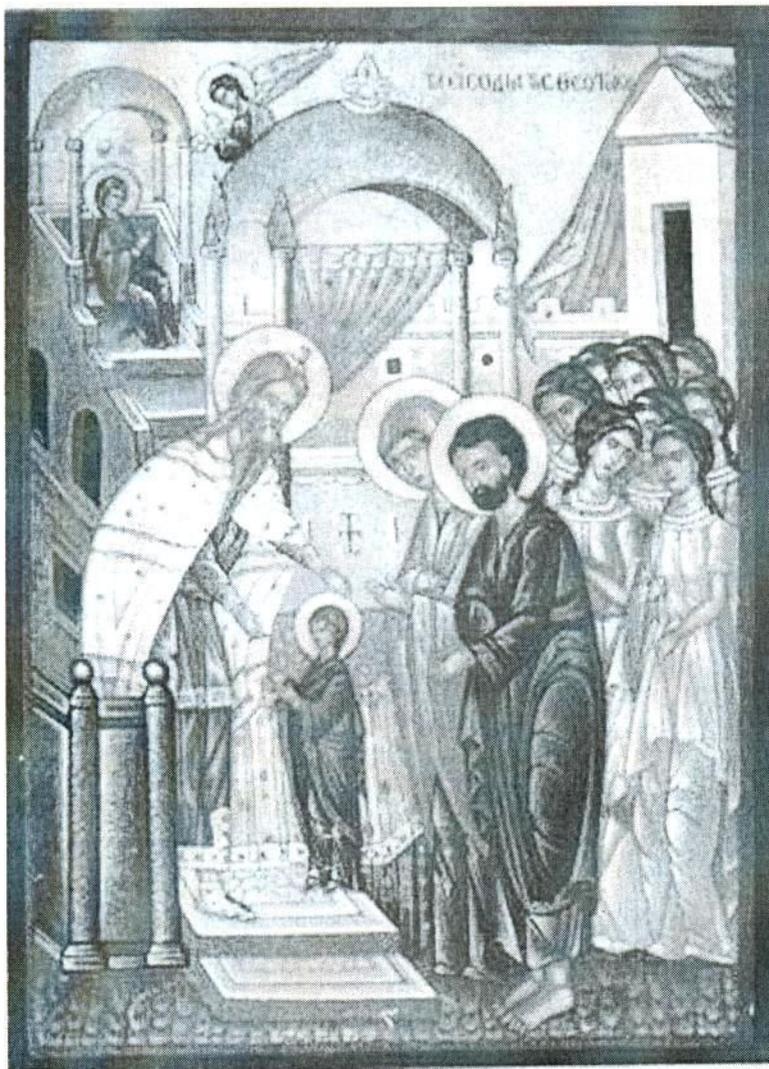
Așadar, când Maria a împlinit vârsta respectivă, părinții au îmbrăcat-o în haine împărătești (deoarece Ioachim era de neam împărătesc, iar Ana era de neam arhieresc) și au dus-o în templul lui Lalaman din Ierusalim.

Ajungând în fața celor 15 trepte din fața Templului, Maica le-a urcat singură, fără oprire așa cum era rânduiala la fiecare treaptă pe care o urca, în biserică se cânta câte un psalm. Ajungând sus, preotul Zaharia tatăl Sfântului Ioan Botezătorul a luat-o de mână și a dus-o în locul în care nicio parte femeiască nu are voie să intre, adică în locul numit Sfânta Sfințelor, unde Arhiereul intră o singură dată pe an, când se aduce o jertfă mare. Și acela i-a spus ei să se roage. Fecioara Maria a stat 12 ani în casa fecioarelor și numai rugăciunea o rostea în Sfânta Sfințelor. Acolo se ruga cu evlavie pentru mântuirea oamenilor. Astfel se poate spune că fecioara Maria a dus o viață de înger.

Urmând exemplul părinților Maicii Domnului, trebuie ca și noi să nu ne pierdem nădejdea în Dumnezeu, indiferent de circumstanțe, deoarece, mare este puterea lui Dumnezeu și deasupra oricărei legi umane.

Astfel începerea unui nou an bisericesc este bine să constituie și pentru noi un moment de meditație în care noi toți să ne străduim să facem cât mai multe fapte bune, mai ales ca sunt atâția care au nevoie de ajutor și care sunt greu încercați de tot felul de greutăți.

Dumnezeu să ne ajute!
Consilier parohial, Ion Bratu

Identitatea istorico-religioasă

a colindelor de Crăciun

Praznicul Nașterii Domnului este întâmpinat și înfrumusețat de credincioșii noștri cu nestematele și mișcătoarele cântece religioase. Ele răsună din an în an pe toate plaiurile românești precum și în locurile unde trăiesc frați de-ai noștri care, din moși-stră-moși au preluat colindele de Crăciun, cel mai frumos dar al spiritualității creștine românești. Obiceiul de a colinda, caracteristic românilor în vremea sărbătorilor de iarnă, s-a altoit pe un fond bogat de credință în nemurire, adevăr confirmat chiar de părintele istoriei antice, Herodot, care afirmă despre

duhovnicesc, deoarece ele încălzesc în fiecare an sufletele tuturor, indiferent de vârstă sau categorii sociale.

Cuvântul „*Ier*”, folosit în colindele românești, dovedește vechimea acestora. Ebraicul *Halleluia*, folosit ca un refren de laudă în psalmi (Vechiul Testament) a fost transcris mai târziu în limba greacă, în *Septuaginta* (sec. III a.Hr). În traducerile latine *Itala* (sec. II) și *Vulgata* (sec. IV) termenul a fost transcris *aleluia*, care a ajuns pe teritoriul Daciei romane prin răspândirea creștinismului în limba latină, în perioada daco-romană (sec. II-VI, VII) are

strămoșii noștri că se considerau nemuritori.¹

Colindele sunt cea mai vie mărturie a religiozității poporului nostru, care cu mare bucurie cinstește ciclul sărbătorilor Crăciunului, începând cu Ajunul Nașterii Domnului și încheind cu 6 ianuarie.²

Colindele, pe lângă semnificația folclorică, sunt o predică vie și un catehism popular, care au menținut ființa spirituală a românilor de pretutindeni.

Cuvântul *Crăciun* este cel mai vechi și mai autentic cuvânt al sărbătorilor de iarnă, acesta însemnând descoperire, uimire, creație nouă. Pe lângă acest cuvânt mai găsim și altele cântate melodios în colinde, provenite din procesul etnogenezei noastre. „*Românismul și creștinismul nostru sunt născute și crescute în chip firesc, încet și tainic în Dacia lui Traian...*”³

Creștinismul face parte din ființa noastră națională și, în semn de respect față de Sf. Apostol Andrei care l-a adus pe aceste meleaguri, strămoșii noștri au numit ultima lună a anului *Andrea*, când are loc Nașterea Domnului și se cântă colinde cu un text simplu dar cu o adâncă vibrație pe plan

loc transformarea lui *aleluia* în *aleruia*, prescurtat *alerui*, *âler*, prin rotacizarea lui l “intervocalic (ca în *solem* = soare, *molam* = moară etc.) iar prin afereza lui a inițial neaccentuat ajunge *aleruia*, în formă prescurtată *Ierui*, *Ier*.”⁴

Un alt refren “*Oleroi Doamne*” se traduce prin “*O, păstorul meu este Domnul*” Din punct de vedere filologic cuvântul “*roi*” este identic cu ebraicul *roi*, folosit de psalmist când spune “*lahve roi-Domnul este Păstorul meu*”. (Ps. 23,1).

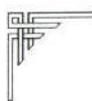
Păstrarea acestor expresii orientale în colindele românești dovedește vechimea creștinismului românesc; ele apar de la geneza poporului român și se regăsesc până astăzi.

1. Herodot, /sfor/7, V, vol.II, IV, 1964, București, p.30

2.Pr. prof. dr. Emilian Cornițescu, “*Caracterul peren al colindelor de Crăciun*”, în S.T., seria a II-, anul XLII (1990) nr. 5-6, p.104

3.Pr. Ion Ionescu, “*Originea cuvântului LER în limba română*” în rev. S.T., anul XLII (1990), nr. 5-6, p.118

4. Acad. Al. Rosetti, “*Istoria limbii române*”, București 1986, p. 267

Ajungând în părțile Sciției Mici, Sf. Ap. Andrei a vorbit strămoșilor noștri despre Păstorul cel adevărat, veste care a avut un adânc ecou în sufletele lor, deoarece și ei se ocupau cu păstoritul.⁵ Ocupația lor se oglindește în colindul *“Trei păstori”*, care s-au hotărât să pună o cunună Pruncului Hristos. Alături de cei trei magi de la răsărit, conduși de steaua minunată în Betleemul Iudeii ca să aducă daruri și să se închine lui Hristos, strămoșii noștri au văzut pe cei trei păstori care au venit să-l întâmpine pe Dumnezeu Fiul. Aceștia, în mod simbolic, reprezintă cele trei provincii românești creștine mângâiate de raza binefăcătoare a Nașterii lui Hristos care a făcut ca ei, din generație în generație, să-și păstreze credința și neamul. Cunună de floricele reprezintă credința noastră, a tuturor, pe care noi trebuie să o dăruim lui Hristos prin faptele noastre *“să ne fie de folos”*. Ascultând acest colind, gândurile noastre se îndreaptă către *“Păstorul cel bun”* (Ioan 10,14) despre care vorbește profetul Iezechiel (34-13,23) că va întoarce în staul oia răătăcită, va însănătoși pe cea bolnavă, va lega pe cea rănită și le va păstori cu dreptate.

Mesajul scripturistic îl descifrăm, și din colindul *“O, ce veste minunată”*, prin care an de an ne amintim că S-a născut *“Cel fără de-nceput/cum au spus - prorocii”* (Isaia 7,14, Iezec, 44,2) imprimându-i o valoare teologică indiscutabilă.

Tezaurul spiritual al colindelor noastre trebuie fructificat în această perioadă premergătoare Crăciunului și să deschidem larg ușile tuturor celor ce vin să ne colinde. Colindul *“Sus boieri, nu mai dormiți”* nu se referă la un grup de oameni înstăriți, ci la toți creștinii, întrucât prin Nașterea Domnului toți ne-am îmbogățit cu daruri spirituale. *“Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus.”* (Galateni, 3,28).

Cugetul românesc a dorit să se împărtășească din belșug de acest act al Iconomieii Divine și a adus prin colind în spațiul carpato-danubiano-pontic, Betleemul, de parcă am putea să-l arătăm cu degetul pe fereastră: *“La Vitleem colo jos”* sau *“Colo sus pe un deal frumos/unde-i cerul luminos”*.

Colindul ne înfățișează natura blândă cu

*Pruncul Iisus: “Vântul bate nu-răz-bate/ neaua ninge și-l atinge.” Deși în Betleemul Iudeii nu a nins*³⁸

niciodată, în conștiința credincioșilor noștri clima este asemănată cu condițiile climatice și geografice ale țării noastre.

Colindele au hrănit așadar de-a lungul veacurilor sufletele credincioșilor însetate de bine și frumos.

Melozii anonimi și-au potrivit slovele versului cu muzica din biserici și din cântecele populare, cântând în colinde pe Preacurata cu Pruncul în brațe, înfățișând cerul deschis, pe magi și pe păstori închinându-se Celui nou născut, împreună cu cetele îngerești care slăveau în văzduh Nașterea Domnului *“Cântă îngerii în cor/ să vestească tuturor”* și pe însuși Dumnezeu Tatăl coborând pe scară de lumină pentru a binecuvânta lumea.⁶

Colindele rămân, așa cum afirmă marele compozitor George Breazu, *“bunuri spirituale comune și ca mijloace de cunoaștere, de comunicare și înțelegere ale obștii românești.”*⁷

Prin colinde, poporul român s-a legitimat în lume, și-a păstrat vie credința, conștiința națională și graiul său dulce *“ca un fagure de miere”*, cum, inspirat l-a caracterizat pentru eternitate marele Eminescu.

Luna decembrie este luna darurilor. Îl serbăm la începutul ei pe Sf. Ierarh Nicolae ca simbol al milosteniei, perceput ca aducător de daruri de către cei mici, și se sfârșește cu Crăciunul prin care se revarsă asupra tuturor darul cerului -Pruncul Hristos. Dacă prin colindele inspirate din izvorul Sf. Scripturi încercăm să aducem, în timpul și spațiul în care locuim, evenimentele cu referință la întruparea Domnului din Fecioara Măria, să-L primim pe Hristos prin Sf. împărtășanie în Peștera Betleemului sufletelor noastre, căci El a binevoit nu numai *“Să se nască și să crească”*, ci și să ne mântuiască.

5. Pr. prof. dr. Emilian Cornițescu, *op. cit.*, p. 106

6. Pr. Mihai Colibă, *“Colindele religioase-flori alese ale sufletului românesc”* în rev. S.T., anul XLII (1990), nr. 5,6 p. 112

7. *“Muzica românească de azi”* în Cartea sindicatului artiștilor instrumentiști din România, București, 1939, p.72.

Din activitatea parohiei

Cu prilejul Praznicelor, Crăciunului, Sfințelor Paști și Înălțării Domnului, cei trei preoți slujitori cercetează un număr de cinci familii sărace cu alimente achiziționate, cu fonduri ce provin din cutia milei.

În parteneriat cu administrația Cimitirului Eternitatea Tulcea, preoții Parohiei "Înălțarea Domnului", acordă asistență religioasă gratuită și alte facilități ce se impun în cazul înmormântărilor pentru credincioșii ce provin din familii modeste.

Pentru întărirea activităților social-filantropice în cadrul Parohiei a luat ființă **Asociația Umanitară Pro Eternitatea Tulcea**.

Obiectivele asociației umanitare:

(1) Organizarea de acțiuni de sensibilizare, conștientizare și educare a opiniei publice asupra problematicii drepturilor copiilor, minorităților etn. șomerilor, pensionarilor, bolnavilor, deținuților, a familiilor aflate în dificultate și a altor categorii sociale defavorizate.

(2) Organizarea unei cantine sociale pentru persoane aflate în situații de risc social în vederea prevenirii abandonului de copii și a abandonului școlar;

(3) Distribuirea de alimente persoanelor aflate în riscuri materiale.

Sprrijinirea financiară, materială a persoanelor bolnave de cancer (HIV), pentru procurarea de medicamente și realizarea investigațiilor de specialitate;

(4) Acordare de ajutoare, premii, burse, inițierea de tabere, excursii pentru copiii dotați cu înclinații artistice sau potențial intelectual mărit, în vederea stimulării creației și a valorilor intelectuale;

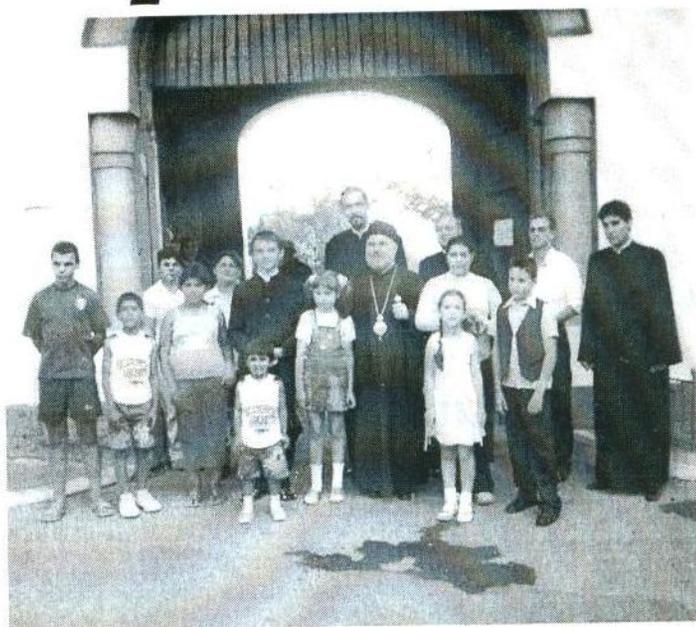
(5) Acordare de burse elevilor și studenților fără posibilități materiale în vederea prevenirii abandonului școlar;

(6) Organizarea ofertelor de cadouri pentru copii, cu ocazia sărbătorilor de iarnă;

(7) Participă în derularea programelor umanitare de urgență sau pe termen lung, în vederea ocrotirii copilului, a familiei, a bolnavilor incurabili prin colectarea și apoi distribuirea către aceste persoane sau către instituțiile abilitate, a unor obiecte de îmbrăcăminte, jucării, alimente, medicamente sau fonduri bănești;

(8) Editare de materiale, documente, broșuri, pliante, obiecte de îmbrăcăminte, având aplicate sigla asociației în vederea valorilor, pentru care luptă asociația; sprrijinirea financiară și intelectuală a publicațiilor cu menire educativă (reviste, cărți, ziare, etc.);

(9) Sprrijinirea proiectelor de reintegrare socială a deținuților prin realizarea unor proiecte de colaborare cu Administrația Penitenciarelor și Inspectoratul Forței de Muncă, în vederea reintegrării acestora în câmpul muncii;

(10) Sprrijinirea de programe cultural-educative, împotriva violenței domestice, a consumului de alcool, tutun și droguri, a avortului, prin acorduri de colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean-Sectorul Consiliere, Orientare și Educație Religioasă;

(11) Organizarea de colete, în vederea distribuirii populației în caz de catastrofe naturale;

(12) Întocmirea de proiecte viabile, menite să realizeze activități, socio-culturale de calitate și de amploare pe anumite sectoare sus menționate, prin atragerea de fonduri locale, naționale și internaționale;

(13) Realizarea obiectivelor propuse vor fi numai în limita fondurilor disponibile și colaborării cu **ASOCIAȚIA UMANITARĂ PRO ETERNITATEA - TULCEA**, a persoanelor fizice și juridice și ale instituțiilor statului care vor răspunde ferm, în a acorda asociației noastre sprrijinul cerut.

(14) Pentru susținerea financiară a programelor și a proiectelor pe care le inițiază sau le sprrijină, Asociația își poate constitui, conform legii activități de producere a unor bunuri, de comerț, urmând ca veniturile realizate să fie strict folosite pentru Asociație;

(15) Asociația își poate înființa filiale și se poate asocia în federații cu alte asociații nonguvernamentale și fundații.

Mulțumim celor care ne-au sprrijinit financiar în derularea unor proiecte și soluționarea unor cazuri sociale, respectiv doamnelor notar: Lia Sălceanu, Elena Avram, Petra Mihai; firmelor Asan Comp SRL și Conex Trans SRL, dar și celor care ne vor sprrijini în viitor.

Preot Cadiu Petre - tel.0740769961

Preot Ciocan Aurelian - tel. 0744824877;

email: preot.aurelian@yahoo.com

Evenimente deosebite desfășurate în cadrul Parohiei Înălțarea Domnului

ajutoare financiare unui grup de 20 de copii proveniți din familia cu venituri modeste pentru a procura rechizite școlare. Acțiunea s-a desfășurat în prezența Preasfințitului Părinte Visarion, Episcopul Tulcii.

Duminică, **21 septembrie**, în biserica parohiei Înălțarea Domnului s-a săvârșit Vecernia misionară la care au participat 20 de preoți, 2 diaconi în frunte cu Preasfințitul Părinte Visarion, Episcopul Tulcii.

La **sfârșitul lunii noiembrie** la parohia Înălțarea Domnului apare prima publicație de cultură și informare a

Sâmbătă, **10 aprilie 2008**, Preasfințitul Părinte Dr. Visarion, Episcopul Tulcii, a săvârșit vecernia cu litie (în ajunul Floriilor), înconjurat de preoții slujitori ai parohiei.

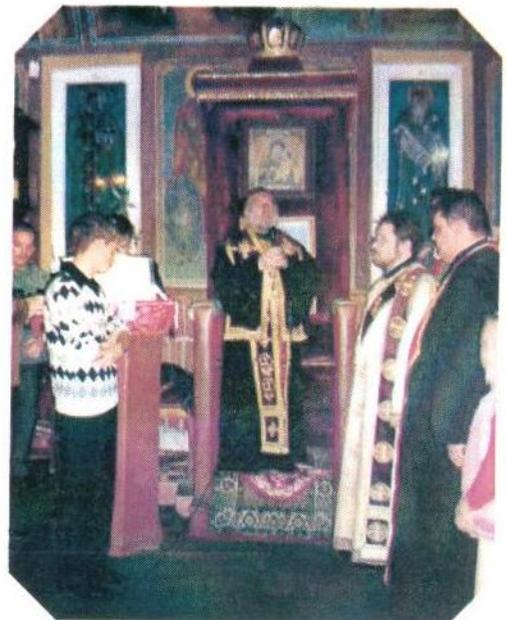
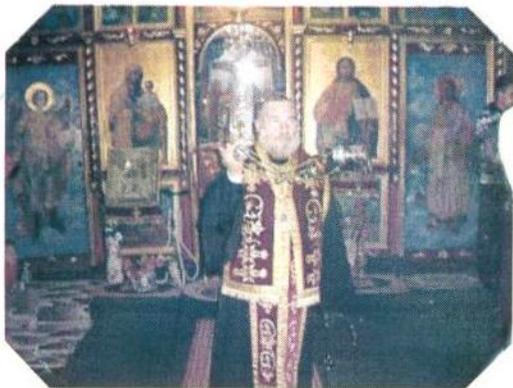
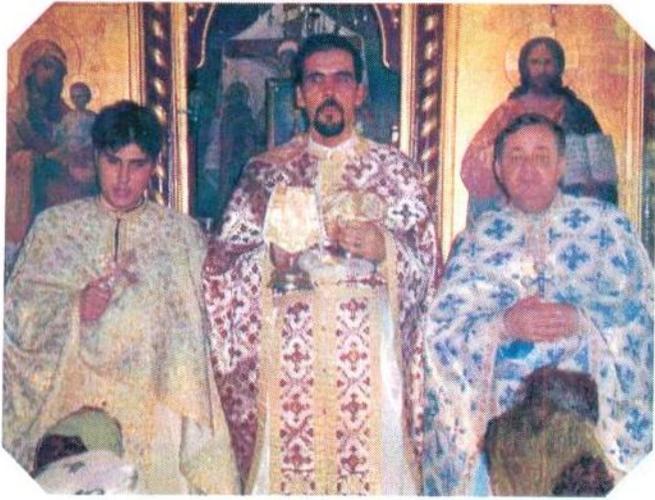
Miercuri, **4 iunie**, Vecernia din ajunul hramului Bisericii a fost săvârșită de Preasfințitul Părinte Visarion Episcopul Tulcii și de un sobor de preoți.

1 iunie, în cadrul parohiei Înălțarea Domnului a luat ființă Asociația Umanitară Pro Eternitatea Tulcea, la inițiativa Preotului Ciocan Aurelian, susținut îndeaproape de I.C. Preot Paroh Cadiu Iustinian Petre și P.C. Preot Carp Viorel.

În seara zilei de 9 septembrie, în cadrul parohiei; Asociația Umanitară Pro Eternitatea Tulcea a distribuit

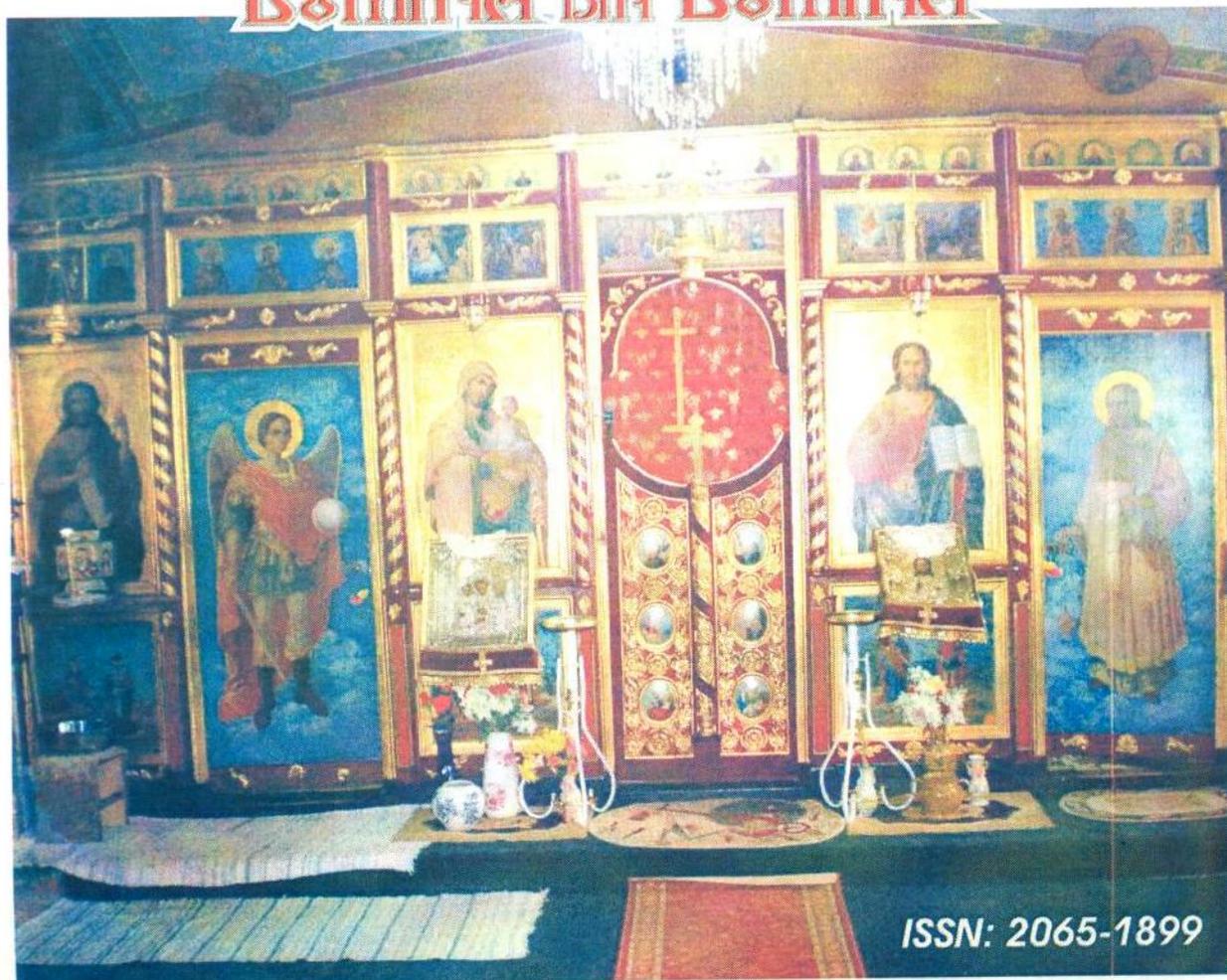

credincioșilor intitulată „**Lumină din lumină**” cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Visarion.

ISMINĂ DIN ISMINĂ

ISSN: 2065-1899

